

Inspraakbundel

ZIENSWIJZEN OP VOORNEMEN WINDPARK N33

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	1
KENNISGEVING.....	2
MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN.....	3
NUMERIEK OVERZICHT	3
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES.....	18
ZIENSWIJZEN NUMMER 1 TOT EN MET 70.....	19

December 2011

WOORD VOORAF

Algemeen

Van vrijdag 14 oktober 2011 tot en met donderdag 24 november 2011 heeft de 'concept-notitie reikwijdte en detail' (kortheidshalve: startnotitie) voor de milieueffectrapportage voor windpark N33 ter inzage gelegen. Eenieder kon naar aanleiding van deze startnotitie een zienwijze inbrengen.

Op besluitvorming over dit project is de rijkscoördinatierегeling van toepassing. Dit houdt onder meer in dat de ministers van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) en van Infrastructuur en Milieu (I&M) het besluit over de locatie van het windpark vastleggen in een inpassingsplan. Het inpassingsplan zal worden voorbereid in één gecoördineerde procedure samen met (een aantal van) de andere besluiten die voor het project nodig zijn (vergunningen en ontheffingen). De minister van EL&I coördineert die procedure.

Ter voorbereiding van de keuze van de locatie moet een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld. Daarbij worden (mogelijke) milieueffecten, bijvoorbeeld op landschap, natuur, bodem water, slagschaduw en geluid in beeld gebracht, zodat deze effecten een volwaardige rol kunnen spelen bij de besluitvorming. Het MER wordt een gecombineerd project-MER/plan-MER waarvoor de uitgebreide procedure wordt gevolgd. Dit gecombineerde MER dient ter onderbouwing van het nog op te stellen inpassingsplan en de te nemen besluiten. Indien significante effecten op Natura 2000-gebieden op basis van een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 niet op voorhand uit te sluiten zijn, zal een zogenaamde passende beoordeling moeten worden uitgevoerd die dan onderdeel zal uitmaken van het MER. Op de milieueffectrapportage 'WINDPARK N33' zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 2274 zienswijzen binnengekomen, waarvan 70 uniek. Deze 70 zienswijzen zijn integraal opgenomen in de bundel.

U kunt de inspraakbundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen zijn geregistreerd en aan de insprekers is een ontvangstbevestiging toegezonden.

Verdere procedure

Tegelijkertijd met de ter visie legging zijn de betrokken overheden geraadpleegd over reikwijdte en detail van het MER. Hun reacties worden apart gebundeld. Ook de Commissie voor de milieueffectrapportage is om advies gevraagd over reikwijdte en detail. De Commissie heeft de overige ontvangen zienswijzen en reacties bij haar advies betrokken. Alle zienswijzen en reacties van de betrokken overheden en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage worden bekeken door de ministers van EL&I en van I&M en verwerkt in een definitieve 'notitie reikwijdte en detail'. Daarin wordt vastgelegd welke informatie in het MER opgenomen dient te worden. Als het MER is afgerond, wordt mede op basis daarvan, de locatiekeuze voorbereid en een ontwerp-inpassingsplan opgesteld. Dit ontwerp-inpassingsplan zal samen met het MER ter inzage worden gelegd. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Kennisgeving

Inspraakvoornemen windpark N33

Met ingang van 14 oktober tot en met 24 november 2011 ligt de 'concept notitie reikwijdte en detail' (hierna aangeduid als 'startnotitie') voor de milieueffectrapportage voor windpark N33 ter inzage. Iedereen kan naar aanleiding van deze startnotitie een zienswijze inbrengen.

Het project

De initiatiefnemers KDE Energy BV en Blaaswind BV zijn voornemens om een windpark te realiseren rondom de N33 in de provincie Groningen. Het beoogde windpark heeft een vermogen van 120 MW of meer.

Milieueffectrapportage en besluitvorming

Op de besluitvorming over dit project is de rijkscoördinatierегeling van toepassing. Dit houdt onder meer in dat de locatie van het windpark wordt vastgelegd in een (rijks)inpassingsplan, dat wordt vastgesteld door de ministers van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) en van Infrastructuur en Milieu (I&M). Het inpassingsplan wordt voorbereid in één gecoördineerde procedure samen met (een aantal van) de andere besluiten die voor het project nodig zijn (vergunningen en ontheffingen). De minister van EL&I coördineert de procedure.

Ter voorbereiding van de keuze van de locatie moet een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld. Daarbij worden (mogelijke) milieueffecten, bijvoorbeeld op landschap, natuur, bodem, water, slagschaduw en geluid in beeld gebracht, zodat deze effecten een volwaardige rol kunnen spelen bij de besluitvorming. Het MER wordt een gecombineerd project-MER/plan-MER waarvoor de uitgebreide procedure wordt gevolgd. Dit gecombineerde MER dient ter onderbouwing van het nog op te stellen inpassingsplan en de te nemen besluiten. Indien significante effecten op Natura 2000-gebieden op basis van een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 niet op voorhand uit te sluiten zijn, zal een zogenaamde passende beoordeling moeten worden uitgevoerd die dan onderdeel zal uitmaken van het MER.

Voornemen en startnotitie

Met deze kennisgeving informeren de bevoegde bestuursorganen u over het voornemen tot een m.e.r.-beoordelingsplichtig project (eerdergenoemd project). In de gepubliceerde startnotitie staat aangegeven op welke wijze het milieuonderzoek wordt uitgevoerd. In deze notitie komen de volgende onderwerpen aan bod: achtergrond en randvoorwaarden, voorgenoemde activiteit en alternatieven, mogelijke effecten en maatregelen en procedures en besluitvorming.

Waar kunt u de startnotitie inzien?

De startnotitie kunt u met ingang van 14 oktober tot en met 24 november 2011 tijdens reguliere openingstijden inzien op de volgende locaties:

- gemeente Veendam, Raadhuisplein 5 te Veendam;
- gemeente Menterwolde, Kerkstraat 2 te Muntendam;
- ministerie van EL&I, Informatiecentrum, Bezuidenhuiseweg 30 te Den Haag.

De startnotitie is ook op internet beschikbaar op www.bureau-energieprojecten.nl.

Informatieavonden

De ministers van EL&I en I&M organiseren, in samenwerking met de initiatiefnemers KDE Energy BV en Blaaswind BV, twee informatieavonden op 25 en 26 oktober 2011. U bent van harte welkom om op (één van) deze avonden vragen te stellen en informatie te krijgen over het project en de procedure. De informatieavonden kennen geen plenair deel met presentaties of toelichtingen. U kunt vrij in- en uitlopen en op ieder moment tussen 19.00 uur en 21.00 uur de diverse medewerkers van de overheid en de initiatiefnemers spreken. De informatieavonden worden gehouden op:

- dinsdag 25 oktober van 19.00 uur tot 21.00 uur in de Menterne, Julianaplein 1 te Muntendam;
- woensdag 26 oktober van 19.00 uur tot 21.00 uur in Hotel Parkzicht, Museumplein 3 te Veendam.

Hoe kunt u uw zienswijze kenbaar maken?

Iedereen kan mondeling of schriftelijk reageren op de startnotitie. Tot en met 24 november 2011 kunt u gericht aangeven wat naar uw mening moet worden onderzocht in het MER en op welk detailniveau dat moet gebeuren om bij te dragen aan een goede besluitvorming. Zienswijzen die alleen een bezwaar tegen het beoogde windpark kenbaar maken, kunnen in deze fase nog niet worden betrokken bij de besluitvorming. Deze vindt namelijk in een later stadium plaats. Allereerst worden de milieueffecten van het beoogde project en de alternatieven onderzocht. Uw schriftelijke zienswijze kunt u sturen aan:

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Windpark N33

Postbus 223

2250 AE Voorschoten

Mondeling kunt u uw zienswijze inbrengen door te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 89 79.

Wat gebeurt er met uw reactie?

De startnotitie wordt ook voorgelegd aan de betrokken overheden (gemeenten, provincies, e.d.) en aan diverse adviseurs, waaronder de Commissie voor de milieueffectrapportage. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het opstellen van een definitieve 'notitie reikwijdte en detail'. Daarin wordt definitief vastgelegd welke informatie in het MER opgenomen dient te worden. In deze fase van het project wordt dus nog geen beslissing genomen over het op te stellen inpassingsplan. De startnotitie voor het MER is een eerste stap om te komen tot een goede onderbouwing van de nog te nemen besluiten.

Als het MER is afgerond, wordt mede op basis daarvan de locatiekeuze voorbereid en een ontwerp-inpassingsplan opgesteld. Dit ontwerp-inpassingsplan wordt samen met het MER en de overige benodigde ontwerpbesluiten ter inzage gelegd. Hierop kan eenieder dan zijn zienswijze geven. Ook van deze terinzagelegging wordt te zijner tijd kennisgegeven in de Staatscourant en diverse huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Nadere informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Bureau Energieprojecten, T (070) 379 89 79, www.bureau-energieprojecten.nl.

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN

NUMERIEK OVERZICHT

Nr.	Naam
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	Stichting Platform Tegenwind N33 , MEEDEN,
20	
21	
22	
23	
24	Kisuma Chemicals B.V., VEENDAM,
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	
32	
33	
34	
35	Erfgoedvereniging Bond Heemschut, namens de provinciale commissie,
36	N.V. Nederlandse Gasunie, GRONINGEN
37	Nedmag Industries Mining & Manufacturing B.V., VEENDAM
38	

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN

NUMERIEK OVERZICHT

Nr.	Naam
39	
40	
41	
42	1 eensluitende zienswijze:
43	
44	
45	
46	
47	
48	
49	Het Samenwerkingsverband Windpark Eekerpolder (SWEP), SCHEEMDA;
50	
51	
52	
53	
54	Dorpsvereniging Wildervank Vooruit., WILDERVANK
55	
56	
57	
58	Stichting Platform Tegenwind N33, MUNTENDAM, 2204 eensluitende zienswijzen:

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN

NUMERIEK OVERZICHT

59

60 Partij van de Arbeid, namens de fractie Partij van de Arbeid gemeente Stadskanaal,

61 Alders Makelaardij BV, VEENDAM

62 RWE Innogy Windpower Netherlands BV, 'S-HERTOGENBOSCH

63 PvdA-fractie Menterwolde,

64

65 Stichting Landschap Oldambt, MEEDEN

66 CDA Bestuur afdeling Veendam-Wildervank, VEENDAM

67

68

69

70

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN

ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES

Nr.	Naam	
61	Alders Makelaardij BV,	VEENDAM
66	CDA Bestuur afdeling Veendam-Wildervank, ...	VEENDAM
67	TILBURG, via Stichting Achmea Rechtsbijstand ,	TILBURG
54	Dorpsvereniging Wildervank Vooruit..	WILDERVANK
35	Erfgoedvereniging Bond Heemschut, namens de provinciale commissie,	AMSTERDAM
49	Het Samenwerkingsverband Windpark Eekerpolder (SWEP),	SCHEEMDA
24	Kisuma Chemicals B.V.,	VEENDAM
19	Stichting Platform Tegenwind N33, Meeden,	
36	N.V. Nederlandse Gasunie,	GRONINGEN
37	Nedmag Industries Mining & Manufacturing B.V.,	VEENDAM
58	Stichting Platform Tegenwind N33 ,	MUNTENDAM,
60	Partij van de Arbeid, namens de fractie Partij van de Arbeid gemeente Stadskanaal,	
63	PvdA-fractie Menterwolde,	
62	RWE Innogy Windpower Netherlands BV,	'S-
	HERTOGENBOSCH	
65	Stichting Landschap Oldambt,	MEEDEN

ONTVANGEN

20 OKT 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Veendam, 14 oktober 2011

Betreft: inspraak voornemen windpark N 33 Veendam

Geachte heer, mevrouw,

Graag wil ik reageren op het voornemen om langs de N33 in Veendam een windmolenpark te plaatsen.

Ik ben een voorstander van windenergie, maar vind dit geen geschikte locatie vanwege:

1. het bederven van het uitzicht
2. ~~de geluidsoverlast, vanwege het feit, dat het in Veendam zelf is.~~

In de omgeving van Veendam is voldoende ruimte om elders een windmolenpark te plaatsen, waar bovengenoemde bezwaren niet van toepassing zijn.

Mijn verzoek is dan ook om het windmolenpark elders te plaatsen.

Met vriendelijke groet,

E-mail adres:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

ONTVANGEN
22 OKT 2011

Betreft: Conceptnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Geachte heer/mevrouw,

Laat ik voorop stellen dat ik in principe geen tegenstander van windenergie ben: energieopwekking met behulp van kolen heeft vele nadelen en over kernenergie hoef ik na Japan niets meer te zeggen.

Echter nadat ik de Conceptnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33 heb doorgenomen, kom ik tot de conclusie dat er te weinig rekening is gehouden met de diverse onderzoeken over de nadelen van windturbines. Uit deze onderzoeken blijkt dat er juist bij weinig wind veel geluidsoverlast is doordat het op grote hoogte dan nog wel veel wind is. Hierdoor is er met name 's nachts overlast te verwachten mede doordat er dan weinig achtergrondgeluiden zijn. Om geluidsoverlast te voorkómen moet er minimaal 2 km afstand zijn tussen de windmolens en de bebouwde kom.^{1,2,3}

Verder vind ik de huidige genoemde hoogte (tegen de 200 meter) van de molens veel te hoog (slagschaduw!) en de afstand in de huidige plannen tot de bebouwde kom te gering.

Daarom heb ik bezwaar tegen de huidige plannen.

Het lijkt mij van het grootste belang om de 2 km afstand tot aan de bebouwde kom te respecteren en de hoogte van de molens aan te passen tot maximaal 90 meter.

Vriendelijke groet,

Onderzoek

1. Shepherd D. Evaluating the impact of wind turbine noise on health-related quality of life. *Noise Health*. 2011 Sep-Oct;13(54):333-9.
2. Møller H, Pedersen CS. Low-frequency noise from large wind turbines. *J Acoust Soc Am*. 2011 Jun;129(6):3727-44.
3. Pedersen E, van den Berg F, Bakker R, Bouma J. Response to noise from modern wind farms in The Netherlands. *J Acoust Soc Am*. 2009 Aug;126(2):634-43.

22 OKT 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Wildervank, 20 oktober 2011

Onderwerp: kennisgeving inspraak voornemen windpark N33.

Geachte, medewerker(-ster),

Ik heb uw startnotitie bestudeerd en ben vanuit mijn zienswijze om vele redenen zeer bezwaard tegen uw voornemen om dit windmolenpark feitelijk voor onze deuren te plaatsen.

Mijn centrale bezwaar bestaat uit het feit dat u, ondersteund door provinciale afspraken met het rijk en een zeer beperkte belangengroep van 18 grondbezitters, tegenover een bevolkingsgroep van duizenden geconcentreerd in het midden van een druk bevolkte gebied windmolens wil plaatsen met in Europees en mondiaal verband gezien zeer marginale afstanden tot deze bewoners.

Ook 'valt mij op' dat u zeer selectief bent ten opzichte van de nadelige effecten voor de bevolking en de startnotitie ten gunste van de initiatiefnemers is geschreven. Die indruk wordt voornamelijk onderbouwd door het systematisch ontkennen, weglaten of minimaliseren van feit en situatie.

Ik zal u nu enkele feiten uit uw notitie opnoemen die ondermeer leiden tot mijn mening:

1. *U benoemd het bevolkingsaantal in het betreffende plangebied zeer weinig en in uw termen heeft u het in de 45 pagina's tellende startnotitie op 2 zinnen na telkens over geringe hoeveelheid bebouwing, enkele dorpen, wegdorpen of verspreid liggende woningen (bijv. blz. 33/34) maar nergens beschrijft u met cijfers het werkelijke bewonersaantal van 91.183 inwoners (bron: gemeenteregister provincie Groningen en Nederland van 01-10-2011) die wonen nabij doorvoerwegen met lichte industriële activiteiten aan de snelwegontsluitingswegen!*
2. *Als u op blz. 7 aangeeft dat de positie van het grootste deel van het park nog niet duidelijk is lijkt het dan niet erg prematuur om bij uw uitspraken over de minimale effecten van deze molens voor bijvoorbeeld geluid, licht en externe veiligheid parameters als 0 en – (tabel op blz. 37) op te schrijven. Wilt u dit eerst ter plaatse technisch onderzoeken en onderbouwen voordat u dit in een startnotitie opschrijft?*
3. *Bij blz. 9 schrijft u over versterking van maatschappelijk draagvlak voor windenergie. Waar is uw bewijs dat dit draagvlak sterk is of sterker wordt onder de plaatselijke bevolking met uw voornemen om centraal in onze woonomgeving windmolens te plaatsen waar de bevolking duidelijk voelt dat onze provincie als 'dumpplaats' wordt gebruikt voor het energieprobleem, want....."ach! het is toch een krimpregio"?*
4. *Op blz. 12 schrijft u over harde normen en richtlijnen maar nergens wordt gesproken over correcte financiële compensatie voor schade na een calamiteit bij een windmolen en over compensatie voor de economische teloorgang van woningeigenaren in de directe omgeving. Die bij plaatsing zondermeer gaat geschieden door de onzinnige afstandsnormen van Nederland die nog geen 20% zijn van de andere minimale Europese of mondiale afstandsnormen!*
5. *Op blz. 13 geeft de provincie de N33 locatie aan als geschikt wat naar mijn mening zeer onjuist is gezien het vele geconcentreerde vaar- trein- en wegverkeer in de directe nabijheid van sterk geconcentreerde bewoning en chemische industrie en industriële nutsvoorzieningen, waaronder een hoofdgasleiding die direct midden onder het veld met de molens loopt.*
6. *Op blz. 15 geeft u aan dat het een 24 uur bedrijfsvoering wordt maar ik vind nergens een heldere becijferde overlast analyse. Ook hier marginaliseert u de negatieve effecten door te beweren dat er alleen maar tijdelijke verkeersdruk zal zijn bij aanleg. Werkelijke cijfers over verkeersdruk door toezicht, inspectie, onderhoud, calamiteit, vandalisme en kijktoerisme na inwerking treden van het windpark ontbreken en worden genegeerd!*
7. *Is het niet hypocriet om voor windmolen plaatsing een CO2 meting uit te voeren voor een locatie die nota bene een kleine 35 kilometer verwijderd zal zijn van de grootste in aanbouw zijnde Noord- Europese kolencentrale nabij de Eemshaven!*

8. *U beweert op blz. 19 dat elektromagnetische straling verwaarloosbaar is maar ik zie door u geen enkele referentieverwijzing die uw stelling onderbouwd? Bij de alinea leefomgeving schrijft u over afstanden vele malen groter wat ik ronduit gelogen vind u weet net als iedere betrokkene dat deze afstanden slechts een fractie zijn bij andere landen en dat de normen in de wet geluidhinder zijn verruimd!*
9. *Op blz. 19 blijkt overduidelijk dat de overheid de energievoorziening duidelijk boven het welzijn van zijn inwoners stelt door te kiezen voor kwantitatieve normering in plaats van kwalitatieve normering waarbij men moeilijker negatieve effecten kan negeren! Een voorbeeld betreft het geluid en de slagschaduw waar een kwantitatieve normering geldt en effecten van resonantie van rotor- en turbine geluid of slagschaduw en knipperlicht effect van meerdere molens bij elkaar wordt genegeerd!*
10. *Bij blz. 20 bevreemd mij in de alinea over de waterhuishouding dat niet wordt onderzocht wat het effect kan zijn door slagwater (elektrostaticch klevende regendruppels op de rotorbladen die afhankelijk van wind, rotorsnelheid, elektrostatiche kleef en druppelgrootte op een zeker moment met kracht van het rotorblad slaan). Voor de veiligheid wordt het handboek risicozonering geraadpleegd. U weet toch ook dat bij eerdere calamiteiten met rotoren rotordelen over afstanden wegschoten die buiten elke zoneringnorm van dit boek vielen. Het lijkt mij voor ons bewoners, die u ook hier niet benoemd, beter als u normeert door te kijken naar deze ongelukken en van deze molens hoogtes en afstanden als norm neemt! Net als de vernieuwde norm in de geluidhinderwet zal ook dit handboek enkel heilzaam zijn voor de initiatiefnemers van dit plan maar niet voor de bewoners.*
11. *Ik betwijfel sterk of de m.e.r onafhankelijk wordt uitgevoerd, omdat zoals op blz. 5 aangegeven de initiatiefnemer de overheid niet heeft afgewacht en maar zelf een m.e.r heeft gestart!*
12. *Op blz. 31 zegt u dat POP 2000 voor plaatsing op of nabij industrieterreinen is. Welnu binnen een straal van 25 kilometer lijkt mij dat met inwoner aantallen van Veendam; Meeden; Wildervank (27.945, bron gemeenteregister 01-10-2011), Menterwolde (12.373), Zuidwending; Ommelanderswijk; Korte Akker; -Zuidbroek (3.670 inwoners), Muntendam (12.400 inwoners) en deels Hoogezand met 34.795 je niet van een industrieagglomeratie als het industriepark bij de Eemshaven kan spreken maar meer van een geconcentreerde bewoningsagglomeratie!*
13. *Bij blz. 33 en 34 blijkt de bewoning maar weer te worden genegeerd en schrijft u over deels bedrijventerrein en deels akkergebied. Dat hier een agglomeratie van meer dan 20.000 gezinnen is wordt maar even niet vermeld?*
14. *In mijn ogen op blz. 35 weer list en bedrog, want het is toch erg stuitend dat precies een doorslaggevende factor buiten de wet geluidhinder wordt gehouden. Juist dit sterkt mij om de door u gewenste plaatsing in een procedure bij de Raad van State aan te vechten en bewijst dit temeer dat wij inwoners bij dit project niet van belang*

zijn! Simpel weg laten uit de wetgeving om het negatieve geluidaspect van de turbines niet te hoeven beoordelen is misbruik van macht en ontkenning van ons recht als bevolking en daarmee linksom of rechtsom immoreel en kwaadaardig! In de eerste alinea lijkt haast de bevolking langs de N33 te worden 'opgeofferd' om de ontmanteling van locatie Lauwersoog, hoe dan ook!, op te vangen. Daarmee stellen initiatiefnemers en overheid natuurschoon boven welzijn van de bevolking wat vreemd is daar wij mensen toch ook een significant onderdeel van het natuurschoon zijn en nog vreemder, omdat de overheid verscheidene beduidend minder belastende alternatieven al lang aangereikt heeft gekregen.

- 15. In de tabel op blz. 37 spreekt u van 0 en – score bij woon en leefomgeving ten aanzien van geluid en licht en externe veiligheid. Buiten het feit dat deze weergave mij sterk lijkt beïnvloed door de initiatiefnemers en dit vrij prematuur is, omdat exacte concentratie en plaats van de molens nog onbekend is zie ik nergens weergave van werkelijk gedane veldonderzoeken en testen op de plaatsen die er werkelijk toe gaan doen. Deze gegeven waarden lijken mij dan ook niet meer als uit de 'lucht' gegrepen aannames!*
- 16. U spreekt erover dat de molens slechts enkele meters oppervlakte innemen. Lijkt mij niet juist als u van 1 molen met een as op ongeveer 150 m en een rotordiameter van 70 meter indenkjt met daarbij een klein veld voor onderhoud aan de molen en de vierkante meters immobiele loopruimte rond deze molen bij elkaar optelt kom je al hoog uit dit ook nog eens vermenigvuldigd met een factor 24 tot 32 molens dan zijn dit zeer veel vierkante meters.*
- 17. Op blz. 38 schrijft u dat het park aan de noordzijde van Veendam komt te liggen. Echter uw kaart geeft duidelijk oostelijk van Veendam aan met de grootste concentratie exact in lijn met de woningconcentratie.*

Gezien de lengte van mijn bezwaar laat ik de overige punten nog even terzijde. Duidelijk bij mij is dat ik uw onderneming beslist op geen enkele wijze kan accorderen en ik zeer op zie tegen uw plan.

hoogachtend,

Naam :
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener heeft in de startnotitie een aantal aspecten gelezen. Over geluid wordt aangegeven dat er een kwantitatieve beoordeling komt, maar indiener wil dat er ook kwalitatief naar gekeken wordt.

Bij flora en fauna moet gekeken worden naar de relatie met andere projecten: met namen wordt genoemd bloemrijke akkers.

Bij woon- en leefomgeving mist indiener de belevingswaard: woongenot en uitzicht. Met name hoe dit door de inwoner wordt ervaren.

Voor de uitstoot van CO₂ moet ook gekeken worden naar andere vormen van energieopwekking. Met name zonne-energie of bio-energie.

Over geluid heeft indiener gelezen dat het geluid van de windmolens zou wegvallen tegen het weggeluid: hij is van mening dat dit niet zo gezien kan worden. Alle geluidsbronnen zouden bij elkaar opgeteld moeten worden.

Naam :
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener wil de machines in het segment 2 – 3 MW onderzocht zien met een grote rotordiameter in verhouding tot de ashoogte. Bij voorbeeld: een 2.7 MW machine op 98 meter ashoogte met 122 meter rotordiameter.

Reden dat indiener dit onderzocht wil hebben is dat vaak in milieu-effectrapportages naar een torens met een 1:1 verhouding torens wordt gekeken en dat dit als mooi wordt ervaren. Dit zou dan de grens vormen. Indiener wil dat naar lagere torens wordt gekeken.

Zienswijzen Windpark N33
25 oktober 2011
Muntendam

ONTVANGEN

25 OKT 2011

Naam :
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Vooraf moet gezegd dat indiener positief tegenover het plaatsen van windturbines staat om energie op te wekken.

Als bij dit park de locatie voor een gedeelte of geheel zal liggen tussen de huidige afrit van de N33 Muntendam Meeden en de afrit Veendam Pekela, kan hij daar niet mee leven.

De reden daarvan is dat ter plekke een bijzonder landschappelijk element aanwezig is dat in 2007 als zodanig door de gemeenteraden van Veendam en Menterwolde is erkend. Het betreft een dubbele rij bomen in ongeveer drie kwart van de genoemde zone aan de beide zijden van de daar liggende N33. De naam van de boomsoort is indiener ontschoten, maar het is geen gewone boom die wel vaker in de buurt van rijkswegen staan. Zodra en zolang deze bomen in het blad zitten, biedt de dubbele rij een uniek aanzicht. De bijnaam van het complex is "de groene kathedraal".

Welnu, wat ook de hoogte is van eventuele windturbines, de nabijheid daarvan ontnemt de kathedraal haar eigensoortig aanzien. Over het eventueel moeten wijken van delen van de kathedraal van turbines heeft indiener het dan nog niet gehad.

Een vergelijkbaar maar in lengte kleiner complex van dezelfde boomsoort staat in het meest zuidelijke deel van de zichtzone, ook daar links en rechts van de N33.

De bezwaren van indiener zijn op dat punt hetzelfde.

Indien omwonenden aantoonbaar meer dan gering nadeel ondervinden, zal voor realisering van het project een regeling getroffen moeten worden waarbij of zijzelf of de gemeente waarin zij wonen, gecompenseerd worden onder de verplichting om compensatiegelden aan te wenden met het oog op energiebezuiniging of de aanwending van duurzame energie.

Zienswijzen Windpark N33
25 oktober 2011
Muntendam

ONTVANGEN

25 OKT 2011

Naam : (particulier)
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener heeft het windpark N33 liever aan de andere kant van de A7 want nu ligt het park in zijn achtertuin. Dit leidt tot landschapsvervuiling (lawaai, lichtinval, houdt ontwikkeling van een bedrijventerrein tegen in de 'gouden driehoek' Muntendam-Veendam). Er is elders voldoende ruimte en daar heeft niemand er last van.

Naam : (particulier)
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon :
E-mail

Indiener is voor windenergie en andere alternatieve energievormen, zoals onder meer aardwarmte, wat zijns inziens nog te weinig wordt onderzocht. De plaats van de molens in de veenkoloniën of –monden heeft zeker zijn voorkeur niet, onder andere vanwege de horizonvervuiling. De horizon is bij Delfzijl en de Eemshaven toch al 'vervuild'. Zet de molens daar dan bij, dan zijn ze geconcentreerd. Eventueel zou een andere mogelijke plaats langs de Duitse grens zijn, waar toch al molens van de burens vlak over de grens staan (bij Vlagtwedde/Boertange).

Naam : (particulier)
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon:
Email

Indiener stelt dat er in zijn buurt veel vogels voorkomen, voornamelijk zwaluwen, en deze zullen volgens indiener veel last hebben van de molens. De kinderen in deze kinderrijke buurt zullen gestoord worden in hun ontwikkeling. Indiener verwacht 's nachts geluidsoverlast en verwacht geestelijke en emotionele problemen, met name bij jongeren. Daarom is het volgens indiener niet verstandig in zo'n dichtbevolkt gebied zoveel molens te plaatsen.

Zienswijzen Windpark N33
25 oktober 2011
Muntendam

ONTVANGEN

25 OKT 2011

Naam : (particulier)
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon :
E-mail

Er is een aantal jaren geleden door de Oost-Groninger gemeenten een alternatieve locatie aangegeven in de gemeente Pekela. De gemeente Pekela wilde hieraan meewerken. Omdat het niet in het bestemmingsplan, noch in het Provinciaal Ontwikkelingsplan is opgenomen is hieraan geen vervolg gegeven. Indiener vindt het belangrijk dat deze alternatieve locatie alsnog in de M.E.R. wordt meegenomen. Deze alternatieve locatie is dunbevolkt en in tegenstelling tot de voorliggende locatie bestaat daar geen weerstand het windpark. Indiener betreurt het dat er geen rekening is gehouden met de gevoelens van de bewoners van de betrokken gemeenten.

Zienswijzen Windpark N33
26 oktober 2011
Veendam

ONTVANGEN

26 OKT 2011

Naam :
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener wil dat het windmolenpark in de omgeving van hoogspanningsmasten wordt geplaatst en niet langs de N33. Bij voorbeeld van Meeden naar Stadkanaal of richting Delfzijl. Of achter Zuidbroek langs.

Hij vindt het belangrijk om hoogspanningsmasten en windmolens te concentreren om horizonvervuiling en overlast voor omwonenden te voorkomen

Zienswijzen Windpark N33
26 oktober 2011
Veendam

ONTVANGEN

26 OKT 2011

Naam :
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener wil dat in het milieu-effectrapport wordt onderzocht/meegenomen het effect van een kartelrand aan de achterzijde van het rotorblad van een windmolen. Hij verwijst hiervoor naar een artikel in De Ingenieur van 25 september 2009 (nummer 14/15, jaargang 121, bladzijde 15). Het effect is dat de kartelrand de geluidshinder van de windmolen terugdringt met name het zoefende of suizende geluid dat de turbinebladen veroorzaken. Er wordt een geluidsreductie gehaald van 3,2dB: wat neerkomt op halvering van de geluidshinder. Indiener wil dat dit aspect wordt meegenomen in de MER onderzoek.

Zienswijzen Windpark N33
26 oktober 2011
Veendam

ONTVANGEN

26 OKT 2011

Naam :
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener wil dat onderzocht wordt wat de geluidsoverlast van de windmolens is en op welke afstand het geluid waarneembaar is.

Hij wil weten op welke afstand van de bebouwing de windmolens volgens de wet geplaatst moeten worden. Plaatsing van windmolens dichtbij bebouwing kan levensbedreigend zijn (zie de situatie langs de A6 Lelystad in 2010).

Indiener verwacht planschade als gevolg van de aanleg van het windmolenpark. Hij verwacht een waardedaling van zijn woning van circa € 75.000,-. Hij zal daar een planschadeclaim voor indienen.

Zienswijzen Windpark N33
26 oktober 2011
Veendam

ONTVANGEN

26 OKT 2011

Naam :
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener woont in een gebied dat door de gemeente Veendam van agrarisch gebied is omgezet in een woonbestemming in verband met de verdubbeling van de N33. Twee woningen zijn hiervoor aan de woonbestemming onttrokken. Derhalve kan dit gebied niet worden aangemerkt als industriegebied waar de windmolens kunnen worden geplaatst. Indiener voorziet een cumulatie van de geluidsoverlast van de N33 en de geplande plaatsing van het windpark. De woning van indiener is gesitueerd met terras en tuin op het zuiden waarbij het niet ondenkbaar is dat hinder wordt ondervonden van de slagschaduw. Indiener voorziet overlast en lawaai door de trillingen die de molens teweeg brengen temeer waar het een ouder type huis (arbeiderswoning) betreft. Indiener vreest de de effecten van trillingen en lawaai, de afstand van de molens is te kort ten opzichte van de bestaande bouw. Indiener meent dat naar aanleiding van nieuwe inzichten met betrekking tot de grotere masten gekeken moet worden naar andere normering voor de afstand, bijvoorbeeld een afstand van twee kilometer. Gezien de ligging van het woongebied bestaat gereede kans dat de molens zowel aan de voor- als aan de achterzijde van de woningen worden gesitueerd. Zo ontstaat er geluidsoverlast aan drie zijden van de woningen (molens plus N33).

Zienswijzen Windpark N33

26 oktober 2011

Veendam

ONTVANGEN

26 OKT 2011

Naam : (particulieren)
Adres :
Postcode :
Woonplaats :
Telefoon :
E-mail :

Indieners zijn als direct betrokkenen gebaat bij een goede leef- en woonomgeving; zij wonen aan de rand van het gebied dat als mogelijke locatie van het windpark is aangewezen. Indieners zijn bang dat hun woongenot door dit plan zal afnemen. Ook de milieueffecten en de geluidsoverlast zijn nog niet voldoende onderzocht. Dat geldt voor de effecten op de flora en de fauna. Indieners hebben geen bezwaar tegen windmolens op zich maar tegen deze locatie omdat het een bewoond gebied is. Er is te weinig naar alternatieve locaties gekeken. Indieners zijn ook bang voor horizonvervuiling en aantasting van het cultuurhistorisch gebied van de veenkoloniën.

Zienswijzen Windpark N33
26 oktober 2011
Veendam

ONTVANGEN

26 OKT 2011

Naam : (particulier)
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener woont op een betrekkelijk vlak gebied en heeft naar Noord, Zuid en West vrij uitzicht. Dit is net het gebied waarin de molens gepland staan (tussen Duurkenakker en Korte Akkers in) 650 meter ten oosten van de N33. Het zicht op de molens geeft slagschaduw, mogelijk ook geluidhinder en mogelijk 's nachts hinder van de verlichting van de topmasten (het gebied is nu behoorlijk duister en straks mogelijk niet meer.) Indiener ervaart dit als een toekomstige inbreuk op zijn woongenot. Indiener verwacht een waardedaling van de woning die indiener sinds 2003 bewoont. De fauna in de omgeving zal volgens indiener hiervan ook hinder gaan ondervinden. Indiener meent dat de zeven Oost Groningse gemeenten alternatieve oplossingen hebben aangedragen, vooralsnog is volgens de betrokken wethouder niets met deze alternatieven gedaan. Indiener is niet tegen windenergie, maar niet in zijn achtertuin.

Zienswijzen Windpark N33
26 oktober 2011
Veendam

ONTVANGEN

26 OKT 2011

Naam :
Adres
Postcode
Woonplaats :
Telefoon
E-mail

Indiener is drie jaar geleden in Meeden komen wonen omdat ze wegens ziekte meer rust nodig heeft en vanuit huis met de hond in de natuur wilde kunnen lopen. Indiener verwacht na de plaatsing van de molens niet meer rustig te kunnen lopen want de molens komen precies op de plaats waar ze woont en wandelt (de Duurkenakker). Indiener verwacht dat het licht dat de molens 's avonds en 's nachts produceren en het geluid ten koste gaan van de rust in de natuur. 's Zomers wordt indiener geconfronteerd met de overlast van de molens op het moment dat zij in de tuin zit. Er zijn alternatieven die minder kosten en meer opbrengen zo valt bij raadpleging van onderzoeken via Google te lezen. Er zijn gebieden in het noorden van Groningen, in de polder, die minder bewoond zijn en die een betere locatie vormen omdat zij zich verder van de bewoonde wereld bevinden. Indiener vreest voor nadelige effecten op haar persoonlijke gezondheid, met name door het geluid en het licht en de straling die de molen met zich meebrengt.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Meeden, 23 oktober 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Natuur

Door de komst van vele windturbines zal de kwaliteit en diversiteit van onze flora en fauna drastisch gaan wijzigen. Vogeltrek die zich geen weg meer weet tussen alle draaiende rotorbladen en ook als zodanig een negatief steentje bijdraagt aan de "krimp". Vleermuizen die gedesoriënteerd raken (beschermde diersoort), akker en weidevogels zijn nu aanwezig en zullen verdwijnen. Daarom graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Het bevreemd mij dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Landschap

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak.

Nog een ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in de vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor en containeroverslag. Wij wonen in een plattelandsgedebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van windmolens van een dergelijke afmeting doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen door een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Daarom graag uitleg waarom de Rijksadviseur voor het landschap bij dit plan niet wordt gehoord. "Een rommelige en willekeurige compositie van windparken wordt niet als mooi ervaren, omdat de molens niet meer worden gezien in samenhang met de landschapspatronen waarbij ze geplaatst zijn. Een tweede belangrijke voorwaarde is dat er alleen nieuwe megawindturbines geplaatst worden op de aangewezen locaties langs de kust. Allerlei losse windprojecten elders in het land zullen afbreuk doen aan de herkenbaarheid van het grote landschappelijke verhaal. Voor het realiseren van de taakstelling voor wind-op-land zou dat ook niet nodig hoeven zijn.

En de kans is groot dat zonder een herkenbaar en aansprekend landschappelijk plan het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt". Minister Verhagen heeft KDE Energy op 8-11-2010 het volgende geschreven: "Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het project in de regio". Waaruit blijkt dat dit draagvlak inderdaad aanwezig is?

Woon- en leefomgeving

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan. Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Het toetsen van de "wettelijke" norm aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid. Maar welke woningen zijn gevoelige objecten? Graag zien wij een overzicht in de MER welke personen en adres mee participeren, zodat duidelijk wordt wat de status van de woning is ten opzichte van het toetsen aan de norm. Windturbines maken geluid naargelang het waait. In de startnotitie wordt gesproken dat de geluidsnorm wordt getoetst aan de geldende norm. Deze norm is een kwantitatief getal wat op zich niets zegt. Een windsnelheidsafhankelijke geluidsmeting kan inzichtelijk maken welke overlast een windturbine daadwerkelijk voor de omgeving zal opleveren. Ook wil ik graag onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van het impulsachtige karakter van windturbinegeluid voor de mens. Zo ook de gevolgen van laagfrequent geluid. Graag zie ik deze geluidsparagraaf dan ook nader uitgewerkt

Licht

Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat Meeden, Wildervank en Ommelanden met de ondergaande zon compleet met slagschaduw te maken zullen krijgen. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, naar mijn weten zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in de praktijk de hele gemeenschap wordt getrakteerd op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv. een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht.

In de Startnotitie is niet genoemd de spoorlijn Veendam-Zuidbroek. Er zal zeker onderzocht moeten worden welke gevaarlijke stoffen over deze lijn worden getransporteerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Klimaat

Onderzoek de effecten die windmolens kunnen hebben op het lokale klimaat.

Energieopbrengst

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines.

Nationale Ombudsman: "overheidsvoorlichting over windenergie is 'vooringenomen' en 'niet behoorlijk'. Uit landelijke en internationale onderzoeken was al gebleken dat de informatieverstrekking eenzijdig was en nu dit ook nog eens door onze ombudsman wordt bevestigd is het hoog tijd dat er een gedegen kosten / baten analyse betreffende windenergie op tafel komt. Daarin meegenomen alle aspecten en rapporten die op dit moment voor handen zijn. In het onderzoek o.a. aandacht voor de volgende punten:

'Schommeling', het op- en afregelen van de conventionele centrales als gevolg van de variabiliteit van de wind kost extra brandstof. Hoeveel?

De energiekosten van bouw en installatie van de molens.

Idem de energiekosten van de bekabeling en voorzieningen nodig voor de aansluiting op het elektriciteitsnet.

Opvang van snelle windveranderingen vergt vaker inzet van snel regelbare generatoren die niet energie-efficiënt zijn. Wat zijn de nadelige gevolgen hiervan.

Verder wordt het gebied langs de N33 aangeduid als een windrijk gebied. Graag harde cijfers en afgezet tegen de echt windrijke gebieden, de grote grootschalige kustgebieden.

Daarmee vergeleken is Oost-Groningen een windarm gebied. Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men veel te optimistisch geweest.

Sociaal economische aspecten

Door de komst van het park zal de waarde van onze woning beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zal worden is reëel. Dit heeft ook gevolgen voor de diverse belastingen en heffingen. De inkomsten van de overheid en personen komen onder druk te staan. Hoe hoog wordt dit ingeschat en hoe wordt dit effect gecompenseerd voor de partijen. Er zullen weinig nieuwe initiatieven worden genomen in dit gebied. De komst van al die turbines zet een rem op de ontwikkelingen in het veenkoloniaal gebied. Ons gebied heeft al de status van krimpgebied, door deze plannen zal de krimp verder toenemen en kan leiden tot economische gevolgen voor het gebied.

Veenwolde een beoogd industriegebied voor zware industrie en aan dergelijke gebieden is gebrek in de provincie, wordt vol gezet met windmolens. Weg werkgelegenheid in een krimpgebied. Een grootschalig open agrarisch productielandschap met een diversiteit aan overige activiteiten wordt met de voorgenomen plannen gewijzigd in een zeer grootschalig industriegebied voor de levering van elektriciteit. Hoe verhouden de plannen voor het windpark zich met de Dorpsvisie Meeden? Een visie goedgekeurd door de provincie en vervolgens door de gemeenteraad van Menterwolde.

Ik zie graag een nauwkeurig onderzoek naar de veranderde beeldkwaliteit t.a.v. toerisme en de aantrekkelijkheid van nieuwkomers in ons gebied.

Een alternatief?

De plek langs de N33 is weliswaar een open gebied, echter voor het plaatsen van windturbines van deze grootte is het gebied te klein. Een goed alternatief is het stuk tussen Meeden en Zuidwending. Dit gebied is nagenoeg niet bewoond en leent zich goed voor een windturbinepark van enige omvang. Ook het aansluiten van het park aan de elektriciteitscentrale Meeden is vrij eenvoudig vanwege de relatief korte afstand. Graag zie ik dit alternatief nader onderzocht.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten worden onvoldoende of niet bij de besluitvorming betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

Met vriendelijke groet

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Meeden, 11 november 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil de Stichting Platform Tegenwind N33 (het Platform) reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. Ons verzoek is om deze zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Natuur

Graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie is gewenst. Het bevreemdt ons dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Het Platform ziet daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Landschap

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn het de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt ons wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak.

Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid in de vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor- en containeroverslag. Wij wonen in een plattelandsgedebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van windmolens van een dergelijke afmeting doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen door een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Daarom graag uitleg waarom de Rijksadviseur voor het landschap bij dit plan niet wordt gehoord. "Een rommelige en willekeurige compositie van windparken wordt niet als mooi ervaren, omdat de molens niet meer worden gezien in samenhang met de landschapspatronen waarbij ze geplaatst zijn. Een tweede belangrijke voorwaarde is dat er alleen nieuwe megawindturbines geplaatst worden op de aangewezen locaties langs de kust. Allerlei losse windprojecten elders in het land zullen afbreuk doen aan de herkenbaarheid van het grote landschappelijke verhaal. Voor het realiseren van de taakstelling voor wind-op-land zou dat ook niet nodig hoeven zijn.

En de kans is groot dat zonder een herkenbaar en aansprekend landschappelijk plan het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt". Minister Verhagen heeft KDE Energy op 8-11-2010 het volgende geschreven: "Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het project in de regio". Waaruit blijkt dat dit draagvlak inderdaad aanwezig is?

MER

Omdat het Rijk al een Ontwerp Tracé Besluit voor de verbreding van de N-33 heeft vastgesteld is dát project in een zodanig concreet stadium dat het voor de plaatsing van de windmolens moet worden meegenomen in de (cumulatieve) effecten op milieu- en natuurgebied, zoals geluid (ook het laag frequent geluid!), landschap, flora en fauna (met name vleermuizen en roofvogels).

Overigens is de verscheidenheid van omgevingsfactoren in drie zeer verschillende (deel-)gebieden te onderscheiden. Het deel ten zuiden van Ommelanderswijk, het deel tussen Zuidwending en Meeden en het deel gelegen tussen Meeden en de A7. Deze gebieden zijn zo divers dat wij graag in de MER een duidelijk onderscheid van de drie genoemde gebieden separaat uitgewerkt willen zien.

Wij willen u ook het volgende voorstellen.

Aangezien een groot deel van de bijna 30.000 mensen in allerlei opzicht hinder zullen hebben bij de geplande plaatsing van de windmolens is het een eis dat naast de gebruikelijke inventarisatie van effecten, ook een GES-analyse wordt opgesteld voor het gehele gebied op alle sectoren en facetten! Op deze wijze kan geobjectiveerd inzicht ontstaan in dit type gezondheidsrisico's. Met name voor de opzet van dit onderzoek zou –onder vooraf af te spreken condities- een klankbordgroep kunnen worden gevormd. Dit is een betere vorm van omgevingsmanagement voor een dergelijk project. Het zou de windmolenbouwers en het Rijk sieren wanneer besloten wordt dit vrijwillig te doen. Bij nadere informatie ingewonnen te hebben bij de Cie-mer bleek dat zij hier ook voorstander van zijn.

Woon- en leefomgeving

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Het Platform is van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk: de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen. In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar onze beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening / metingen aan vooraf is gegaan? Bovendien is een vergunning (project) maatwerk, geen algemene regel. Windturbines maken geluid naargelang het waait. In de startnotitie wordt gesproken dat de geluidsnorm wordt getoetst aan de geldende norm. Deze norm is een kwantitatief getal dat op zich niets zegt. Een windsnelheidsafhankelijke geluidsmeting maar zeker ook een seizoens en periode (dag, avond en nacht) meting kan inzichtelijk maken welke overlast een windturbine daadwerkelijk voor de omgeving zal opleveren. Tevens moet ook uit de metingen blijken hoe aan de Lden norm, het zgn. jaargemiddelde, kan worden voldaan. Wij verlangen dan ook dat er windsnelheidsafhankelijke, seizoens en periode geluidsmeting wordt uitgevoerd en bijgevoegd bij het project.

Het toetsen van de “wettelijke” norm aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid. Maar welke woningen zijn gevoelige objecten? Graag zien wij een overzicht in de MER welke personen en adressen mee participeren, zodat duidelijk wordt wat de status van de woning is ten opzichte van het toetsen aan de geluidsnorm. Ook wil het Platform graag onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van het impulsachtige karakter van windturbinegeluid voor de mens. Zo ook de gevolgen van laagfrequent geluid. Graag zie wij deze geluidsparagraaf dan ook nader uitgewerkt

Licht

Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Wildervank, Veendam, Muntendam en Zuidbroek bij opkomende zon met slagschaduw te maken zullen krijgen en Meeden, Ommelanderswijk en Zuidwending bij ondergaande zon. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, naar ons bekend is, zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in de praktijk de hele gemeenschap wordt getrakteerd op slagschaduw. Graag zien wij dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv. een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht. In de Startnotitie is niet genoemd de spoorlijn Veendam-Zuidbroek. Er zal zeker onderzocht moeten worden welke gevaarlijke stoffen over deze lijn worden getransporteerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Klimaat

Onderzoek de effecten die windmolens kunnen hebben op het lokale klimaat.

Energieopbrengst

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines.

Nationale Ombudsman: "overheidsvoorlichting over windenergie is 'vooringenomen' en 'niet behoorlijk'. Uit landelijke en internationale onderzoeken was al gebleken dat de informatie-verstrekking eenzijdig was en nu dit ook nog eens door onze Nationale Ombudsman wordt bevestigd, is het hoog tijd dat er een gedegen kosten/baten analyse betreffende windenergie op tafel komt. Daarin meegenomen alle aspecten en rapporten die op dit moment voorhanden zijn. In het onderzoek o.a. aandacht voor de volgende punten:

- ♦ 'Schommeling', het op- en afregelen van de conventionele centrales als gevolg van de variabiliteit van de wind kost extra brandstof. Hoeveel?
- ♦ De energiekosten van bouw en installatie van de molens.
- ♦ Idem de energiekosten van de bekabeling en voorzieningen nodig voor de aansluiting op het elektriciteitsnet.
- ♦ Opvang van snelle windveranderingen vergt vaker inzet van snel regelbare generatoren die niet energie-efficiënt zijn. Wat zijn de nadelige gevolgen hiervan?
- ♦ Draagt dit windpark, na een gedegen en eerlijke kosten/baten analyse, nog bij aan een beoogde CO2 reductie en zo ja in welke mate?

Verder wordt het gebied langs de N33 aangeduid als een windrijk gebied. Graag harde cijfers en afgezet tegen de echt windrijke gebieden, de grote grootschalige kustgebieden. Daarmee vergeleken is Oost-Groningen een windarm gebied. Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men veel te optimistisch geweest.

Sociaal economische aspecten

Door de komst van het park zal de waarde van woningen beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zullen worden is reëel. Dit kan grote gevolgen hebben voor de eigenaren. Op welke wijze denkt men deze sterk benadeelde partij te compenseren? Hoe gaat men om met individuele noodgevallen? Alleen al het bekend maken van de plannen heeft tot de nodige schade geleid. Op welke manier denkt de overheid hier haar burgers te beschermen?

Er zullen weinig nieuwe initiatieven worden genomen in dit gebied. De komst van al die turbines zet een rem op de ontwikkelingen in het Oldambt en het veenkoloniale gebied. Ons gebied heeft al de status van krimpgebied, door deze plannen zal de krimp verder toenemen en dat kan leiden tot economische gevolgen. Veenwolde is een beoogd industriegebied voor zware industrie en aan dergelijke gebieden is gebrek in de provincie. Volgens de plannen wordt het vol gezet met windmolens. Weg mogelijke werkgelegenheid in een krimpgebied. Een grootschalig open agrarisch productielandschap met een diversiteit aan overige activiteiten wordt met de voorgenomen plannen gewijzigd in een zeer grootschalig industriegebied voor de levering van elektriciteit.

Hoe verhouden de plannen voor het windpark zich met de Dorpsvisie Meeden?

Een visie, goedgekeurd door de provincie en vervolgens door de gemeenteraad van Menterwolde. Het Platform ziet graag een nauwkeurig onderzoek naar de veranderde beeldkwaliteit t.a.v. toerisme en de aantrekkelijkheid van nieuwkomers in ons gebied.

Alternatieve locaties

Wat zeker niet moet worden vergeten te onderzoeken zijn de alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen. Dit omdat men de locatie N33 ongewenst vond. Deze vijf alternatieve locaties zullen naar verwachting minder weerstand opleveren en minder overlast voor mens en dier veroorzaken.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten worden onvoldoende of niet bij de besluitvorming betrokken.

Graag ziet het Platform zijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,

namens de Stichting Platform Tegenwind N33

ONTVANGEN

01 NOV 2011

Inspraakformulier windpark N33

Startnotitie (Concept Notitie Reikwijdte en Detail)

Uw gegevens

Naam: heer / ~~mevrouw~~

Straat + huisnummer:

Postcode + Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

U spreekt in als:

- Particulier
- Vertegenwoordiger van organisatie / bedrijf:

U wordt verzocht gericht aan te geven wat naar uw mening moet worden onderzocht in het MER en op welke wijze dat moet gebeuren.

Uw inspraak:

Shell Nederland Verkoopmaatschappij B.V.

Rivium Boulevard 156
2909 LK Capelle aan den IJssel
Postbus 79
2900 AB Capelle aan den IJssel
internet: www.shell.nl

• Shell Klantenservice

Antwoordnummer 338
2900 VB Capelle aan den IJssel
tel.: (0900) 202 2710 (1 ct pm)

• Shell Technisch Informatie Centrum (TIC)

Antwoordnummer 338
2900 VB Capelle aan den IJssel
tel.: (0900) 202 2780 (10 ct pm)

• euroShell Card/Easypay

(aanvraag/verlies/diefstal/wijzigingen)
tel.: (0900) 202 2730 (1 ct pm)

• Air Miles Klantenservice

Postbus 2049
2130 GE Hoofddorp
tel.: (0900) 88 77 (10 ct pm)
ma. t/m vr.: 09.00 - 20.00 uur
zaterdag: 09.00 - 16.00 uur

• Klantenservice Vespro

Postbus 8565
5605 KN Eindhoven
tel.: (040) 238 04 15
fax: (040) 238 04 65

**WINDENERGIE
COMPRESSOR
STATION**

2^E MAA5VLAKTE

U kunt uw inspraakreactie ook uiterlijk 24 november 2011 per post sturen naar:
Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt windpark N33, Postbus 223, 2250 AE Voorschoten

25-10-2011

DEPOT

GAS
WATER
WIND

Kennisgeving

Inspraak voornemen windpark N33

Met ingang van 14 oktober tot en met 24 november 2011 ligt de 'concept notitie reikwijdte en detail' (hierna aangeduid als 'startnotitie') voor de milieueffectrapportage voor windpark N33 ter inzage. Iedereen kan naar aanleiding van deze startnotitie een zienswijze inbrengen.

Het project

De initiatiefnemers KDE Energy BV en Blaaswind BV zijn voornemens om een windpark te realiseren rondom de N33 in de provincie Groningen. Het beoogde windpark heeft een vermogen van 120 MW of meer.

NAM SHELL

Milieueffectrapportage en besluitvorming

Op de besluitvorming over dit project is de rijkscoördinatie-regeling van toepassing. Dit houdt onder meer in dat de locatie van het windpark wordt vastgelegd in een (rijks)inpassingsplan, dat wordt vastgesteld door de ministers van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) en van Infrastructuur en Milieu (I&M). Het inpasingsplan wordt voorbereid in één gecoördineerde procedure samen met (een aantal van) de andere besluiten die voor het project nodig zijn (vergunningen en ontheffingen). De minister van EL&I coördineert de procedure.

Ter voorbereiding van de keuze van de locatie moet een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld. Daarbij worden (mogelijke) milieueffecten, bijvoorbeeld op landschap, natuur, bodem, water, slagschaduw en geluid in beeld gebracht, zodat deze effecten een volwaardige rol kunnen spelen bij de besluitvorming. Het MER wordt een gecombineerd project-MER/plan-MER waarvoor de uitgebreide procedure wordt gevolgd. Dit gecombineerde MER dient ter onderbouwing van het nog op te stellen inpasingsplan en de te nemen besluiten. Indien significante effecten op Natura 2000-gebieden op basis van een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 niet op voorhand uit te sluiten zijn, zal een zogenaamde passende beoordeling moeten worden uitgevoerd die dan onderdeel zal uitmaken van het MER.

Voornemen en startnotitie

Met deze kennisgeving informeren de bevoegde bestuursorganen u over het voornemen tot een m.e.r.-beoordelingsplichtig project (eerdgeroemd project). In de gepubliceerde startnotitie staat aangegeven op welke wijze het milieuonderzoek wordt uitgevoerd. In deze notitie komen de volgende onderwerpen aan bod: achtergrond en randvoorwaarden, voorgenomen activiteit en alternatieven, mogelijke effecten en maatregelen en procedures en besluitvorming.

Waar kunt u de startnotitie inzien?

De startnotitie kunt u met ingang van 14 oktober tot en met 24 november 2011 tijdens reguliere openingsrijden inzien op de volgende locaties:

- gemeente Veendam, Raadhuisplein 5 te Veendam;
- gemeente Menterwolde, Kerkstraat 2 te Muntendam;
- ministerie van EL&I, Informatiecentrum, Bezuidenhoutseweg 30 te Den Haag.

De startnotitie is ook op internet beschikbaar op www.bureau-energieprojecten.nl.

Informatieavonden

De ministers van EL&I en I&M organiseren, in samenwerking met de initiatiefnemers KDE Energy BV en Blaaswind BV, twee informatieavonden op 25 en 26 oktober 2011. U bent van harte welkom om op (één van) deze avonden vragen te stellen en informatie te krijgen over het project en de procedure. De informatieavonden kennen geen plenair deel met presentaties of toelichtingen. U kunt vrij in- en uitlopen en op ieder moment tussen 19.00 uur en 21.00 uur de diverse medewerkers van de overheid en de initiatiefnemers spreken. De informatieavonden worden gehouden op:

- dinsdag 25 oktober van 19.00 uur tot 21.00 uur in de Menterne, Julianaplein 1 te Muntendam;
- woensdag 26 oktober van 19.00 uur tot 21.00 uur in Hotel Parkzicht, Museumplein 3 te Veendam.

Hoe kunt u uw zienswijze kenbaar maken?

Iedereen kan mondeling of schriftelijk reageren op de startnotitie. Tot en met 24 november 2011 kunt u gericht aangeven wat naar uw mening moet worden onderzocht in het MER en op welk detailniveau dat moet gebeuren om bij te dragen aan een goede besluitvorming. Zienswijzen die alleen een bezwaar tegen het beoogde windpark kenbaar maken, kunnen in deze fase nog niet worden betrokken bij de besluitvorming. Deze vindt namelijk in een later stadium worden de milieueffecten van het beoogde project en de alternatieven onderzocht. Uw schriftelijke zienswijze kunt u sturen aan:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Mondeling kunt u uw zienswijze inbrengen door te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 89 79.

Wat gebeurt er met uw reactie?

De startnotitie wordt ook voorgelegd aan de betrokken overheden (gemeenten, provincies, e.d.) en aan diverse adviseurs, waaronder de Commissie voor de milieueffectrapportage. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het opstellen van een definitieve 'notitie reikwijdte en detail'. Daarin wordt definitief vastgelegd welke informatie in het MER opgenomen dient te worden. In deze fase van het project wordt dus nog geen beslissing genomen over het op te stellen inpasingsplan. De startnotitie voor het MER is een eerste stap om te komen tot een goede onderbouwing van de nog te nemen besluiten.

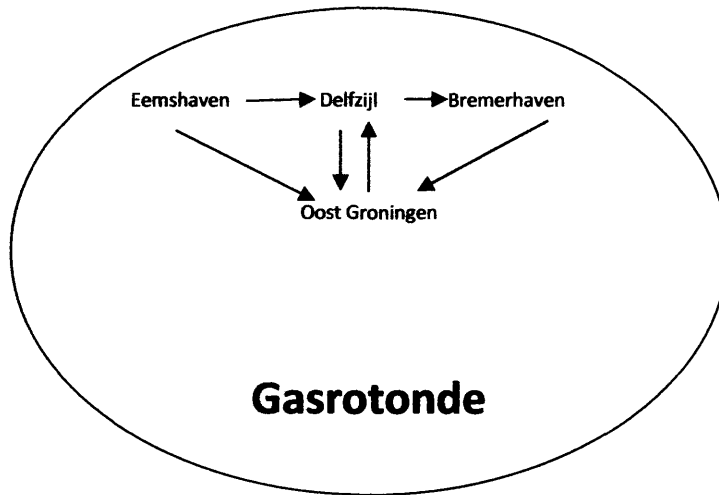
Als het MER is afgerond, wordt mede op basis daarvan de locatiekeuze voorbereid en een ontwerp-inpassingsplan opgesteld. Dit ontwerp-inpassingsplan wordt samen met het MER en de overige benodigde ontwerpbesluiten ter inzage gelegd. Hierop kan eenieder dan zijn zienswijze geven. Ook van deze terinzagelegging wordt te zijner tijd kennisgegeven in de Staatscourant en diverse huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Nadere informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Bureau Energieprojecten, T (070) 379 89 79, www.bureau-energieprojecten.nl.

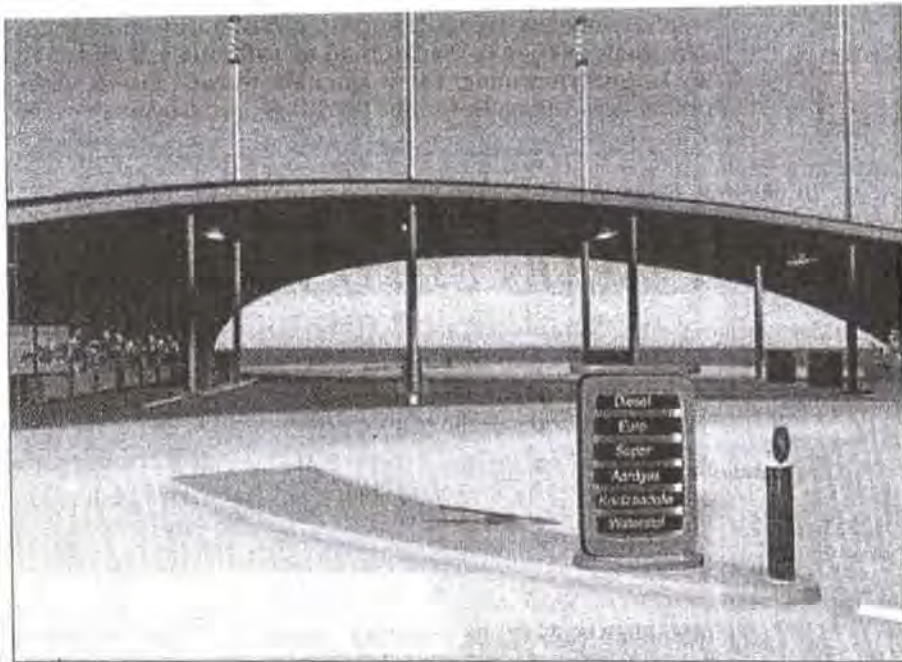
GRAAG EEN VERSLAG

Zuidbroek	Station	Trefpunt Gas
-----------	---------	--------------

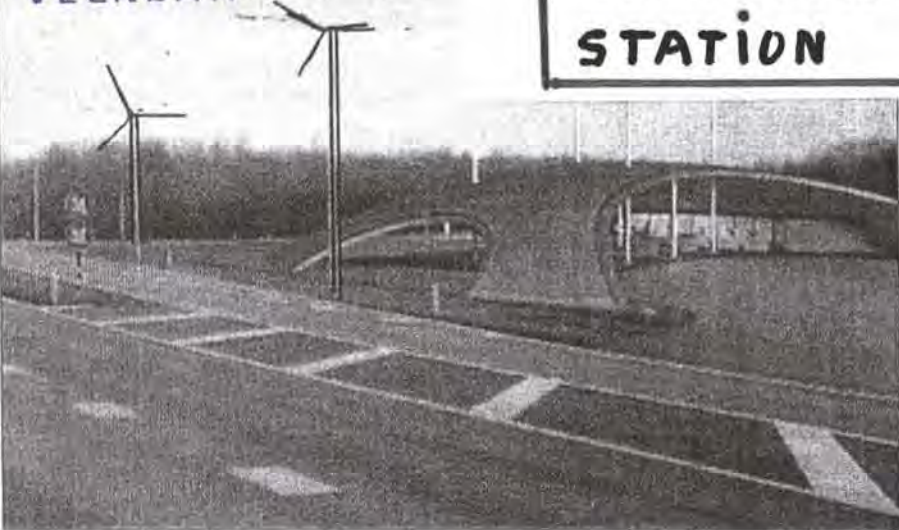
Duurzame energie	Slechter Gas
Schone energie	Bio Gas
Gas Rotonde	LNG Gas (VS)
	Aardgas (RUS)
	Waterstof (GER)

A	MES introductie	K	Heiligerlee Tranendallaan zoutcarverne/waterstof
B	Eemshaven, twee stroomcentrales	L	Pekela gasopslag aardgas/stikstof
C	Delfzijl, waterstoffabriek	M	Menterwolde Muntendam weth MD/Meeden?Zuidbroek
D	Borgsweer, buizentunnel → gas en waterstof		<u>DEPDT 2# MAASVLAKTE</u>
E	Nieuweschans spoorlijn Groningen/Duitsland	N	Veendam gasbuffer zoutweg
F	Duitsland/Rusland D.waterstof/R.aardgas	O	Stadskanaal Oude ambachtsschool
G	Scheemda compressorstation	P	Rotterdam waterstof
H	Westerlee, 5****sterrenhotel	R	waterstof voor auto/boot/bus
I	Trefpunt <u>Zuidbroek Gas</u>	S	Hybride auto's
J	Meeden, bovengrondse leidingen Hoogspanningen	T	Auto op koolzaad

Artist impressions van het nieuwe tankstation aan de A28, dat 'organisch' wordt vormgegeven. Men kan er, behalve voor fossiele brandstoffen, terecht voor biodiesel, pure plantaardige olie, ethanolbenzine (E10 en E85), aardgas en mogelijk ook biogas.

SCHEEMDA
N.W. PEKELA
VEENDAM

0020
**WINDENERGIE
COMPRESSOR
STATION**

Illustraties: Green Planet

Tankstation van de toekomst wekt eigen energie op

Door Henk Wollerich

PESSE/HOOGVEEN ■ Het eerste duurzame energiestation van Nederland - 'Green Planet - Fuel for the Future' - wordt gebouwd aan de A28 bij de afslag Pesse. Doel is de verkoop en het gebruik van duurzame brandstoffen te bevorderen. Behalve de verkoop van die brandstoffen wordt er ook voorlichting gegeven over alternatieve energiebronnen.

Het opvallende, op organische wijze vormgegeven 'tankstation van de toekomst' gaat ook zijn eigen energie opwekken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van zonnecollectoren, windturbines, een

koolzaadoliegenerator en aardwarmte.

Het project is een initiatief van ondernemer Edward Doorten (35 jaar), van het gelijknamige autobedrijf en tankstation in Pesse. Dit vanuit "gezonde ondernemersdrift, maar toch ook vanuit het idee dat je iets wilt neerzetten of achterlaten waar je trots op bent". De plannen zijn uitgewerkt met steun van Energy Valley, Bovag en het TechnologieCentrum Noord-Nederland.

Als garagist liep Doorten aan tegen de eindigheid van de voorraden fossiele brandstof, de noodzaak om de CO₂-vervuiling terug te dringen en

biobrandstoffen toe te passen. "Ik wilde daar iets mee doen. Uit idealisme, maar dat niet alleen want als er onder de streep een negatief saldo overblijft hou je het nooit lang vol."

Drie jaar is Doorten bezig geweest om het idee uit te werken. "Het station moest onderscheidend, maar landschappelijk wel inpasbaar zijn. En de biobrandstoffen moeten er zo in de markt zijn te zetten dat het invloed heeft op het bewustwordingsproces. Je moet apetrots zijn als automobilist wanneer je biobrandstof tankt. En het is toch ook stoer om voor een nieuwe weg te kiezen, die leidt naar een veel

betere toekomst."

Green Planet is uiteindelijk meer geworden dan alleen een tankstation waar naast de gewone fossiele brandstoffen ook biodiesel, ppo (pure plantaardig olie), ethanolbenzine (E10 en E85), aardgas en mogelijk ook biogas kunnen worden getankt. Aan het station is ook een duurzaamheidscentrum verbonden waar bezoekers worden voorgelicht over duurzame energie, maar ook over flora en fauna, de gevolgen van de opwarming van de aarde en bijvoorbeeld de effecten van grootschalige teelt van koolzaad. "Wie wil, kan tanken en binnen drie minuten weer weg zijn. Maar je

kunt er straks ook een half uurtje tot een uur of twee rondkijken."

Het tankstation moet september volgend jaar gereed zijn en komt bij de afslag Pesse aan de westkant van de A28 (en aan de N375, de weg richting Ruinen). Met de bouw is ruim 2,5 miljoen euro gemoeid. De financiering is mogelijk gemaakt dankzij subsidie in het kader van de Unieke Kansen Regeling van het ministerie van economische zaken. De bedoeling is dat het idee van Green Planet elders in het land en mogelijk Europa² navolging krijgt. Hiervoor is inmiddels een 'uitrol-team' in het leven geroepen.

Is waterstof de energiedrager

Olie is Oorlog

AUTO'S OP WATERSTOF

ROTTERDAM WATERSTOFFABRIEK

DELFTZIJL WATERSTOFFABRIEK

Gas is Oorlog

Oost Groningen

"Slochter" Gas

Bio Gas

LNG Gas VS

Aard Gas Rusland

- _ in 1943 werden er Duitse raketten afgevuurd op Londen, brandstof **Waterstof**
- _ heeft Johannes Wardenier zijn patenten verkocht aan Philips?
- _ in 1945 hebben de Russen Oost-Berlijn veroverd
(incl. Wetenschappers)
- _ in 1945 hebben de Amerikanen West-Berlijn veroverd
(incl. Wetenschappers)
- _ in april 1945 is Oost Groningen bevrijd door een Poolse tankdivisie en moesten de Amerikanen met een sneltreinvaart naar West-Berlijn

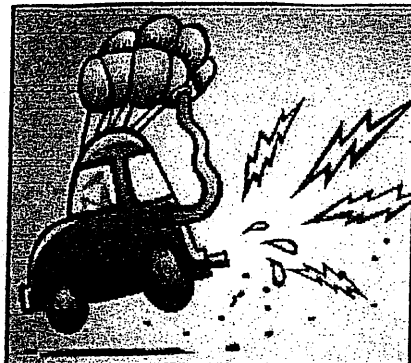
auto's op waterstof

BOWT AUTO'S OP WATERSTOF
Postbus 2, 5201 AA 's-Hertogenbosch

Waterstofproject VW

Volkswagen heeft in Isenbüttel een waterstoffankstation geopend dat waterstof produceert met behulp van zonnepanelen. De pomp voorziet brandstofauto's van vloeibare waterstof. Het project van VW en Solvis, een bedrijf dat gespecialiseerd is in zonne-energie en verwarming, is van levensbelang, omdat de brandstofcel die waterstof verbruikt op lange termijn het meeste potentieel biedt voor de aanpak van broeikasgassen, zegt Hartmut Martens, hoofd ontwikkeling brandstofcellen bij Volkswagen. Een oppervlak van vijftig vierkante meter zonnepanelen op het tankstation levert de elektriciteit voor de elektrolyse, het proces waarbij water wordt gesplitst in waterstof en zuurstof. De zuivere waterstof wordt in het tankstation opgeslagen onder een druk van 400 bar. Per dag kan de installatie 25 kubieke meter waterstof produceren. Een auto met brandstofcel kan daar een afstand van ongeveer 200 kilometer mee afleggen.

WATER

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

ONTVANGEN

02 NOV 2011

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

plaats, datum *Versendam, 31 October 2011*

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelas geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te laag, dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet de aanwezigheid van bv loodsen.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot de activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunde activiteiten voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidseffecten aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als de berekening aan vooraf is gegaan. Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemeen maatwerk, paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te bekijken. De hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Het is een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele randvoorwaarden dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker met betrekking tot draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flietslicht wat met regelmaat ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zichtbaar maken van de ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de aanwezigheid van geluid, stof, spoor en containeroverslag. Onze woonomgeving lijkt op een plattelandsonderwijs gaat het meer op een industrieomgeving te lijken. Zeker door de komst van de vele geplande woningen landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van ontwikkelingen wordt mijn huis onverkoopt. Daarom zie ik deze concepten ik graag naar

Flora & fauna

Door de komst van vele windturbines zal de kwaliteit en diversiteit van onze flora en fauna die zich geen weg meer weet tussen alle draaiende rotorbladen en ook als zodanig een n "krimp". Vleermuizen die gedesoriënteerd raken (beschermde diersoort), akker en weidev verdwijnen. Het bevreemd mij dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewe trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig w gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora de windturbines nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voor

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwin zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg bre onvoldoende of niet bij de besluitvorming worden betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en De

Met vriendelijke groet,

handtekening

naam

adres

woonplaats

Machtiging

Ondergetekende machtigt hierbij de **Stichting Platform Tegenwind N33** om namens hem/~~haar~~, een zienswijze in te dienen betreffende de Startnotitie Windpark N33.

Ondergetekende verklaart tevens, stellig en zonder voorbehoud, met de zienswijze in te stemmen.

Naam: _____ Adres: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Datum: 31 October 2011

Handtekening:

ONTVANGEN

05 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Wildervank, 2 november 2011

LS,

Middels deze brief reageer ik op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv loodsen.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan. Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat met regelmaat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect. Nog een ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor en containeroverslag. Onze woonomgeving lijkt op een plattelandsomgeving maar als je alle zaken optelt gaat het meer op een industrieomgeving te lijken. Zeker door de komst van de vele geplande windturbines. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Door de nieuwe ontwikkelingen wordt mijn huis onverkoopbaar. Daarom zie ik deze aspecten ik graag nader uitgewerkt in de Mer.

Het is onvoorstelbaar dat zo dicht bij prachtige veenkoloniale bebouwing in Wildervank en Veendam een dergelijk project gepland is, en uitgevoerd dreigt te worden. Juist in genoemd gebied, dat al kwetsbaar is vanwege de ontgroening en vergrijzing van de bevolking past dit niet. Er zijn ook binnen de provincie Groningen vele beter geschikte plekken.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat Meeden, Wildervank en Ommelanden met de ondergaande zon compleet met slagschaduw te maken zullen krijgen. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen, echter naar mijn weten zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar de gehele gemeenschap getraakteerd wordt op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Gezien de hoogte van de windturbines kan afgevraagd worden of deze hoogte niet in strijd is met het profiel van het Gronings landschap, waarin hoogbouw niet voorkomt, zoals aangegeven in de diverse bestemmingsplannen. Dit dient nader getoetst te worden. Het bevreemdt dat hoge flatgebouwen worden tegengehouden, en dat nu op grote schaal nog hogere windturbines geplaatst dreigen te worden.

Nader onderzoek dient te worden verricht of de kosten van de turbines opwegen tegen de milieuvoordelen. Het enige voordeel ontstaat in financiële zin voor de betreffende grondeigenaren.

Ook planschade dient nader bekeken te worden.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied kenmerkt zich van vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect)

Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht.

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbines heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Door dit aspect mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zie ik dat dan ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Flora & fauna

Door de komst van vele windturbines zal de kwaliteit en diversiteit van onze flora en fauna drastisch gaan wijzigen. Vogeltrek die zich geen weg meer weet tussen alle draaiende rotorbladen en ook als zodanig een negatief steentje bijdraagt aan de "krimp". Vleermuizen die gedesoriënteerd raken (beschermde diersoort), akker en weidevogels zijn nu aanwezig en zullen verdwijnen. Het bevreemd mij dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Betrokkenheid burger

Het is in deze tijden van toenemende behoefte aan betrokkenheid van de burger bij de overheid niet voorstelbaar dat bij massieve tegenstand dit project doorgaat!

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt thans niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten zullen onvoldoende of niet bij de besluitvorming worden betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Ik verzoek u mij van de verdere procedure en alle relevante stappen actief te informeren. Daar reken ik op.

Met vriendelijke groet,

handtekening

Wildervank

4-11-2011

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

ONTVANGST

23 NOV 2011

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Wildervank, 01-11-2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv loodsen.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan. Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt, alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat met regelmaat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect. Nog een ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor en containeroverslag. Onze woonomgeving lijkt op een plattelandsomgeving maar als je alle zaken optelt gaat het meer op een industrieomgeving te lijken. Zeker door de komst van de vele geplande windturbines. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Door de nieuwe ontwikkelingen wordt mijn huis onverkooptbaar. Daarom zie ik deze aspecten ik graag nader uitgewerkt in de Mer

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat Meeden, Wildervank en Ommelanden met de ondergaande zon compleet met slagschaduw te maken zullen krijgen. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen, echter naar mijn weten zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar de gehele gemeenschap getraakteerd wordt op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied kenmerkt zich van vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect)

Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht.

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbines heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Door dit aspect mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zie ik dat dan ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Flora & fauna

Door de komst van vele windturbines zal de kwaliteit en diversiteit van onze flora en fauna drastisch gaan wijzigen. Vogeltrek die zich geen weg meer weet tussen alle draaiende rotorbladen en ook als zodanig een negatief steentje bijdraagt aan de "krimp". Vleermuizen die gedesoriënteerd raken (beschermde diersoort), akker en weidevogels zijn nu aanwezig en zullen verdwijnen. Het bevreemd mij dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt thans niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten zullen onvoldoende of niet bij de besluitvorming worden betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

Met vriendelijke groet,

ONTF.
16 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE Voorschoten

Veendam, 15 november 2011

Kopie: Bevoegd gezag – gemeente Veendam

Betreft: inspraak Kisuma Chemicals B.V. op windpark N33

Geachte heer/mevrouw,

Na de openbare kennisgeving is op 14 oktober 2011 de "concept notitie reikwijdte en detail" (hierna aangeduid als de 'startnotitie') voor de milieueffectrapportage voor windpark N33 ter inzage gelegd. Ons bedrijf, Kisuma Chemicals B.V. gelegen aan de Billitonweg 7 te Veendam (hierna aangeduid als KCBV), is gelegen in het plangebied voor Windpark N33 zoals aangegeven in de startnotitie. Met deze brief geven wij onze zienswijze op deze startnotitie.

Externe Veiligheid

KCBV is een BRZO plichtig bedrijf (Categorie 9b, milieugevaarlijke stoffen – gecombineerde Rzin 50/53), vanwege de opslag van ruim 400 ton Zinkchloride oplossing. Wij zijn VR (veiligheidsrapport) plichtig. Als zodanig staat KCBV ook expliciet genoemd op de risicokaart provincie Groningen. Dit is echter **NIET** vermeld in de startnotitie (*startnotitie: bijlage 4 – pagina 39*).

Aangezien KCBV VR-plichtig is, is ook een kwantificering van de milieurisico's (MRA) uitgevoerd met behulp van het programma PROTEUS II.

Onze Zinkchloride opslag tanks kennen een plaatsgebonden risico (PR).

Op dit moment is de kans op instantaan falen van de zinkchloride opslag tank $PR=10^{-11}$ /jaar.

De startnotitie geeft in het algemene uitgangspunt (Hfst 2.2. - pagina 12) aan dat aan enkele algemene voorwaarden wordt voldaan. Daarbij verwijst men naar:

- Het handboek Risicozonering Windturbines (Senternovem 2005 – of actuelere versie zodra beschikbaar).

In dit handboek Risicozonering Windturbines wordt de conclusie getrokken dat bij windturbines:

1. De $PR=10^{-6}$ /jaar contour is gelijk aan het maximum van *ashoogte plus halve rotordiameter* en *maximale werpafstand bij nominaal rotortoerental*.

KISUMA CHEMICALS BV
 P.O.Box 400
 9640 AK VEENDAM, The Netherlands

Billitonweg 7
 9641 KZ VEENDAM, The Netherlands

Tel. + 31 (0)598 666766
 Fax + 31 (0)598 690792
 E-mail info@kisuma.com

ABN-AMRO 50.09.45.640
 IBAN: NL74ABNA0500945640
 BIC: ABNANL2A

VAT NL 8065.00.116.B01
 Trade Register 02061424

Pagina 1 van 5
 Bank of Tokyo-Mitsubishi 63.56.14.871
 IBAN: NL93BOTK0635614871
 BIC: BOTKNL2X

Daarbij is aangegeven dat bij de meest voorkomende 3-bladige windturbines tussen de 0.5 MW en 3.0 MW de maximale werpafstanden voor kleine onderdelen zo'n 300 tot 450 m zijn. Hetgeen leidt tot een $PR=10^{-6}$ /jaar contour van een 500 – 650 m.

Deze kleine onderdelen die over grote afstand worden weggeslingerd worden duidelijk in staat geacht onze zinkchloride opslagtank ernstig te beschadigen en zo te leiden tot een Zinkchloride incident.

Echter er is geen sprake van de in het handboek Risicozonering beschreven windturbines tussen de 0.5 MW en 3.0 MW met een maximale werpafstand voor kleine onderdelen van 300 – 450 meter.

In de startnotitie wordt immers gesproken over twee mogelijke turbineklassen:

- De 3 – 5 MW klasse
- De 5 – 8 MW klasse.

Vanwege het hogere vermogen, de hogere ashoogte en rotordiameter, zal de maximale werpafstand snel toenemen en daarmee de $PR=10^{-6}$ /jaar contour.

Deze $PR=10^{-6}$ /jaar contour is de minimale afstand waarop de windturbines van de zinkchloride opslagtanks bij KCBV geplaatst moeten worden volgens het handboek.

Volgens dit handboek is bij de windturbines een $PR=10^{-6}$ /jaar gebruikelijk om een contour te bepalen met de minimale afstand tussen windturbine en een risico locatie.

Voor KCBV betekent het plaatsen van een windturbine op afstand van de $PR=10^{-6}$ /jaar contour een toename in risicoprofiel van $PR=10^{-11}$ / jaar naar $PR=10^{-6}$ / jaar.

Kortom een toename van 100.000 keer op de kans dat er zich een incident met zinkchloride voordoet.

Volgens het handboek " Risico zonering windturbines" wordt in dit soort gevallen geadviseerd op basis van de algemene principes van de Wet Milieubeheer en het "Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen". Daarin wordt als toename van risico de richtwaarde *maximaal 10% toename* gehanteerd.

Daarnaast is ook het KCBV beleid erop gericht om naar steeds lagere veiligheidsrisico's te werken en milieuvriendelijkere oplossingen te werken.

Om die reden is toename in risicoprofiel van $PR=10^{-11}$ / jaar naar $PR=10^{-6}$ / jaar onacceptabel.

Onderzoeksvraag 1:

Welke maatregelen dienen er getroffen te worden om het risico op een milieu-incident met zinkchloride in de opslagtank bij KCBV ondanks het plaatsen van windturbines te houden op $PR=10^{-11}$ / jaar?

De huidige milieuvergunning, het huidige bestemmingsplan en de huidige geluidszone biedt KCBV de mogelijkheid om verder uit te breiden op haar huidige locatie. Ook met grotere hoeveelheid opslag aan zinkchloride (extra tank) of andere zinkgrondstoffen.

Onderzoeksvraag 2:

Hoe wordt voorkomen dat KCBV haar mogelijkheid op uitbreiden op haar huidige locatie verliest vanwege een toename in risicoprofiel dankzij het externe risico van de windturbines?

Energie voorziening

KCBV is sterk afhankelijk van haar elektriciteitsvoorziening.

Mocht de spanning wegvallen, dan zal binnen KCBV alles op "veilig" springen. Dit in het kader van de BRZO eisen. Gevolg is dat een stroomstoring van 0,1 seconde zal leiden tot uren productiestilstand.

Volgens de website www.Energiewereld.nl heeft Tennet (de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet) in haar jaarverslag aangegeven dat er stroomstoringen ontstaan als het in Duitsland hard waait. De stroomrichting gaat bij harde wind in plaats van Zuid naar Noord omgekeerd van Noord naar Zuid. Deze overgang leidt tot stroomstoringen.

Veendam zit in de buurt van de Eemshaven, waar een aantal grote energiecentrales (Nuon, RWE) gebouwd worden. Zodra deze bijkomen, zal er zeer veel aanbod op het elektriciteitsnet komen. Daar bovenop komen deze windturbines.

In de startnotitie wordt weliswaar iets gezegd over de energieopbrengst, maar niets betreffende de energiestabiliteit.

Onderzoeksvraag 3:

Hoe wordt voorkomen dat het op en af schakelen van windmolens met een totaal vermogen van 120 MW of meer (conform de startnotitie) leidt tot (kort durende) stroomuitval op het netwerk bij Veendam.

Onderzoeksvraag 4: Volgschade

Hoe wordt geregeld dat gevolgschade als onder andere productie stilstand en productafbreuk door dit soort kortdurende stroomuitval kan worden verhaald op de energieleverancier?

Geluid.

KCBV ligt in het industrieterrein Lloyds en is gelegen in het gezoneerd industrieterrein. Het opstellen van het bijbehorende zonebeheerplan heeft jaren overleg gekost tussen bedrijven onderling, de overheid en omwonenden. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een zonebeheerplan Rapport **M.2009.0341.00.R001** van DGMR Industrie, Veiligheid en Milieu B.V. definitief gemaakt op 8 september 2010.

Hoewel we begrepen hebben dat het geluid van de windturbines buiten dit zonebeheerplan valt, zal het voor de omwonenden een aanvullende belasting zijn qua geluid. In het bijzonder door de tiphoogte van de windturbines (160 – 198 m) zal er nauwelijks sprake zijn van afscherming.

Daardoor zullen bedrijven, zoals KCBV, na plaatsing van de windturbines zeer waarschijnlijk te maken krijgen met zwaardere discussies met omwonenden en hogere kosten in de vorm van geluid beschermende maatregelen bij uitbreidingen. Ook al zou dit qua geluidsruimte wel passen binnen het vigerende zonebeheerplan.

Voor bedrijven is het dus van groot belang in hoeverre geluid toegerekend kan worden aan de windturbines en niet aan de bedrijven zelf.

Onderzoeksvraag 5:

Ontwikkel een specifiek onderdeel – bijdrage windturbines - in het akoestisch model, dat ten grondslag ligt aan het zonebeheerplan van de gemeente Veendam, ten einde een middel in handen te hebben om onze geluidsruimte te bewaken.

- **Bepaal daarbij de geluidsbelasting toename in dB(A), de dB L_{den} en dB L_{night} op alle zonebewakingspunten en MTG-punten die genoemd zijn in het Zonebeheerplan.**
- **Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd voor de in de startnotitie besproken windturbineklassen (3-5 MW en 5-8 MW), dan wel voor de uiteindelijke situatie waarin de exacte positie en type van de windturbines is bepaald.**

Onderzoeksvraag 6: Planschade

Hoe wordt geregeld dat planschade / gevolgschade als onder andere hogere kosten, door aanvullende geluid beschermende maatregelen bij toekomstige uitbreidingen van KCBV ondanks de huidige aanwezige geluidsruimte, kan worden verhaald op de eigenaren van de windturbines?

Opdrachtgever

De logo's van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu zijn prominent afgebeeld op de voorpagina van de startnotitie.

Daarom tot slot de vraag:

Wat is de relatie van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en het ministerie van Infrastructuur en Milieu met het Windpark N33? Zijn zij de opdrachtgever?

Bij voorbaat dank en met vriendelijke groet,

Kisuma Chemicals BV

Billitonweg 7
9641 KZ Veendam

Kisuma Chemicals BV

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

ONTVANGEN
 16 NOV 2011

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Meeden, 15 november 2011

Met deze brief wil ondergetekende reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt.

Algemeen

Nu wel als zeker mag worden verondersteld dat de geplande molens op het grondgebied van de gemeente Veendan niet kunnen worden gerealiseerd vraag ik me af wat de gevolgen zijn voor het hele park. Is een m.e.r. straks nog wel van toepassing als de omstandigheden worden gewijzigd.

Met een brief van 8 november 2010 heeft de minister van EL&I bevestigd dat de RCR van toepassing is. In het kader van het RCR-proces hebben het Rijk en de initiatiefnemers voor het beoogde windpark de onderhavige conceptnotitie reikwijdte en detail in het kader van de m.e.r.-procedure laten opstellen, staat er aan het begin van dit document. Dus als je hem over de jaarwisseling 2010 - 2011 heen tilt tellen er opeens andere normen? Mag je tijdens het spel de regels (geluidsnormen) in eigen voordeel aanpassen? Het is toch niet meer dan logisch dat de regels uit 2010 op dit park van toepassing zijn.

Energieopbrengst

Nationale Ombudsman: "overheidsvoorlichting over windenergie is 'vooringenomen' en 'niet behoorlijk'. Uit landelijke en internationale onderzoeken was al gebleken dat de informatie-verstrekking eenzijdig was en nu dit ook nog eens door onze Nationale Ombudsman wordt bevestigd, is het hoog tijd dat er een gedegen kosten/baten analyse betreffende windenergie op tafel komt. Daarin meegenomen alle aspecten en rapporten die op dit moment voorhanden zijn. In het onderzoek o.a. aandacht voor de volgende punten:

- ♦ 'Schommeling', het op- en afregelen van de conventionele centrales als gevolg van de variabiliteit van de wind kost extra brandstof. Hoeveel?
- ♦ De energiekosten van bouw en installatie van de molens.
- ♦ Idem de energiekosten van de bekabeling en voorzieningen nodig voor de aansluiting op het elektriciteitsnet.
- ♦ Opvang van snelle windveranderingen vergt vaker inzet van snel regelbare generatoren die niet energie-efficiënt zijn. Wat zijn de nadelige gevolgen hiervan?
- ♦ Draagt dit windpark, na een gedegen en eerlijke kosten/baten analyse, nog bij aan een beoogde CO2 reductie en zo ja in welke mate?

Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men veel te optimistisch geweest. Waarom niet gekozen voor zonne-energie? Zie het landbouwblad van LTO Noord van 29 oktober 2011. "Zonne-energie zonder subsidie toch rendabel". Altijd beter dan subsidies verknoeien in een tijd van recessie.

Geluid

Uit de Startnotitie maken wij op dat een vergelijkend onderzoek naar de effecten van de oude en de nieuwe geluidsnormen niet nodig wordt geacht. De sinds 1 januari geldende geluidsnormen verschillen van de oude doordat ze een algemene, voor het hele land geldende norm adviseren, hetgeen voor het landelijke gebied een aanzienlijke versoepeling inhoudt. Zoals de ministers Cramer en Huizinga van het voormalige ministerie van VROM echter herhaaldelijk hebben verklaard, is het niet hun bedoeling geweest om de normen te verruimen. Maar mocht dit toch het geval blijken te zijn, dan bieden de nieuwe regels de mogelijkheid om waar nodig maatwerk toe te passen. Om te kunnen beoordelen of zulk maatwerk inderdaad geboden is, is het noodzakelijk dat in de Milieueffectrapportage een onderzoek wordt opgenomen naar de inpassing volgens zowel de nieuwe normen als de oude, gebiedsgerelateerde geluidsnormen volgens de aanbevelingen in de oude "Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening" die voorheen gold voor parken groter dan 15 MW. Zonder de gegevens uit zo'n onderzoek zal het bevoegd gezag niet in staat zijn om op degelijke wijze en op feiten gebaseerd, af te wegen of maatwerkvoorschriften nodig zijn. Daarom dring ik er op aan om ten aanzien van een van de allerbelangrijkste aspecten die de leefbaarheid betreffen, namelijk de geluidsoverlast, van het MER te eisen dat alle relevante gegevens worden aangedragen, en de plannen ook te beoordelen aan de hand van de oude, gebiedsgedifferentieerde geluidsnormen.

Natuur

Graag zie ik een overzicht van de Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Ook is onderzoek nodig naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie. Hoe is het mogelijk dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er dan ook plannen mogelijk zijn om in dit gebied een grootschalig windturbinepark neer te poten. Daarom zie ik graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld worden gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop kan worden voorkomen.

Landschap

Het park dient aan te sluiten op het landschap. Dit is niet uitgewerkt; alternatieven zijn niet bekeken en genoemd in de startnotitie. Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid. Wij wonen in een plattelandsgedebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van windmolens van een dergelijke afmeting doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen door een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Waarom wordt geen rekening gehouden met de adviezen van de Rijksadviseur voor het landschap? Uit "Een choreografie voor 1000 molens":

"Een rommelige en willekeurige compositie van windparken wordt niet als mooi ervaren, omdat de molens niet meer worden gezien in samenhang met de landschapspatronen waarbij ze geplaatst zijn. Een tweede belangrijke voorwaarde is dat er alleen nieuwe megawindturbines geplaatst worden op de aangewezen locaties langs de kust. Allerlei losse windprojecten elders in het land zullen afbreuk doen aan de herkenbaarheid van het grote landschappelijke verhaal. Voor het realiseren van de taakstelling voor wind-op-land zou dat ook niet nodig hoeven zijn".

Veiligheid

Uiteraard zullen alle aspecten van veiligheid rondom Windpark N33 onderzocht moeten worden. Te denken valt ook aan de grote gevolgen die het afbreken van een rotorblad kan hebben op de aanwezige risico bronnen en het mogelijke domino-effect. In de Startnotitie is niet genoemd de spoorlijn Veendam-Zuidbroek.

Er zal moeten worden onderzocht welke gevaarlijke stoffen over deze lijn worden getransporteerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Licht

Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect.

Slagschaduw

De positie van de windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Wildervank, Veendam, Muntendam en Zuidbroek bij opkomende zon met slagschaduw te maken zullen krijgen en Meeden, Ommelanderswijk en Zuidwending bij ondergaande zon. Graag zie ik de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarbij ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen. Dit gelet op de mogelijke hoogtes van de turbines.

Alternatieve locaties

Wat zeker niet moet worden vergeten te onderzoeken zijn de alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen. Dit omdat men de locatie N33 ongewenst vond. Deze vijf alternatieve locaties zullen naar verwachting minder weerstand opleveren en minder overlast voor mens en dier veroorzaken.

Sociaal economische aspecten

Een provincie die per jaar 3 miljoen beschikbaar stelt ter bestrijding van de krimp en een rijksoverheid die in een krimpgebied een windpark wil realiseren. Leg dat de burgers maar eens uit. Door de komst van het park zal de waarde van woningen beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zullen worden is reëel. Dit kan grote gevolgen hebben voor de eigenaren. Op welke wijze denkt men deze sterk benadeelde partij te compenseren? Hoe gaat men om met individuele noodgevallen? Alleen al het bekend maken van de plannen heeft tot de nodige schade geleid. Op welke manier denkt de overheid hier haar burgers te beschermen? Er zullen weinig nieuwe initiatieven worden genomen in dit gebied. De komst van al die turbines zet een rem op de ontwikkelingen in het Oldambt en het veenkoloniale gebied. Inwoners van Meeden die jarenlang bezig zijn geweest met het opstellen van een Dorpsvisie en zelfs de uitwerking daarvan. Goedgekeurd door de provincie en goedgekeurd door de gemeenteraad van Menterwolde. "Het karakter van Meeden wordt voor een groot deel bepaald door het oude bebouwingslint langs de Hereweg. Vooral de doorzichten naar het noorden zijn karakteristiek". Aan die noordkant mocht nog geen kippenhok worden gebouwd en nu men windmolens wil plaatsen is opeens alles mogelijk. Leg dat de inwoners maar eens uit.

Zie mijn genoemde standpunten graag uitgewerkt in de definitieve notitie.

Met vriendelijke groet,

ONTVA

17 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Betreft: Zienswijze m.bt. conceptstartnotitie inzake plaatsing windmolens aan de N33

Veendam, 9 november 2011

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik gaarne mijn zienswijze kenbaar maken met betrekking tot de startnotitie reikwijdte en detail Windpark N33.

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken met betrekking tot de ruimtelijke inpassing, het park dient aan te sluiten op het landschap. De aanwezigheid van vele industriële bedrijvigheid langs de N33, waaronder Nedmag, de reeds drukke en nog te verbrede N33, containeropslag, stikstoffabriek, etc. en de komst van windmolens tasten het buitengebied steeds meer aan. In hoeverre past de komst van het windpark daadwerkelijk in ons landschap?

Alternatieven hierin zijn niet onderzocht, maar liggen wel voorhanden, ondermeer in de gemeente Pekela.

De gemeente Veendam heeft de provincie voor haar plannen m.b.t het plaatsen van windmolens een andere locatie aangedragen. De gemeente Pekela heeft geen bezwaar tegen het realiseren van een windmolenpark binnen haar gemeentegrenzen en de gemeente Menterwolde is bereid mee te werken aan plannen bij Scheemda/Noordbroek. Alle streekraad gemeenten hebben daarbij aangegeven niet tegen windenergie te zijn, maar ernstige bezwaren te hebben tegen de realisatie van dit project langs de N33.

Ik ondersteun dit standpunt van harte en verzoek om dit alternatief nog eens goed te bekijken.

Het gevolg zal tevens zijn dat onze woningen dalen in waarde, mijn vraag is in hoeverre hier rekening mee wordt gehouden? Worden wij als bewoners van dit gebied hierin gecompenseerd?

De komst van de windmolens aan de N33 zal een grote inbreuk doen aan de leefbaarheid in dit mooie buitengebied, als gevolg van geluidsoverlast, slagschaduw etc. Ik hoop dat u mijn zienswijze ter harte neemt.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Ontvangen
17 NOV 2011

15 NOV 2011

AAN BUREAU ENERGIE PROJECTEN
INSPIRAK PUNT WINDPARK N33

PB 223
2250 AE VOORSCHOTEN

M H,

Graag wil ik dat u mijn mening opneemt
in de definitieve notitie inzake de MER.
VAN het windpark N33, het windmolen project
in voorbereiding.

De stantnotitie die geeft, gereduceerd aan
de hier geprojecteerde grote windmolens,
onvoldoende informatie over de geluids effecten.
Het gaat hierbij om grote en hoge windmolens
AAN DE westkant van de bebouwde kom op heel
korte afstand van de Nieuwe Duurkenakker
en de veldslaten.

Dat wordt in de notitie niet gesproken
over het effect op de psyche van de
omwonenden.

Immers 24 uur per dag mal er beweging,

Ruimter en geflits zijn, van wieken
en waarschuwings lichten, dit alles
binnen een straal van enkele kilometers
rond om de geplande windmolens.

Graag zie ik de uitwerking van een
onderzoek op de effecten hierboven vermeld.

Hooftachtend

ONTVANGEN

18 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Muntendam, 16-11- 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ondergetekende _____, wonende _____ reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Landschap

Er is in de startnotitie aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen.

Ondergrondse gastransportleidingen, kanalen, wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau.

Op kleiner niveau zijn het de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen.

Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie.

Dit lijkt ondergetekende wel een belangrijk uitgangspunt voor het te verkrijgen maatschappelijk draagvlak.

Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid in de vorm van:

Stikstoffabriek,

Magnesia fabriek Nedmag,

Chemische fabriek Kisuma

Diverse 380 KV Hoogspanningslijnen,

Een zeer drukke 2-baans autoweg N33 en toekomstige verbreding van de N33,

De stikstoffabriek nabij de A7,

De NAM locatie Tussenklappen,

Beroepsscheepvaart in het Winschoterdiep en het A.G. Wildervanckkanaal,

Veel vrachtverkeer van en naar het Railservicecenter,

Veel overig verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening,

Geluid van spoor, wegen en industrie,

Fijnstof,

Containeroverslag,

Ondergrondse Gas-transportleidingen.

Wij leven in een plattelandsgebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van windmolens van een dergelijke afmeting doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen door een zichtbare en continue aanwezigheid van bewegingen.

Daarom graag uitleg waarom de Rijksadviseur voor het landschap bij dit plan niet wordt gehoord.

"Een rommelige en willekeurige compositie van windparken wordt niet als mooi ervaren, omdat de molens niet meer worden gezien in samenhang met de landschapspatronen waarbij ze geplaatst zijn.

Een tweede belangrijke voorwaarde is dat er alleen nieuwe megawindturbines geplaatst worden op de aangewezen locaties langs de kust.

Allerlei losse windprojecten elders in het land zullen afbreuk doen aan de herkenbaarheid van het grote landschappelijke verhaal. Voor het realiseren van de taakstelling voor wind-op-land zou dat ook niet nodig hoeven zijn.

De kans is groot dat zonder een herkenbaar en aansprekend landschappelijk plan het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt".

Minister Verhagen heeft KDE Energy op 8-11-2010 het volgende geschreven:

"Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het project in de regio".

Waaruit blijkt dat dit draagvlak inderdaad aanwezig is?

MER

Omdat het Rijk al een Ontwerp Tracé Besluit voor de verbreding van de N-33 heeft vastgesteld is dát project in een zodanig concreet stadium dat het voor de plaatsing van de windmolens moet worden meegenomen in de (cumulatieve) effecten op milieu- en natuurgebied, zoals geluid (ook het laag frequent geluid!), landschap, flora en fauna (met name vleermuizen en roofvogels).

Overigens is de verscheidenheid van omgevingsfactoren in drie zeer verschillende (deel-)gebieden te onderscheiden. Het deel ten zuiden van Ommelanderswijk, het deel tussen Zuidwending en Meeden en het deel gelegen tussen Meeden en de A7.

Omdat deze gebieden zo divers zijn vraagt ondergetekende om in de MER de drie genoemde gebieden separaat uit te werken.

Ondergetekende vraagt aandacht voor het volgende:

Aangezien een groot deel van de bijna 40.000 mensen die in de directe nabijheid van het bedreigde gebied wonen in allerlei opzicht hinder zullen hebben bij de geplande plaatsing van de windmolens is het een eis dat naast de gebruikelijke inventarisatie van effecten, ook een GES-analyse wordt opgesteld voor het gehele gebied op alle sectoren en facetten!

Op deze wijze kan objectief inzicht ontstaan in dit type gezondheidsrisico's. Met name voor de opzet van dit onderzoek zou –onder vooraf af te spreken condities– een klankbordgroep kunnen worden gevormd. Dit is een betere vorm van omgevingsmanagement voor een dergelijk project.

Het zou de windmolenbouwers en het Rijk sieren wanneer besloten wordt dit vrijwillig te doen.

Bij nadere informatie ingewonnen te hebben bij de Cie-mer bleek ook al dat zij hier ook voorstander van zijn.

Woon- en leefomgeving

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijns inziens te algemeen.

Ondergetekende is van mening dat een specifieke benadering van geluideffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn:
o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines, enz.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid.

Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunning-plichtige activiteiten maar niet voor een project van deze omvang.

In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden.

Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening / metingen aan vooraf is gegaan?

Bovendien is een vergunning (project) maatwerk en dus geen algemene regel.

Windturbines maken geluid naargelang het waait. In de startnotitie wordt gesproken dat de geluidsnorm wordt getoetst aan de geldende norm. Deze norm is een kwantitatief getal dat op zich niets zegt.

Een windsnelheidsafhankelijke geluidsmeting *maar zeker ook en seizoens – en periode (dag, avond en nacht) meting* kan inzichtelijk maken welke overlast een windturbine daadwerkelijk voor de omgeving zal opleveren.

Tevens moet ook uit de metingen blijken hoe aan de Lden norm, het zgn. jaargemiddelde, kan worden voldaan .

Ondergetekende ziet dan ook graag dat er een windsnelheidsafhankelijke, seizoens en periode geluidsmeting wordt uitgevoerd en bijgevoegd bij het project.

Het toetsen van de “wettelijke” norm aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid. Maar welke woningen zijn gevoelige objecten?

Graag ziet ondergetekende een overzicht in de MER welke personen en adressen mee participeren, zodat duidelijk wordt wat de status van de woning is ten opzichte van het toetsen aan de geluidsnorm.

Ook wil ondergetekende graag onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van het impulsachtige karakter van windturbinegeluid voor de mens.

Zo ook de gevolgen van het laagfrequent geluid veroorzaakt door windturbines.

Graag ziet ondergetekende deze geluidsparagraaf dan ook nader uitgewerkt.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van een aantal windturbines ten opzichte van de woning van ondergetekende is dusdanig dat hij als inwoner van Muntendam bij opkomende zon met slagschaduw te maken zal kunnen krijgen. Het is mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, naar mij bekend is, zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in de praktijk zal de hele gemeenschap rondom de molens wordt getrakteerd op slagschaduw.

Graag ziet ondergetekende dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet.

Licht

Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van meerdere flitslichten als baken voor de luchtvaart, welke in het donker over grote afstand hinderlijk zichtbaar zullen zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect.

Graag ziet ondergetekende deze nadelige lichteffecten dan ook nader uitgewerkt.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van windturbines. In de startnotitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen.

Ons leefgebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals;

Ondergrondse gas-transportleidingen,

Beroepsscheepvaart,

Snelwegen,

Een spoorweg met daarop frequent transport van (zeer)gevaarlijke stoffen,

Containeroverslag,

380 KV hoogspanningslijnen,

Magnesia fabriek Nedmag,

Chemische fabriek Kisuma,

Stikstoffabriek,

De biovergistinginstallatie van de Firma Van Oosten

en RWZI.

Het afbreken van bv. een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht.

De spoorlijn Veendam-Zuidbroek is in de Startnotitie niet vermeld!

Toch zal er onderzocht moeten worden welke (zeer)gevaarlijke stoffen over deze lijn worden vervoerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Natuur

Speciale aandacht en onderzoek naar de impact van het windpark op de aanwezige Roeken kolonies langs de N33. Tevens graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie is gewenst.

Wat mij bevreemdt is dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd.

Ondergetekende ziet daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Klimaat

Onderzoek de effecten die windmolens kunnen hebben op het lokale klimaat.

Energieopbrengst

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines.

De Nationale Ombudsman stelt in zijn rapport dat:

“overheidsvoorlichting over windenergie is 'vooringenomen' en 'niet behoorlijk'.

Uit landelijke en internationale onderzoeken was al gebleken dat de informatieverstrekking eenzijdig was en nu dit ook nog eens door onze Nationale Ombudsman wordt bevestigd, is het noodzakelijk dat er een gedegen kosten/baten analyse betreffende windenergie op tafel komt.

Daarin moeten meegenomen worden alle aspecten en rapporten die op dit moment voorhanden zijn. In het onderzoek o.a. aandacht voor de volgende punten:

- 1- ‘Schommeling’, het op- en afregelen van de conventionele centrales als gevolg van de variabiliteit van de wind kost extra brandstof. Hoeveel?
- 2- De energiekosten van bouw en installatie van de molens.
- 3- Idem de energiekosten van de bekabeling en voorzieningen nodig voor de aansluiting op het elektriciteitsnet.
- 4- Opvang van snelle windveranderingen vergt vaker inzet van snel regelbare generatoren die niet energie-efficiënt zijn. Wat zijn de nadelige gevolgen hiervan?
- 5- Draagt dit windpark, na een gedegen en eerlijke kosten/baten analyse, nog bij aan een beoogde CO2 reductie en zo ja in welke mate?

Verder wordt het gebied langs de N33 aangeduid als een windrijk gebied. Graag harde cijfers en afgezet tegen de echt windrijke gebieden, de grote grootschalige kustgebieden.

Daarmee vergeleken is Oost-Groningen een windarm gebied. Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men hierin veel te optimistisch geweest.

Sociaal economische aspecten

Door de komst van het park zal de waarde van onze woning beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zal worden is reëel aanwezig. Dit kan grote gevolgen hebben voor ons als de eigenaar. Op welke wijze denkt men deze sterk benadeelde partij te compenseren? Hoe gaat men om met individuele noodgevallen? Alleen al het bekend maken van de plannen heeft al tot de nodige schade geleid. Makelaars luiden de noodklok, als gevolg van plannen voor het windpark worden woningen niet meer verkocht! Op welke manier denkt de overheid hier haar burgers te beschermen?

Krimp

Er zullen weinig nieuwe initiatieven worden genomen in dit gebied. De komst van al die turbines zet een rem op de ontwikkelingen in het Oldambt en het veenkoloniale gebied. Ons gebied heeft al de status van krimpgebied, door deze plannen zal de krimp verder toenemen en dat kan leiden tot economische gevolgen. Veenwolde is een beoogd nieuw industriegebied voor zware industrie. Aan dergelijke gebieden is gebrek in de provincie. Volgens de plannen wordt Veenwolde vol gebouwd met windmolens. Einde mogelijke werkgelegenheid! en dat in een krimpgebied.

Een grootschalig open agrarisch productielandschap met een diversiteit aan overige activiteiten wordt met de voorgenomen plannen gewijzigd in een zeer grootschalig industriegebied voor de levering van elektriciteit. Hoe denkt men in combinatie met een windpark de werkgelegenheid voor zware industrie in dit gebied veilig te stellen?

Aardgas –en Magnesiumproductie

De aardgas -en magnesiumwinning veroorzaakt bodemdaling en aardbevingen, wat zijn de veiligheidsrisico's van het plaatsen van windmolens in een gebied waar voornoemde activiteiten plaatsvinden?

Alternatieve locaties

Wat zeker niet moet worden vergeten te onderzoeken zijn de 5 alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen.

Dit omdat de Gemeentebesturen van de gemeenten Veendam en Menterwolde en de Streekraad de locatie N33 ongewenst vonden.

De alternatieve locaties zullen naar verwachting minder overlast voor mens en dier veroorzaken en dus minder weerstand van de bevolking opleveren.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt niet diep genoeg ingegaan op basale zaken, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving teweeg brengen. Relevante aspecten worden onvoldoende of niet bij de besluitvorming betrokken.

Met name de waardevermindering van huizen van omwonenden wordt genegeerd, de plaatselijke makelaars luiden de noodklok, door de plannen voor een windmolenpark verminderen huizen in rap tempo in waarde. Dit is een van de onderbelichte aspecten van het park, het grote geld wordt opgestreken door een handjevol boeren en een paar investeerders en de burger betaald de rekening! Hoe wordt de burger die schade ondervindt door de bouw het windmolenpark schadeloos gesteld?

Volgens een recente publicatie maakt de Provincie Groningen in een brief aan de Minister van EL&I kenbaar dat het windmolenpark N33 zorgdraagt voor overlast van de omwonenden. Graag zie ik dit standpunt nader uitgewerkt in de definitieve rapportage.

Graag ziet ondergetekende zijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,

ONTVANGEN

18 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Muntendam, 16-11- 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ondergetekende _____, wonende _____ reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van windturbines. In de startnotitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen.

Ons leefgebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals;
 Ondergrondse gas-transportleidingen,
 Beroepsscheepvaart,
 Snelwegen,
 Een spoorweg met daarop frequent transport van (zeer)gevaarlijke stoffen,
 Containeroverslag,
 380 KV hoogspanningslijnen,
 Magnesia fabriek Nedmag,
 Chemische fabriek Kisuma,
 Stikstoffabriek,
 De biovergistingsinstallatie van de Firma Van Oosten
 en RWZI.

Het afbreken van bv. een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht.

De spoorlijn Veendam-Zuidbroek is in de Startnotitie niet vermeld!

Toch zal er onderzocht moeten worden welke (zeer)gevaarlijke stoffen over deze lijn worden vervoerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Energieopbrengst

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines.

De Nationale Ombudsman stelt in zijn rapport dat:

“overheidsvoorlichting over windenergie is 'vooringenomen' en 'niet behoorlijk'.

Uit landelijke en internationale onderzoeken was al gebleken dat de informatieverstrekking eenzijdig was en nu dit ook nog eens door onze Nationale Ombudsman wordt bevestigd, is het noodzakelijk dat er een gedegen kosten/baten analyse betreffende windenergie op tafel komt.

Daarin moeten meegenomen worden alle aspecten en rapporten die op dit moment voorhanden zijn. In het onderzoek o.a. aandacht voor de volgende punten:

- 1- 'Schommeling', het op- en afregelen van de conventionele centrales als gevolg van de variabiliteit van de wind kost extra brandstof. Hoeveel?
- 2- De energiekosten van bouw en installatie van de molens.
- 3- Idem de energiekosten van de bekabeling en voorzieningen nodig voor de aansluiting op het elektriciteitsnet.
- 4- Opvang van snelle windveranderingen vergt vaker inzet van snel regelbare generatoren die niet energie-efficiënt zijn. Wat zijn de nadelige gevolgen hiervan?
- 5- Draagt dit windpark, na een gedegen en eerlijke kosten/baten analyse, nog bij aan een beoogde CO2 reductie en zo ja in welke mate?

Verder wordt het gebied langs de N33 aangeduid als een windrijk gebied. Graag harde cijfers en afgezet tegen de echt windrijke gebieden, de grote grootschalige kustgebieden.

Daarmee vergeleken is Oost-Groningen een windarm gebied. Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men hierin veel te optimistisch geweest.

Woon- en leefomgeving

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijns inziens te algemeen.

Ondergetekende is van mening dat een specifieke benadering van geluideffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn:
o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines, enz.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid.

Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunning-plichtige activiteiten maar niet voor een project van deze omvang.

In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden.

Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening / metingen aan vooraf is gegaan?

Bovendien is een vergunning (project) maatwerk en dus geen algemene regel.

Windturbines maken geluid naargelang het waait. In de startnotitie wordt gesproken dat de geluidsnorm wordt getoetst aan de geldende norm. Deze norm is een kwantitatief getal dat op zich niets zegt.

Een windsnelheidsafhankelijke geluidsmeting *maar zeker ook en seizoens – en periode (dag, avond en nacht) meting* kan inzichtelijk maken welke overlast een windturbine daadwerkelijk voor de omgeving zal opleveren.

Tevens moet ook uit de metingen blijken hoe aan de Lden norm, het zgn. jaargemiddelde, kan worden voldaan .

Ondergetekende ziet dan ook graag dat er een windsnelheidsafhankelijke, seizoens en periode geluidsmeting wordt uitgevoerd en bijgevoegd bij het project.

Het toetsen van de “wettelijke” norm aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid. Maar welke woningen zijn gevoelige objecten?

Graag ziet ondergetekende een overzicht in de MER welke personen en adressen mee participeren, zodat duidelijk wordt wat de status van de woning is ten opzichte van het toetsen aan de geluidsnorm.

Ook wil ondergetekende graag onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van het impulsachtige karakter van windturbinegeluid voor de mens.

Zo ook de gevolgen van het laagfrequent geluid veroorzaakt door windturbines.

Graag ziet ondergetekende deze geluidsparagraaf dan ook nader uitgewerkt.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van een aantal windturbines ten opzichte van de woning van ondergetekende is dusdanig dat hij als inwoner van Muntendam bij opkomende zon met slagschaduw te maken zal kunnen krijgen. Het is mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, naar mij bekend is, zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in de praktijk zal de hele gemeenschap rondom de molens wordt getrakteerd op slagschaduw.

Graag ziet ondergetekende dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet.

Licht

Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van meerdere flitslichten als baken voor de luchtvaart, welke in het donker over grote afstand hinderlijk zichtbaar zullen zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect.

Graag ziet ondergetekende deze nadelige lichteffecten dan ook nader uitgewerkt.

Landschap

Er is in de startnotitie aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen.

Ondergrondse gastransportleidingen, kanalen, wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau.

Op kleiner niveau zijn het de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen.

Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie.

Dit lijkt ondergetekende wel een belangrijk uitgangspunt voor het te verkrijgen maatschappelijk draagvlak.

Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid in de vorm van:

Stikstoffabriek,

Magnesia fabriek Nedmag,

Chemische fabriek Kisuma

Diverse 380 KV Hoogspanningslijnen,

Een zeer drukke 2-baans autoweg N33 en toekomstige verbreding van de N33,

De stikstoffabriek nabij de A7,

De NAM locatie Tussenklappen,

Beroepsscheepvaart in het Winschoterdiep en het A.G. Wildervanckkanaal,

Veel vrachtverkeer van en naar het RAILSERVICECENTER,

Veel overig verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening,

Geluid van spoor, wegen en industrie,

Fijnstof,

Containeroverslag,

Ondergrondse Gas-transportleidingen.

Wij leven in een plattelandsgebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van windmolens van een dergelijke afmeting doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen door een zichtbare en continue aanwezigheid van bewegingen.

Daarom graag uitleg waarom de Rijksadviseur voor het landschap bij dit plan niet wordt gehoord.

“Een rommelige en willekeurige compositie van windparken wordt niet als mooi ervaren, omdat de molens niet meer worden gezien in samenhang met de landschapspatronen waarbij ze geplaatst zijn.

Een tweede belangrijke voorwaarde is dat er alleen nieuwe megawindturbines geplaatst worden op de aangewezen locaties langs de kust.

Allerlei losse windprojecten elders in het land zullen afbreuk doen aan de herkenbaarheid van het grote landschappelijke verhaal. Voor het realiseren van de taakstelling voor wind-op-land zou dat ook niet nodig hoeven zijn.

De kans is groot dat zonder een herkenbaar en aansprekend landschappelijk plan het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt”.

Minister Verhagen heeft KDE Energy op 8-11-2010 het volgende geschreven:

“Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het project in de regio”.

Waaruit blijkt dat dit draagvlak inderdaad aanwezig is?

MER

Omdat het Rijk al een Ontwerp Tracé Besluit voor de verbreding van de N-33 heeft vastgesteld is dát project in een zodanig concreet stadium dat het voor de plaatsing van de windmolens moet worden meegenomen in de (cumulatieve) effecten op milieu- en natuurgebied, zoals geluid (ook het laag frequent geluid!), landschap, flora en fauna (met name vleermuizen en roofvogels).

Overigens is de verscheidenheid van omgevingsfactoren in drie zeer verschillende (deel-)gebieden te onderscheiden. Het deel ten zuiden van Ommelanderswijk, het deel tussen Zuidwending en Meeden en het deel gelegen tussen Meeden en de A7.

Omdat deze gebieden zo divers zijn vraagt ondergetekende om in de MER de drie genoemde gebieden separaat uit te werken.

Ondergetekende vraagt aandacht voor het volgende:

Aangezien een groot deel van de bijna 40.000 mensen die in de directe nabijheid van het bedreigde gebied wonen in allerlei opzicht hinder zullen hebben bij de geplande plaatsing van de windmolens is het een eis dat naast de gebruikelijke inventarisatie van effecten, ook een GES-analyse wordt opgesteld voor het gehele gebied op alle sectoren en facetten!

Op deze wijze kan objectief inzicht ontstaan in dit type gezondheidsrisico's. Met name voor de opzet van dit onderzoek zou –onder vooraf af te spreken condities– een klankbordgroep kunnen worden gevormd. Dit is een betere vorm van omgevingsmanagement voor een dergelijk project. Het zou de windmolenbouwers en het Rijk sieren wanneer besloten wordt dit vrijwillig te doen. Bij nadere informatie ingewonnen te hebben bij de Cie-mer bleek ook al dat zij hier ook voorstander van zijn.

Natuur

Speciale aandacht en onderzoek naar de impact van het windpark op de aanwezige Roeken kolonies langs de N33. Tevens graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie is gewenst.

Wat mij bevreemdt is dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd.

Ondergetekende ziet daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Sociaal economische aspecten

Door de komst van het park zal de waarde van onze woning beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zal worden is reëel aanwezig. Dit kan grote gevolgen hebben voor ons als de eigenaar. Op welke wijze denkt men deze sterk benadeelde partij te compenseren? Hoe gaat men om met individuele noodgevallen? Alleen al het bekend maken van de plannen heeft al tot de nodige schade geleid. Makelaars luiden de noodklok, als gevolg van plannen voor het windpark worden woningen niet meer verkocht! Op welke manier denkt de overheid hier haar burgers te beschermen?

Krimp

Er zullen weinig nieuwe initiatieven worden genomen in dit gebied. De komst van al die turbines zet een rem op de ontwikkelingen in het Oldambt en het veenkoloniale gebied. Ons gebied heeft al de status van krimpgebied, door deze plannen zal de krimp verder toenemen en dat kan leiden tot economische gevolgen. Veenwolde is een beoogd nieuw industriegebied voor zware industrie. Aan dergelijke gebieden is gebrek in de provincie. Volgens de plannen wordt Veenwolde vol gebouwd met windmolens. Einde mogelijke werkgelegenheid! en dat in een krimpgebied.

Een grootschalig open agrarisch productielandschap met een diversiteit aan overige activiteiten wordt met de voorgenomen plannen gewijzigd in een zeer grootschalig industriegebied voor de levering van elektriciteit. Hoe denkt men in combinatie met een windpark de werkgelegenheid in dit gebied te stimuleren?

Klimaat

Onderzoek de effecten die windmolens kunnen hebben op het lokale klimaat.

Alternatieve locaties

Wat zeker niet moet worden vergeten te onderzoeken zijn de 5 alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen.

Dit omdat de Gemeentebesturen van de gemeenten Veendam en Menterwolde en de Streekraad de locatie N33 ongewenst vonden.

De alternatieve locaties zullen naar verwachting minder overlast voor mens en dier veroorzaken en dus minder weerstand van de bevolking opleveren.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt niet diep genoeg ingegaan op basale zaken, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving teweeg brengen. Relevante aspecten worden onvoldoende of niet bij de besluitvorming betrokken.

Met name de waardevermindering van huizen van omwonenden wordt genegeerd, de plaatselijke makelaars luiden de noodklok, door de plannen voor een windmolenpark verminderen huizen in rap tempo in waarde. Dit is een van de onderbelichte aspecten van het park, het grote geld wordt opgestreken door een handjevol boeren en een paar investeerders en de burger betaald de rekening! Hoe wordt de burger die schade ondervindt door de bouw het windmolenpark schadeloos gesteld?

Graag ziet ondergetekende zijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze voornemen windpark N33

Meeden, 18 november 2011

Geachte dames en heren,

Bij dezen wil ik een zienswijze inbrengen ten aanzien van het voornemen van het Rijk om een windmolenpark te (laten) realiseren langs de N33. In deze fase gaat het om een milieueffectrapportage maar ik breng ook alvast wat ruimtelijke ordening elementen in omdat deze onlosmakelijk gevolgen hebben voor het milieu. Bovendien vraag ik me als Nederlandse staatsburger af of er nog wel windmolens geplaatst moeten worden nu deze zonder subsidie totaal niet rendabel zijn (te maken). Maar dit terzijde.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Niet alleen de geluidseffecten van de mogelijke plaatsing van windmolens moeten hierin meegenomen worden maar ook de effecten van de verbreding van de N33 waarvan de geluidsbelasting, na verbreding, de grenzen van de huidige wetgeving in dezen al maximaal benaderen c.q. overschrijden, althans voor de zone die gelegen is aan dan wel in het dorp Meeden. Uiteraard zijn factoren van belang zoals de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv loodsen. Vooral de loodsen die op het industrieterrein Railport Groningen liggen hebben een mogelijk negatief effect. Losgezien van het feit dat deze loodsen o.a. niet voldoen aan de brandveiligheidseisen i.q. bij brand zal deze niet bestreden worden omdat geen enkele loods voldoet aan de zogenaamde compartimentering, noodzakelijk voor de bestrijding van branden. Wat een brand in een dergelijk complex voor het milieu en de volksgezondheid zal hebben hoef ik u niet te vertellen. Ik breng dit naar voren omdat een stelling van "er wordt gekeken naar wettelijke voorschriften" wel op papier zal worden nageleefd maar in de praktijk niet.

Bestemming

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk dit op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap.

Voor de planologische inpassing wil ik nog het volgende op merken. Het gebied ligt aan de grens c.q. ligt in de zone die zowel in het Provinciaal Omgevingsplan als in de gemeentelijke bestemmingsplannen worden aangeduid als Open Gebied. Hier mag dus op geen enkele wijze inbreuk worden gedaan gelet op het bijzondere karakter van dit gebied. Zowel het

bestemmingsplan van de gemeente Menterwolde als het Provinciaal Omgevingsplan dient dit te borgen. Door plaatsing van hoogspanningsmasten wordt dit gebied al voldoende aangetast. Het maatschappelijk draagvlak bij de bevolking in Meeden is met het grootste schakelstation van Tennet met de daarbij behorende landschap ontsierende hoogspanningsmasten en een gasexploitatieput al meer dan bereikt. Een nog grotere bijdrage aan de landelijke energieketen is in alle redelijkheid niet acceptabel. Nog een ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor en containeroverslag. Onze woonomgeving lijkt op een plattelandsomgeving maar als je alle zaken optelt gaat het meer op een industrieomgeving te lijken, wat zeker niet de bedoeling is. Zeker door de komst van de vele geplande windturbines. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Weging van deze factoren dient nader uitgewerkt en gewogen te worden binnen de uit te voeren MER.

De provincie heeft altijd uitgedragen dat een windpark op een (grijze) industrieterreinen zou worden geplaatst of in de nabijheid daarvan. In Menterwolde is daar geen sprake van, ook niet in de nabijheid. Immers het voorgestane industrieterrein Veenwolden zal in de komende 30 jaar niet tot ontwikkeling komen, gelet op de enorme investeringskosten (ophogen dijken etc). Bovendien kun je niet van nabijheid spreken van een industrieterrein omdat hier qua landschap, door doorsnijding van het landschap van het A.G. Wildervanckkanaal en een bomenzone, twee totaal verschillende landschappen zijn ontstaan. Er is zeker geen sprake van eenheid c.q. natuurlijk aansluitende gebieden.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Wildervank, Veendam, Muntendam en Zuidbroek bij (opkomende) zon met ernstige en verstorende slagschaduw te maken zullen krijgen en Meeden, Ommelandewijk en Zuidwending bij in ieder geval ondergaande zon. Alleen het toetsen aan zogenaamde wettelijke normen is niet voldoende. De interpretatie van geluidsnormen en de uitvoering daarvan heeft voldoende jurisprudentie opgeleverd waaruit blijkt dat vooral overheden, om hun moverende redenen, dit wel heel eng en strikt uitleggen (technocratische in plaats van realistisch). De Raad van State heeft menige vergunning vernietigd omdat interpretatie van voorschriften door Rijk, provincie en ook gemeenten vaak, gelet op de economische belangen, in het voordeel van hun eigen belangen werden uitgelegd. Hier heeft het Rijk belang bij windenergie en tegelijk is ook het Rijk de initiatiefnemer, bewaker van de procedures en politieagent dan wel rechter als er geschillen zijn.

Als het om slagschaduw en geluidshinder gaat, en ik heb het persoonlijk vastgesteld tijdens een werkbezoek in Duistland, is de theorie heel wat weerbarstiger dan de praktijk. De burger ervaart dagelijks de nadelige gevolgen van slagschaduw ook al doen deze zich volgens de regels niet voor. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen. Mijn woning is nu al minder waard door deze voorgenomen plannen en ik kan op grond van huidige wetgeving (nog) geen planschade vragen. Dat kan pas als de plannen worden gerealiseerd.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Dit uitgangspunt is te vaag en ontoereikend te

noemen. Ons gebied kenmerkt zich van vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect).

Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht. Kortom, de woongebieden liggen veel te veel in de buurt van de te realiseren windmolens. Zeker nu er een alternatief is van Essent en een aantal agrariërs om ten noorden van de spoorlijn Meeden-Scheemda een windpark te realiseren die wel de voordelen maar bij lange na niet de nadelen opleveren. Ik verzoek u dan ook dit park (voornemen) van Essent mede mee te nemen in de milieueffectrapportage zodat wellicht op grond hiervan meer doordachte keuzes kunnen worden gemaakt.

Flora & fauna

Graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie is gewenst. Het bevreemdt ons dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden. Met name het nabij gelegen gebied De Wiede, binnen 500 meter van de N33, is een kwetsbaar gebied. Het is een van de weinige gebieden waarin weidevogels die een natte fauna nodig hebben kunnen broeden. Dit gebied heeft een specifieke bescherming in het Provinciaal Omgevingsplan.

Tot slot

- Er zijn alternatieven zoals het plan van Essent ten noorden van Meeden. Neem dit in ieder geval mee in de milieueffectrapportage. Voor het overige ben ik in de veronderstelling dat ik in de door u uit te brengen effectrapportage antwoorden krijg op de door mij ingediende zienswijze.

Met vriendelijke groet,

ONTVANGEN
21 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N 33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN.

Betreft:

Zienswijze windmolenpark N33

veendam, 16 november 2011

Geachte mevrouw / mijnheer,

Hierdoor willen wij onze bezwaren (zienswijze) aan u overbrengen betreffende een eventueel windmolenpark langs de N33 in de gemeenten Veendam en Menterwolde.

* Allereerst passen er o.i. geen windturbines van ca. 200 meter hoog !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! dicht bij de bebouwing van deze gemeenten; ze geven geluidsoverlast voor mens en dier; slagschaduw; waardevermindering van de huizen; leveren gevaar op door ijsvorming op de rotorbladen wat op de snelweg kan komen en omdat ze in ons prachtige landschap een enorme horizonvervuiling opleveren (kijk, als voorbeeld, maar eens in centraal Duitsland).

* Het netto - rendement van windturbines is zeer miniem en arbitrair, gezien de volgende feiten: veel subsidie gelden; geen wind - geen energie; regelmatige en veel onderhoud (heeft de praktijk geleerd); gezien het feit dat het vele jaren duurt voordat de turbines **eventueel** rendement opleveren, wegen de voordelen nauwelijks tot niet op tegen de nadelen. En: in de loop van die jaren zullen er zeer waarschijnlijk ergens op deze aarde andere en betere manieren (misschien ook goedkopere !) worden uitgevonden om schone en duurzame energie op te wekken (zo ze er al niet zijn). Dat betekent dat er dan heel veel geld over de balk zal blijken te zijn gegooid en er veel overlast aan mens, dier en omgeving bespaard had kunnen worden.

*** Dus alleen turbines als het strikt noodzakelijk is en op die plaatsen waar ze geen overlast opleveren voor mens, dier en omgeving !**

Wij zijn niet principieel tegen windenergie maar dan alleen op zgn. alternatieve plaatsen (die er ook in de provincie Groningen zijn) waar ze in elk geval geen nadelige gevolgen hebben voor mens, dier en de omgeving.

Inmiddels verblijven wij,

hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

0111
21 NOV 2011

Betreft: Zienswijze op de conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Veendam 19 november 2011

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil ik als inwoner van Veendam/ reageren op het concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt.

Voor mij onbegrijpelijk en niet uitlegbaar vind ik de plek die gekozen is voor dit Windpark N33. Zo dicht bij de bebouwing van Veendam. Vele inwoners van Veendam gaan hinder ondervinden als dit windpark N33 er gaat komen. Het lijkt wel of hier iemand heeft zitten slapen dan wel niet heeft op zitten letten en zich onvoldoende heeft beseft dat Veendam/Ommelanderswijk woonkernen heeft en niet gezien kan worden als alleen industriegebied. In mijn beleving moet er dan ook sprake zijn geweest van een grote vergissing met de aanwijzing van dit gebied.

De vraag waar ik dan ook mee zit en ik wil u vragen mij hierbij te helpen, hoe deze vergissing ongedaan te maken?

Ik ben en met mij vele inwoners van Veendam niet tegen windenergie, maar het voornemen om het windpark N33 zo dicht bij bebouwing van Veendam te plaatsen geeft bij veel inwoners reële bezwaren.

In het aangewezen gebied van het windpark N33 wordt gesproken over de locatie Noord (bij de rijksweg A7)– Midden (bij Veendam) en Zuid (bij Wildervank). Het moet toch mogelijk zijn om een dergelijk windpark te realiseren op een plek waar bewoners geen overlast hoeven te ervaren. Mijn inziens zou het ontzien van de locaties Midden en Zuid en de windmolens concentreren op locatie Noord een reële optie moeten zijn. Geen overlast voor bewoners en voldoende draagvlak voor het windpark. Volgens mij waait het bij de rijksweg A7 ook harder dan bij Veendam en Wildervank.

De afgelopen weken ben ik bij diverse voorlichting en informatiebijeenkomsten in Veendam geweest. Waar ik ook in gesprek ben geweest met medewerkers van het ministerie en KDE. Echt vriendelijke mensen daar zal ik niets over zeggen, maar zij verschuilen zich allemaal achter regels – voorschriften – normen en wetten. Dat voelt niet goed.

Voor mij als inwoner van Veendam/ is de geluidsbelasting al groot. Wellicht allemaal binnen de vastgestelde normen, maar de beleving is anders. Met verdubbeling van de N33, de N 366 en het plaatsen van windmolens in de categorie 5 – 8 Mw, dit allemaal in de

nabijheid van Veendam/ zal dit voor mij en mijn gezin nog meer belasting geven op de leefbaarheid en het woongenot.

Voor mij en mijn gezin heb ik over de volgende negatieve effecten op ons woongenot en leefbaarheid:

- Geluidsoverlast van de windmolens. (slecht slapen – irritatie)
- Horizonvervuiling. (pijn aan je ogen – irritatie – hoofdpijn)
- Slagschaduw op onze woning (pijn aan je ogen – irritatie – hoofdpijn)
- Waardevermindering van onze woning (verkoop woning voor minder geld – onmacht – irritatie)

Mijn verzoek is om bovenstaande mee te nemen in de definitieve notitie.

Hoogachtend,

ONTVANGEN

21 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Betreft: Zienswijze reikwijdte en detail Windpark N33

Groningen, 18 november 2011

Geachte heer en /of mevrouw,

Als oud-inwoner van Meeden doe ik u hierbij mijn zienswijze ten aanzien van bovengenoemde startnotitie d.d. september 2011 toekomen. Ik was voornemens om een woning te bouwen in het plan de Wiede te Muntendam. Door het voornemen om een windpark in de buurt van deze locatie te bouwen, zie ik daar in eerste instantie vanaf. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

De startnotitie is geschreven vanuit een tamelijk eenzijdige benadering van de initiatiefnemers van het voorgenomen plan. Tekstueel en inhoudelijk is er inhoudelijk meer aandacht voor de procedurele kansen en mogelijkheden van het project windpark n33 dan dat er rekening wordt gehouden met de lokale gevolgen voor economie, leefmilieu, woonmilieu en bijkomende effecten. Het hele rapport is geschreven voor realisatie van windpark N33. Een evenwichtige tegenhang ontbreekt.

Inhoudelijk valt er veel op te merken ten aanzien van alle aspecten die zijn genoemd. Op een aantal punten zou ik graag een reactie geven of aanvullend onderzoek wensen.

Locatiekeuze onhandig?

De locatiekeuze van het windpark is gefaseerd tot stand gekomen van pop 1, 2, 3 naar de huidige startnotitie. In deze documenten wordt pas in de startnotitie duidelijk dat de vertaling windenergie zich gaat manifesteren in windturbines van circa 200 meter hoog. Ik denk dat weinig inwoners van Oost-Groningen zich hebben gerealiseerd dat de gevolgen van het aanwijzen van een windpark langs de N33 deze consequenties met zich mee zou brengen. De locatie keuze voor een windpark van deze omvang en grootte van windturbines is mijn inziens onverstandig gezien de locatie. De locatie langs de N33 wordt voor Oost-Groningse begrippen relatief dicht bewoond. Waarbij een windpark van deze omvang en grootte niet samengaat. De notitie staat bol met kreten als; "voldoende zorg besteden aan inpassing van de windturbines in de structuur van het landschap". In de regio is er totale onbegrip voor de huidige locatiekeuze. Menigeen vraagt zich af waarom een dergelijk park niet 10 km. verderop langs de N33 richting Appingedam zou kunnen worden gerealiseerd. De lokale omgeving komt 100% overeen met de huidige locatie met echter 1 verschil, de dichtheid van bewoning. Die is hier namelijk praktisch nihil en zal het woongenot van een groot aantal inwoners van Oost-Groningen niet negatief beïnvloeden. Wij willen u dan ook sterk in overweging geven de planvorming op de huidige locatie te staken en een alternatieve locatie als bovengenoemd te onderzoeken. Tevens hebben enkele gemeenten aangegeven dat er een aantal betere locaties beschikbaar zijn. Ik vind het dan ook onvoorstelbaar dat hier geen verder onderzoek naar gepleegd wordt.

Natuur niet belangrijk?

De invloed van het beoogde windpark op het natuur gebied 'De Wiede' wordt in de startnotitie nauwelijks nader genoemd. Een enkele opmerking en verwijzing naar pop – 3 is alles wat er in de startnotitie is te vinden. De effecten op dit prachtige natuurgebied zullen naar mijn mening heel groot zijn en zullen nader nauwgezet moeten worden onderzocht. Ik wil u dan ook dringend verzoeken hier een uitgebreid onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren indien mocht blijken dat het windpark er daar onverhoopt toch moet komen.

Geluid?

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bijvoorbeeld de loodsen van het railservicecentrum. Ook de verbreding van de N33 dient in de berekeningen te worden mee genomen.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan. Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Vergoeding waardedaling huizen?

Reeds op dit moment is de invloed van het beoogde windpark langs de n33 merkbaar op de waarde van het onroerend goed in de regio. Wij zijn van mening dat de ministeries onderzoek moeten doen naar de omvang van deze effecten en van hieruit een adequate schaderegeling moeten opstellen welke in overleg met de lokale bevolking tot stand moet komen. De initiatiefnemers willen aanspraak maken op Europese subsidies en wensen een rendabel project te realiseren. Het kan toch niet zo zijn dat de lokale bewoners hiervoor een deel van de rekening betalen. Wij verzoeken u dan ook dit onderzoek en verdere uitwerking vorm te geven.

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbines heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Door dit aspect mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zie ik dat dan ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt thans niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten zullen onvoldoende of niet bij de besluitvorming worden betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

Hoogachtend,

ONTVANGEL

21 NOV 2011

Aan: Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze Windpark N33

Meeden, 16 november 2011

Geacht bureau,

Ik wil in deze brief een reactie geven op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33.

Er zijn een aantal punten waarin ik mijn grote zorgen kenbaar wil maken.

Woonomgeving en geluidsoverlast

Ik woon vlakbij de N33 en zie mij geconfronteerd met plannen waarbij grote geluidsoverlast valt te verwachten. Naast de verdubbeling van de N33, de plannen om een groot windpark te bouwen.

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluideffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk: de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen. In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteiten-besluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunnings-plichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening / metingen aan vooraf is gegaan? Bovendien is een vergunning (project) maatwerk, geen algemene regel. Windturbines maken geluid naargelang het waait. In de startnotitie wordt gesproken dat de geluidsnorm wordt getoetst aan de geldende norm. Deze norm is een kwantitatief getal dat op zich niets zegt. Een windsnelheidsafhankelijke geluidsmeting maar zeker ook en seizoen - en periode (dag, avond en nacht) meting kan inzichtelijk maken welke overlast een windturbine daadwerkelijk voor de omgeving zal opleveren. Tevens moet ook uit de metingen blijken hoe aan de Lden norm, het zgn. jaargemiddelde, kan worden voldaan. Ik verlang dan ook dat er windsnelheidsafhankelijke, seizoens en periode geluidsmeting wordt uitgevoerd en bijgevoegd bij het project.

Ik voel mij gesterkt door de berichten van vandaag dat de provincie Groningen (en Drenthe) zich grote zorgen maakt over overlast voor de bewoners in het gebied en verlangt dat het windpark niet in deze omvang gebouwd gaat worden.

Fauna

Als natuurliefhebber maak ik mij grote zorgen over enkele diersoorten in ons gebied. Ik denk daarbij aan vooral de grauwe kiekendief, grauwe gors, kwartelkoning en vleermuizen.

Graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie is gewenst. Het bevreemdt mij dat het gebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd.

Een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windmolens, nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden, is noodzakelijk!!

Verlichting

Ik heb al vele plaatsen gezien (voornamelijk in Duitsland) waar veel windturbines staan en mij enorm geërgerd aan de verlichting op de wieken: het lijkt wel disco-verlichting en ik moet er niet aan denken 's avonds in de tuin of in de woning steeds met deze verlichting te worden geconfronteerd.

Graag een onderzoek om dit te reduceren.

Slagschaduw

Bij ondergaande zon zal ik last krijgen van slagschaduw.

Graag zie ik dan ook een nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin onze woning in beeld is gebracht.

Wordt de wettelijke norm hier niet overschreden?

Waarde van de woning

Door de komst van het park zal de waarde van woningen beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zullen worden is reëel.

We wonen in een krimpgebied: de verkoop van woningen staat vrijwel stil.

Gevolg: een waardedaling van de woning.

Nu daar ook nog de plannen van een windmolenpark bijkomen, zal onze woning vrijwel onverkoopbaar worden of op z'n minst enorm in waarde dalen.

Wie wil er nu een huis kopen vlakbij een aantal windmolens????

Hoe worden eigenaren hierin gecompenseerd?

Landschap

Vanuit onze woning en tuin is al uitzicht op een hoogspanningslijn wat enigszins stoort, maar verder voor weinig overlast zorgt. Met een uitzicht op enorm hoge windmolens zal dit samen een enorme tegenslag zijn voor ons woongenot.

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn het de erven, berm, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit is een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid in de vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor- en containeroverslag. Wij wonen in een plattelandsgebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van windmolens van een dergelijke afmeting doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen door een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Daarom graag uitleg waarom de Rijksadviseur voor het landschap bij dit plan niet wordt gehoord. "Een rommelige en willekeurige compositie van windparken wordt niet als mooi ervaren, omdat de molens niet meer worden gezien in samenhang met de landschapspatronen waarbij ze geplaatst zijn. Een tweede belangrijke voorwaarde is dat er alleen nieuwe megawindturbines geplaatst worden op de aangewezen locaties langs de kust. Allerlei losse windprojecten elders in het land zullen afbreuk doen aan de herkenbaarheid van het grote landschappelijke verhaal. Voor het realiseren van de taakstelling voor wind-op-land zou dat ook niet nodig hoeven zijn.

En de kans is groot dat zonder een herkenbaar en aansprekend landschappelijk plan het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt". Minister Verhagen heeft KDE Energy op 8-11-2010 het volgende geschreven: "Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het project in de regio". Waaruit blijkt dat dit draagvlak inderdaad aanwezig is?

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen.

Ons gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv. een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht. In de Startnotitie is niet genoemd de spoorlijn Veendam-Zuidbroek.

Er zal zeker onderzocht moeten worden welke gevaarlijke stoffen over deze lijn worden getransporteerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Klimaat

Onderzoek de effecten die windmolens kunnen hebben op het lokale klimaat.

MER

Omdat het Rijk al een Ontwerp Tracé Besluit voor de verbreding van de N-33 heeft vastgesteld is dát project in een zodanig concreet stadium dat het voor de plaatsing van de windmolens moet worden meegenomen in de (cumulatieve) effecten op milieu- en natuurgebied, zoals geluid (ook het laag frequent geluid!), landschap, flora en fauna (in het bijzonder vleermuizen en roofvogels).

Aangezien ik zo dicht bij het geplande windpark zal ik in allerlei opzicht hinder hebben bij de geplande plaatsing van de windmolens.

Naast de gebruikelijke inventarisatie van effecten moet ook een GES-analyse wordt opgesteld voor het gehele gebied op alle sectoren en facetten! Op deze wijze kan geobjectiveerd inzicht ontstaan in dit type gezondheidsrisico's.

Het zou de windmolenbouwers en het Rijk sieren wanneer besloten wordt dit vrijwillig te doen. Het schijnt dat de Cie-mer hier ook voorstander van is.

Het toetsen van de "wettelijke" norm aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid. Maar welke woningen zijn gevoelige objecten?

Graag zie ik een overzicht in de MER welke adressen mee participeren, zodat duidelijk wordt wat de status van de woning is ten opzichte van het toetsen aan de norm. Ook wil ik graag onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van het impulsachtige karakter van windturbinegeluid voor de mens. Zo ook de gevolgen van laagfrequent geluid.

Alternatieve locaties

Via mensen uit de politiek weet ik dat de Streekraad Oost-Groningen ooit alternatieve locaties heeft aangewezen, omdat men de locatie N33 ongewenst vond.

Waarom worden deze locaties niet onderzocht? Deze vijf alternatieve locaties zullen naar verwachting minder weerstand en minder overlast opleveren.

Verwachte CO₂-reductie

Ik vraag mij af of er bij de productie en plaatsing van een windmolen(-park) niet zoveel CO₂ vrij komt dat het argument van een daling van de CO₂-productie hierdoor teniet wordt gedaan. Ik zou hier graag een onderzoek naar uitgevoerd zien.

Wat als het niet waait, moeten de conventionele energiecentrales dan niet extra veel energie produceren?

Draagt dit windpark, na een gedegen en eerlijke kosten/baten analyse, nog bij aan een beoogde CO₂ reductie en zo ja in welke mate?

Verder wordt het gebied langs de N33 aangeduid als een windrijk gebied. Graag harde cijfers en afgezet tegen de echt windrijke gebieden, de grote grootschalige kustgebieden.

Daarmee vergeleken is Oost-Groningen een windarm gebied. Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men veel te optimistisch geweest.

Sociale omgang

Tenslotte hoop ik dat er geen escalatie zal ontstaan in de leefstructuur van ons gebied. Ik heb via de media voorbeelden gezien (o.a. in Noord-Duitsland) van een enorme tegenstelling tussen initiatiefnemers (boeren in de omgeving) en benadeelde bewoners. Dit is zeker een aspect waar ik me grote zorgen over maak.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten worden onvoldoende of niet bij de besluitvorming betrokken.

Graag zie ik deze standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,

*Provinciale Commissie van de Bond Heemschut
Secretariaat*

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Oldehove, 21 november 2011

betreft:

zienswijze op de "Conceptnotitie reikwijdte en detail Windpark N33"

Geachte mevrouw / mijnheer,

Hierbij wil de Provinciale Commissie Groningen van de Erfgoedvereniging Heemschut graag reageren op de onlangs ter inzage gelegde "Conceptnotitie reikwijdte en detail Windpark N33".

Heemschut doet dit vanuit haar zorg voor het (cultuur)historisch erfgoed in Nederland. Niet alleen de gebouwde monumenten vallen hieronder, maar ook het landschap met zijn historische ontwikkeling, zoals de in het veld nog herkenbare ontginningsgeschiedenis (ontginningsassen en structuren, de historische kavelpatronen, het occupatiepatroon met de verschillende bebouwingslinten, bouwwijzen e.d.).

Wij hebben uit het rapport begrepen dat in dit stadium van het proces door een ieder kan worden gereageerd op de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen Milieu Effect Rapport (MER). De vraag wordt gesteld: "waar heeft het MER betrekking op en welke effecten worden in beeld gebracht" (pag. 5).

De Erfgoedvereniging Heemschut wil met name reageren op die laatste vraag; "welke effecten worden in beeld gebracht", waarbij in dit verband vooral van belang is of de lijst van te onderzoeken waarden compleet is, gedetailleerd genoeg en of het te beschrijven gebied groot genoeg is.

Algemeen: gebiedsbeschrijving vanuit de optiek van Heemschut.

Gebiedsbeschrijving vanuit landschap en cultuurhistorie

Het plangebied van het Windpark N33 ligt op het noordwestelijk snijpunt van twee belangrijke landschapstypen van de provincie Groningen. Aan de noord- en oostzijde het Oldambt als resultaat van een eeuwenlange inpolderingsgeschiedenis van de Dollard en aan de zuid- en oostzijde ligt het veenkoloniaal gebied als resultaat van een lange veenontginningsgeschiedenis. Beide gebieden zijn uit het oogpunt van (cultuur)historie en landschapsgeschiedenis van groot belang.

Hoewel wij hiermee niet willen suggereren dat de ten westen van het voorziene windpark gelegen gebieden minder belangrijk zouden zijn, richten we ons vanuit het belang van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden vooral op de grootschalige, open gebieden in het oosten.

1. het gebied van de oude Dollardinbraken, nu het Oldambt geheten.

Het plangebied ligt net binnen de meest westelijke grens van het oorspronkelijke overstromde gebied toen de Dollard zijn grootste omvang bereikte ten tijde van de Cosmas- en Damianusvloed in september 1509.

De grens van dit oorspronkelijke Dollardgebied is nu nog te herkennen aan de aanwezigheid van (de restanten van) een afzetting van zeeklei op de oorspronkelijke zand- of veenondergrond. De Dollard reikte 500 jaar geleden in het zuiden tot de huidige weg Meeden – Westerlee. De westgrens van de grootste inbraak kwam tot de lijn Muntendam – westelijke grens van de polder Tussenklappen – en loopt verder over de zandrug van Zuidbroek / Noordbroek naar het noorden. Rijdend over de op deze grenzen liggende wegen zijn de randen van de oorspronkelijke Dollard ook nu nog heel duidelijk waar te nemen in het landschap door de voorkomende hoogteverschillen, verschillen in grondsoort en daardoor verschillende landbouwteelten en vooral door de opvallende verschillen tussen enerzijds de volstrekt open en anderzijds wat meer besloten gebieden.

Zo successievelijk werd in de loop der eeuwen het overstromde gebied weer teruggewonnen op de zee. Er ontstonden weer kwelders en ongeveer éénmaal per 50 jaar werd vanuit (globaal) het (zuid)westen een nieuwe dijk aangelegd en werd het nieuw opgeslibde land drooggemalen. Dit proces zette zich tot enkele tientallen jaren geleden voort en op die wijze werd een uniek landschap gevormd met zeer belangrijke (cultuur)historische en landschappelijke waarden.

Cultuurhistorisch hoofdkenmerk is het opeenvolgende patroon van de in de loop der eeuwen vanuit het (zuid)westen “oprukkende” bedijkingen en ontginningen. (Restanten van) deze bedijkingen, met vaak spectaculaire hoogteverschillen, ontstaan door de duur van de opslibbing, zijn vaak in het veld, maar zeker op luchtfoto’s nog goed terug te vinden. Deze dijken vormen, samen met de daarbij behorende occupatiepatronen (bewoning) en ontginnings- en ontwateringssystemen (ontwateringskanalen, gemalen e.d.) een van de basiswaarden van het voormalige Dollardgebied.

Landschappelijke hoofdkenmerken van dit gebied zijn nu nog de openheid, weidsheid, zichtlijnen, uitgestrekte opslibbingvlakten met daarin voorkomende hoogteverschillen, de kleipakketten met de daarop voorkomende grootschalige landbouw e.d.

Omdat het plangebied aan het uiteinde van de oorspronkelijke Dollardinbraken ligt (nu Oldambt) en omdat de huidige Dollard nog altijd een belangrijk onderdeel vormt van de Waddenzee, valt ook het Oldambt en daarmee het plangebied langs de N33 onder de definitie van het Waddengebied. Daarom dient dit gegeven te worden meegenomen bij de inventarisatie van het internationale, rijks- en provinciale beleid mbt het Waddengebied.

2. het veenkoloniaal gebied.

Hoewel minder oud dan het Dollardgebied heeft ook het veenkoloniaal gebied een rijke (cultuur)historische geschiedenis die nu nog af te lezen is in het landschap.

Cultuurhistorische hoofdkenmerken zijn vooral de kanalen, de structuur van de diepen, monden en wijken, de verschillende ontginningsrichtingen en de bebouwingslinten met de zeer karakteristieke veenkoloniale bebouwing, bruggen, sluizen e.d.

Landschappelijke hoofdkenmerken zijn evenals in het Dollardgebied / Oldambt de grote open vlakten, de weidsheid, openheid, lange zichtlijnen en de verschillende, wisselende ontginningsrichtingen.

Opmerkingen per hoofdstuk / paragraaf:

Wij zullen bij onze opmerkingen / suggesties de hoofdstukkenindeling van het rapport aanhouden.

Hoofdstuk 1; Inleiding

In het kader op pag. 4 staat: "het MER geeft inzicht in de effecten op het milieu en in dit geval zal het voornamelijk gaan over (effecten op) het landschap, vogels, energieopbrengst, geluid en slagschaduw. In het MER wordt tevens aangegeven hoe eventueel optredende effecten verminderd of teniet gedaan kunnen worden door zogenaamde mitigerende maatregelen te benoemen."

In dit rijtje ontbreekt, naar onze mening onterecht, de (cultuur)historie. Want verderop zal worden betoogd dat juist de (cultuur)historische ontwikkeling van het veenkoloniaal gebied en de (randen van) het Dollardgebied / Oldambt van groot belang is voor de huidige verschijningsvorm van beide landschapstypen.

Hoofdstuk 3; Voorgenomen activiteit en alternatieven.

3.1; Voornemen; paragraaf Windturbines (pag. 15);

In dit paragraafje wordt gesproken over "milieuoogpunt" en "milieuvriendelijk".

Om niet steeds op te moeten sommen wat onder "milieu" wordt verstaan, is het raadzaam deze paragraaf / dit rapport te beginnen met een omschrijving van het begrip "milieu" zoals dat in dit rapport wordt gebruikt. Wij nemen aan dat hieronder ook het landschap met een grote "L", dus gedefinieerd in de meest ruime zin van het woord valt. Dus incl. de abiotische ondergrond (geologie en geomorfologie, reliëf, nat en droog, bodem en grondsoorten), het occupatiepatroon (de bebouwings- en ontginningsgeschiedenis e.d.) en de resultante van dit alles: de verschijningsvorm, het gebruik, de structuren, de openheid e.d.

PM: het derde patroon, het biotische- (dus de flora en fauna), dat samen met het abiotische – en occupatiepatroon de basis vormt van het landschap zoals we dat nu ervaren, wordt in onze reactie niet betrokken.

3.2 Alternatieven:

Paragraaf locatie-alternatieven (pag. 17):

In het laatste tekstblokje komt aan de orde dat alternatieve locaties op een aantal relevante aspecten worden vergeleken. “Hinder, ecologie en landschap zijn daarbij de belangrijkste. Ook zal aansluiting worden gezocht in de criteria die worden genoemd in de brief van minister Verhagen en Schultz van Haegen zoals aansluiting bij grootschalig agrarisch productielandschap, grote wateren en industrieterreinen en haven complexen”.

Heemschut wil hierbij twee opmerkingen maken;

1. Ook hier bepleiten wij dat het begrip “landschap” ruim wordt geïnterpreteerd, d.w.z. inclusief de hiervoor al genoemde ontstaansgeschiedenis, de (cultuur)historie, de verschijningsvorm, de structuren, de gebouwde omgeving, de openheid e.d.
2. Grootschalige productielandschappen worden, zeker in Noord-Nederland, gekenmerkt door vlakheid, openheid, weidsheid, verre horizonten, eindeloze zichtlijnen, donkerte, stilte en rust (de “fluuster en duuster” zoals dat in Groningen heet) e.d. Deze kenmerken zijn van groot belang voor de cultuurhistorisch belangrijke verschijningsvorm van zowel het veenkoloniaal gebied als het oude Dollard-inbrakengebied (huidige Oldambt). Een eventuele plaatsing van windmolens in of aan de rand van dit gebied heeft een negatieve invloed (visuele vervuiling) over zeer grote afstanden op de genoemde waarden.

1. het gebied van de oude Dollardinbraken, nu het Oldambt geheten.

Rijdend over de A7 vanaf Noordbroek naar het oosten, dus in het open gebied van de oude Dollardinbraken, valt op dat de (relatief lage) windmolens bij Delfzijl zeer duidelijk te zien zijn. Het betreft hier zichtafstanden van 10 – 15 km! Dat betekent dat omgekeerd vanuit het (noord)oosten het nieuwe windpark ook al vanaf de Dollard en de Duitse grens te zien zal zijn. Juist daarom dient dit aspect zeer serieus te worden geïnventariseerd en meegenomen in het MER.

2. het veenkoloniaal gebied.

Wat het veenkoloniaal gebied betreft, attenderen wij in dit verband (de visuele vervuiling) op de initiatieven die in dit gebied lopen om juist de Gronings-Drentse Veenkoloniën te revitaliseren en aantrekkelijker te maken voor wonen, werken en recreëren. Ook deze onderzoeken, initiatieven en plannen dienen bij het MER te worden betrokken omdat dit park waarschijnlijk vanuit het gehele grootschalige en open Drents-Gronings veenkoloniaal gebied te zien zal zijn.

Paragraaf inrichtings-alternatieven (verschillende vermogens / posities) (pag 17/18):

Zoals hiervoor al is aangegeven, hebben windmolens juist in dit gebied een zeer grote invloed op genoemde (historisch)-landschappelijke waarden.

Een (relatief) kleinere, lagere molen als alternatief, een plaatsing dicht bij elkaar, of een kleiner park (minder molens) zal naar onze mening weinig tot geen invloed hebben op de mate van visuele vervuiling, want die zal bij gebruik van windmolens van deze formaten

vrijwel hetzelfde blijven. Wij zijn benieuwd naar de resultaten van het onderzoek en de Effectrapportage.

Hoofdstuk 4; Mogelijke effecten en maatregelen

4.1 Mogelijke effecten

Paragraaf leefomgeving (pag. 19);

“Ter voorkoming van onaanvaardbare effecten op de leefomgeving van mensen zijn normen voor windturbines opgesteld voor het effect van geluid en de slagschaduw”.

Ook hier zou, juist in of aan de rand van deze zo kwetsbare gebieden, een apart paragraafje kunnen worden gewijd aan de “fluuster en duuster”. Nu komt dit slechts zijdelings aan de orde onder het paragraafje “landschap”.

Paragraaf Cultuurhistorie en archeologie (pag. 20);

Slechts verwijzen naar de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Groningen lijkt ons te makkelijk. Belangrijke aspecten (zorgen, ontwikkelingen en aanbevelingen) uit die waardenkaart dienen apart te worden geïnventariseerd, benoemd en in het MER te worden meegenomen.

Paragraaf Landschap pag. 20);

Hiervoor is al aangegeven om welke cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle gebieden het gaat en waaruit die waarden bestaan. Wij hopen dat in de visualisaties, “viewsheds”, landschapanalyses e.d. ruime aandacht zal worden besteed aan de gevolgen van windmolens op deze waarden. Wij zijn verheugd te lezen dat het onderzoek zich niet alleen zal beperken tot het grondgebied van de gemeenten Menterwolde en Veendam, maar ook elders in buurgemeenten zal plaatsvinden.

Het zal u duidelijk zijn dat Heemschut i.v.m. de vooral aan de (noord)oost- en zuidoostzijde zeer ver reikende visuele vervuiling met name denkt aan in ieder geval de gemeenten Oldambt en Delfzijl in het (noord)oosten en de Pekela's, Bellingwedde en Stadskanaal in het (zuid)oosten. En het is goed om daarbij ook te betrekken dat het gebied deel uitmaakt van het internationaal waardevolle landschap van het gehele Waddengebied.

4.2 Effectbeoordeling (pag. 21)

In tabel 4.1 Beoordelingscriteria per milieuaspect zouden gezien bovenstaande opmerkingen / aanbevelingen vooral de visuele vervuiling en de aantasting van de cultuurhistorische waarden extra aandacht / gewicht moeten krijgen.

De Erfgoedvereniging Heemschut hoopt dat u deze opmerkingen / suggesties zult verwerken in de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER zodat de voor- en nadelen van de plannen voor de aanleg van een Windpark N33 op de meest zorgvuldige wijze zullen kunnen worden afgewogen.

Bond Heemschut, Vereniging tot Bescherming van Cultuurmonumenten in Nederland. Oppericht in 1911. Beschermvrouwe: H.M. de Koningin.

Daarbij zal het u duidelijk zijn dat wij bepleiten dat juist in deze grootschalige, open en daardoor landschappelijk en cultuurhistorisch zeer kwetsbare gebieden de begrippen “reikwijdte en detail” zo letterlijk mogelijk worden genomen.

Hoogachtend,

Namens de provinciale commissie
van erfgoedvereniging Bond Heemschut,

22 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Posbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

N.V. Nederlandse Gasunie

Postbus 19
 9700 MA Groningen
 Concourslaan 17
 T (050) 521 91 11
 F (050) 521 19 99

Datum
 21 november 2011

Doorkiesnummer

Handelsregister Groningen 02029700
www.gasunie.nl

Ons kenmerk
 TAJ0 11.B.2136

Uw kenmerk

Onderwerp
 zienswijze startnotitie Windpark N33

Geachte heer, mevrouw,

Uit de publicatie in de Staatscourant van 13 oktober 2011, nummer 18303, blijkt dat de 'concept notitie reikwijdte en detail' voor de milieueffectrapportage voor Windpark N33 ter inzage ligt. De beoordeling van deze notitie noopt ons tot het maken van enkele opmerkingen. De reactie bestaat gedeeltelijk uit een algemeen deel over windturbines nabij aardgastransportleidingen en een deel waarin inhoudelijk op de notitie wordt ingegaan. Wij verzoeken u om deze opmerkingen mee te nemen.

Algemeen

In de notitie wordt een zoeklocatie aangewezen voor het plaatsen van windturbines langs de N33. Wij wijzen u erop binnen dit zoekgebied diverse aardgastransportleidingen van N.V. Nederlandse Gasunie (verder: Gasunie) variërend in werkdruk van 40 – 80 bar liggen. Verder zijn er nog diverse installaties aanwezig.

De leidingen, alsmede de installaties (verder: assets), zijn te beschouwen als zeer vitale infrastructuur, waarmee grote economische en tevens externe veiligheidsbelangen zijn gemoeid. Het realiseren van windturbines nabij de assets van Gasunie is, gezien voornoemde belangen, ons inziens onverstandig en raden wij daarom ook af.

Gasunie heeft bezwaar tegen de aanwezigheid van windturbines nabij haar hoge druk aardgastransportleidingen en installaties. Van windturbines is bekend dat zich de onderstaande faaloorzaken kunnen voordoen:

- het afvallen van de gondel of rotor,
- het omvallen van de turbine als gevolg van mastbreuk of funderingsdefect,
- het afbreken van een rotorblad tijdens draaien,
- het afvliegen van ijs.

Vanwege deze faaloorzaken en hun mogelijke invloed op de omgeving en leveringszekerheid adviseert Gasunie, de zogenaamde high impact zone (een cirkel met een straal gelijk aan masthoogte + 1/3 van de lengte rotorblad) als veiligheidsafstand tussen een hoge druk aardgasleiding(en) en de windturbine te hanteren. (Dit is conform het handboek risicozonering windturbines juli 2005 ECN). Opgemerkt zij nog dat afbrekende rotorbladen ook buiten deze zone terecht kunnen komen. Voor installaties hanteren wij als high impact zone (verder: HIZ) een cirkel met een straal gelijk aan de grootste van de volgende twee mogelijkheden:

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 21 november 2011

Ons kenmerk: TAJ0 11.B.2136Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Onderwerp: zienswijze startnotitie Windpark N33

a) masthoogte plus rotorlengte of b) de maximale werpafstand van een rotorblad bij 1,25 keer het nominale toerental van de windturbine. Buiten deze HIZ wordt de negatieve invloed van een windturbine niet meer in rekening gebracht.¹

Uitwerking

Windturbines kennen doorgaans een aanzienlijk hogere faalkans dan de faalkans van een leiding. Ze vormen dan ook een substantiële extra bedreiging voor de integriteit van de hoge druk aardgastransportleidingen. Dat uit zich in een verhoogd risico voor de omgeving en in een verlaging van de leveringszekerheid. Wij adviseren u om een QRA te (laten) maken waarmee inzicht wordt verkregen in de risico's van de te realiseren types windturbines en deze te laten beoordelen door het RIVM.

Voor externe veiligheid nabij buisleidingen is sinds 1 januari 2011 het Besluit externe veiligheid buisleidingen (verder: Bevb) van toepassing. De wettelijk vastgelegde grenswaarde van het plaatsgebonden risico (PR 10-6) dient gerespecteerd te worden bij nieuwe ontwikkelingen. Wij wijzen u er op dat u rekening heeft te houden met het bepaalde in artikel 11 lid 3 Bevb. In genoemd lid is vastgelegd dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan op grond waarvan de aanleg, bouw of vestiging van een risicoverhogend object (de memorie van toelichting spreekt in dit verband specifiek over windturbines) wordt toegelaten in de directe omgeving van een buisleiding, een gemeente rekening heeft te houden met de het risicoverhogend effect van bijvoorbeeld de windturbine op de buisleiding en de omgeving daarvan. Zo is het zeer waarschijnlijk dat de PR-grenswaarde van de leidingen negatief worden beïnvloed door de realisatie van de windturbines in de nabijheid van de leidingen.

Ten aanzien van een toename van het risico (PR en/of GR) hanteert Gasunie het uitgangspunt dat eventuele te treffen risicoreducerende maatregelen - bepaald door het gezag dat bevoegd is voor de planologische besluitvorming - voor rekening van de windturbine-exploitant zullen worden gebracht.

Gasunie acht zich op geen enkele wijze verantwoordelijk voor een mogelijke calamiteit die het gevolg is van windturbines nabij onze gasinfrastructuur.

Gelet op het bovenstaande verzoekt Gasunie u bij het opnemen van zoekgebieden voor windturbines, plaatsing buiten voornoemde high impact zones van (hoge druk) aardgastransportleidingen en installaties van Gasunie te houden.

¹ Zie <http://www.windenergie.nl/64/onderwerpen/milieu/risicozonering>

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 21 november 2011

Ons kenmerk: TAJ0 11.B.2136Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Onderwerp: zlenwijze startnotitie Windpark N33

Graag blijven wij nauw betrokken bij de verdere voortgang van de procedure.

Hoogachtend,

ONTVANGEN
22 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Veendam, 21 november 2011

Betreft: Zienswijze Nedmag Industries op Windpark N33

Geachte heer/mevrouw,

Na de openbare kennisgeving is op 14 oktober 2011 de "concept notitie reikwijdte en detail" (hierna aangeduid als de 'startnotitie') voor de milieueffectrapportage voor Windpark N33 ter inzage gelegd.

Ons bedrijf, Nedmag Industries Mining & Manufacturing B.V. gelegen aan de Billitonweg 1 te Veendam (hierna aangeduid als Nedmag), is gelegen in het plangebied voor Windpark N33 zoals aangegeven in de startnotitie.

Met deze brief geven wij onze zienswijze op deze startnotitie.

De startnotitie geeft in het algemene uitgangspunt (Hfst 2.2. - pagina 12) aan dat aan enkele algemene voorwaarden wordt voldaan. Daarbij verwijst men naar het Handboek Risicozonering Windturbines (Senternovem 2005 – of actuelere versie zodra beschikbaar).

In dit Handboek Risicozonering Windturbines wordt de conclusie getrokken dat bij windturbines:

1. De $PR=10^{-6}$ /jaar contour is gelijk aan het maximum van *ashoogte plus halve rotordiameter* en *maximale werpafstand bij nominaal rotortoerental*.

Daarbij is aangegeven dat bij de meest voorkomende 3-bladige windturbines tussen de 0.5 MW en 3.0 MW de maximale werpafstanden voor kleine onderdelen zo'n 300 tot 450 m zijn, hetgeen leidt tot een $PR=10^{-6}$ /jaar contour van een 500 – 650 m.

Deze (grote) onderdelen die over grote afstand worden weggeslingerd kunnen mogelijk onze ondergrondse afvalwaterleiding en hoogspanningsleiding beschadigen, waardoor twee bedrijven moeten worden stilgelegd voor reparatie.

Echter er is geen sprake van de in het Handboek Risicozonering beschreven windturbines tussen de 0.5 MW en 3.0 MW met een maximale werpafstand voor kleine onderdelen van 300 – 450 meter, maar van grotere exemplaren ;

Turbineklassen:

- De 3 – 5 MW klasse
- De 5 – 8 MW klasse.

Vanwege het hogere vermogen, de hogere ashoogte en rotordiameter, zal de maximale werpafstand snel toenemen.

Onderzoeksvraag 1:

Welke maatregelen worden getroffen om het risico op beschadiging van de afvalwaterleiding en hoogspanningsleiding van Nedmag te verwaarlozen?

Energie voorziening

Nedmag is sterk afhankelijk van haar elektriciteitsvoorziening. Stroomuitval leidt tot onder andere productiestilstand en productkwaliteitsverlies. In de startnotitie wordt niets vermeld over het mogelijke effect van het op- en afschakelen van de windturbines op de energiestabiliteit.

Onderzoeksvraag 2:

Hoe wordt de energiestabiliteit van het netwerk bij Veendam gewaarborgd?

Onderzoeksvraag 3:

Hoe wordt geregeld dat gevolgschade door stroomuitval zoals onder andere productie stilstand, productkwaliteitsverlies en schade aan de Nedmag installaties kan worden verhaald?

Geluid.

Nedmag ligt in het industrieterrein Lloyds en is gelegen in het gezoneerd industrieterrein. Het opstellen van het bijbehorende geluid zonebeheerplan heeft jaren van overleg gekost tussen bedrijven onderling, de overheid en omwonenden. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een zonebeheerplan Rapport **M.2009.0341.00.R001** van DGMR Industrie, Veiligheid en Milieu B.V. definitief gemaakt op 8 september 2010.

Hoewel we begrepen hebben dat het geluid van de windturbines buiten dit zonebeheerplan valt, zal het voor de omwonenden een aanvullende belasting zijn qua geluid. In het bijzonder door de tiphoogte van de windturbines (160 – 198 m) zal er nauwelijks sprake zijn van afscherming.

Daardoor zullen bedrijven, zoals Nedmag, na plaatsing van de windturbines zeer waarschijnlijk te maken krijgen met zwaardere discussies met omwonenden en zomogelijk hogere kosten in de vorm van geluid beschermende maatregelen bij uitbreidingen. Ook al zou dit qua geluidsruimte wel passen binnen het vigerende zonebeheerplan.

Voor bedrijven is het dus van groot belang in hoeverre geluid toegerekend kan worden aan de windturbines en niet aan de bedrijven zelf.

Onderzoeksvraag 4:

Hoe wordt zeker gesteld dat Nedmag haar geluidsruimte kan behouden en haarrechten op een mogelijke uitbreiding op haar huidige locatie niet verliest vanwege een toename in geluid door het windmolenpark?

Onderzoeksvraag 5:

Ontwikkel een specifiek onderdeel – bijdrage windturbines - in het akoestisch model, dat ten grondslag ligt aan het zonebeheerplan van de gemeente Veendam, ten einde een middel in handen te hebben om onze geluidsruimte te bewaken.

- *Bepaal daarbij de geluidsbelasting toename in dB(A), de dB L_{den} en dB L_{night} op alle zonebewakingspunten en MTG-punten die genoemd zijn in het Zonebeheerplan.*
- *Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd voor de in de startnotitie besproken windturbineklassen (3-5 MW en 5-8 MW), dan wel voor de uiteindelijke situatie waarin de exacte positie en type van de windturbines is bepaald.*

Onderzoeksvraag 6:

Hoe wordt geregeld dat planschade / gevolgschade als onder andere hogere kosten, door aanvullende geluid beschermende maatregelen bij toekomstige uitbreidingen van Nedmag ondanks de huidige aanwezige geluidsruimte, kan worden verhaald op de eigenaren van de windturbines?

Met vriendelijke groet,

Nedmag Industries/Mining & Manufacturing B.V.

ONTVANGEN

22 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Betreft: Zienswijze mbt conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail windpark N33

Veendam, 17 november 2011-11-17

Geacht college,

Ondergetekende is bewoner van Ommelandervijk.
Onze dorpsgemeenschap blijkt, uitgaande van de plannen die gemaakt zijn door KDE Energy en Blaaswind in 2005 en die het huidige zoekgebied bestrijken, zeer zwaar getroffen te worden. Daarom dien ik een zienswijze in.

Ligging van het zoekgebied:

Het zoekgebied is (deels) gelegen ten zuidwesten en ten noorden van Ommelandervijk.

Het sluit direct aan bij de bestaande bebouwing van Ommelandervijk.

Een al in voorbereiding zijnde verbreding van de N33 doorsnijdt in deze richting eveneens het dorp.

Ten oosten van het zoekgebied wordt ons dorp begrensd door de ondergrondse gaslokatie van de NAM.

De gevolgen van de voorgenomen plannen zullen een enorme impact hebben op het woon-, werk en leefklimaat van de dorpsgenoten.

Ik zie graag de volgende onderzoeksvragen in de MER behandeld:

Wonen

Ons dorp ligt in een krimpgebied.

Er staan woningen te koop, zowel in centrum als langs het lint. Om leegstand en verpaupering te voorkomen, is een aantrekkelijk woonklimaat noodzakelijk. 1 Van de belangrijkste factoren om in ons dorp te wonen is de landelijke woonomgeving, gecombineerd met de voordelen van de aanwezigheid van een grotere plaats met veel voorzieningen, zoals in ons geval Veendam.

"Rust en ruimte" zijn zeer belangrijke factoren voor het wonen in een dorp als Ommelandervijk.

Helaas staan deze factoren steeds meer onder druk.

Ik wil daarom onderzocht zien:

- Welke invloed heeft het windpark op het woonklimaat van de bevolking van Ommelandervijk.
- Welke invloed heeft de aanleg van het windpark op de verkoopbaarheid van de woningen in ons dorp.
- Welke invloed heeft het windpark op de leegstand in ons dorp.
- Welke invloed heeft het windpark op de bevolkingsontwikkeling in ons dorp (krimp).
- Welke invloed heeft het windpark op de prijsontwikkeling van ons onroerend goed.
- Hoe groot is de geschatte planschade.

Imagoschade:

Ik wil onderzocht zien:

- Wat de schade is voor de uitstraling van ons dorp als kleinschalige, landelijke woongemeenschap.
- Wat de schade is aan het imago van het hele zoekgebied, ook in relatie tot de windenergie plannen die voor de hele Veenkoloniën gelden.

Milieu en gezondheid:

Windturbines produceren geluid, bewegingen, slagschaduw en licht.

Aspecten die van invloed zijn op de bewoners van het gebied. Onder bewoners verstaan wij zowel mens als dier.

Ik wil onderzocht zien:

- Wat is de invloed van het geluid dat windmolens uitzenden op de gezondheid: zowel van normaal hoorbaar geluid, geregistreerd in decibellen, als ook de laagfrequente uitstraling van geluid. Bewezen is dat grotere molens grotere hoeveelheden Lfg. uitzenden. Ook is de clustering van molens van invloed op het geluidsniveau, zowel Db als Lfg.
- Geluidsonderzoek moet zich uitstrekken over de gehele 24 uur van een etmaal en daarbij onderscheid maken tussen dag en nacht.
- Wij willen onderzocht zien of Lfg. van de windmolens een cumulatief effect heeft op het Lfg. dat de ondergrondse gasopslag in Ommelandervijk uitzendt.
- Wat is de invloed van de windmolens op de populaties van vogelsoorten en vleermuizen die in de omgeving van ons dorp broeden en fourageren.
- Wat is de invloed van de molens op het microklimaat in de gebieden ten zuidwesten en noorden van en in Ommelandervijk.
- Wat is de invloed van de windturbines op de gezondheid van diverse landbouw(huis)dieren in de gebieden ten zuidwesten en noorden van en in Ommelandervijk.
- Welke invloed heeft de nachtelijke verlichting op de molens voor vogels, vleermuizen en omwonenden.
- De impact van slagschaduw op onze woningen *en* tuinen. Mensen in onze woonomgeving verblijven veel buitenshuis. De woningverkoop in Ommelandervijk berust voor een groot deel op het voordeel van ruime kavels grond.
- Welke mitigerende mogelijkheden zijn er voor slagschaduw.

Veiligheid:

Windturbines zijn grote objecten. De rotorbladen draaien met hoge snelheden. De weersomstandigheden waaronder de windmolens hun werk doen variëren sterk. Omdat het om een 24 uren opwekking van energie gaat, zal het park ook in bedrijf zijn bij extremere weersomstandigheden. Hoge windsnelheid, lage temperaturen, al dan niet in combinatie met hoge luchtvochtigheid zorgen voor specifieke risico's.

Ik wil daarom onderzocht zien:

- Welke risico's lopen bewoners in het gebied ten zuidwesten en noorden van en in Ommelandervijk t.a.v. calamiteiten die zich kunnen voordoen bij brand in de turbines.
- Welke risico's lopen de bewoners in het gebied ten zuidwesten en noorden van en in Ommelandervijk t.a.v. explosies en afbrekende onderdelen van de windturbines.
- Welke risico's lopen de bewoners van het gebied ten zuidwesten en noorden van en in Ommelandervijk t.a.v. ijsafzetting op de wieken van de windturbines.

- Risico's moeten duidelijk in kaart gebracht worden. Maatregelen ter voorkoming moeten duidelijk geformuleerd worden.

Locatiekeuze:

De zoeklocatie is ondermeer gesitueerd ten zuidwesten en ten noorden van Ommelandervijk. Uitgaande van de al bestaande plannen, waar ook al in is geïnvesteerd door de initiatiefnemers, is het niet te verwachten dat voor de directe omgeving van ons dorp een "nuloptie" zal gaan gelden. Hier zijn wij zeer verontrust over. De locatie tov. Ommelandervijk is wel zeer ongelukkig gekozen. De heersende windrichting is zuidwest. Alle geluidsoverlast zal dus richting ons dorp getransporteerd worden. Echter ook als de wind noordwest is krijgen de bewoners van Ommelandervijk te maken met de geluidsoverlast van de windturbines.

Tevens krijgt het dorp te maken met de gevolgen van slagschaduw.

Daarnaast is sprake van uitbreiding van de N33. Deze uitbreiding loopt deels door ons dorp waardoor bestaande geluidsbelastingen worden verhoogd.

Daarnaast is ook sprake van de realisering van een ondergrondse gasopslag. Deze is in 2010 voltooid. Er zijn echter voornemens om het aantal cavernes nog uit te breiden in de richting van de dorpskern. Deze gasopslag heeft consequenties gehad voor de geluidsbelasting t.a.v. Lfg. en de landelijke uitstraling van het gebied.

Ik wil daarom onderzocht zien:

- Welke uitgesproken voordelen biedt het plaatsen van windturbines ten zuidwesten en noorden van Ommelandervijk binnen de te realiseren doelstelling van het park.
- Alle alternatieven die gebaseerd zijn op een "nul optie" t.a.v. de nu bestaande plannen voor windmolens binnen het zoekgebied ten zuidwesten en noorden van Ommelandervijk.
- Alternatieven binnen een groter kader: onderzoek de alternatieve locaties die genoemd zijn door de gemeente Veendam, de Vereniging van Oost Groninger Gemeenten en het advies van de Rijksadviseur voor het Landschap, in relatie tot het huidige voornemen.
- De cumulatieve effecten van (een uitbreiding van) de ondergrondse gasopslag in combinatie met de verdubbeling van de N33 en de plaatsing van een windmolenpark rondom ons dorp.

Duurzame ontwikkeling/rendementen:

De komst van een dergelijk windmolenpark in onze directe leefomgeving moet op zijn minst te verdedigen zijn door het bereiken van de doelstellingen van het project: een significante vermindering van de uitstoot van CO₂ gas en een significante besparing op fossiele brandstoffen zoals gas en kolen.

Ik wil daarom ook een zeer gedetailleerd onderzoek naar:

- De opbrengsten van het windpark in eenheden elektriciteit (werkelijke opbrengst, niet geplaatst nominaal vermogen)t.o.v. de huidige situatie
- De besparing door het park t.a.v. CO₂ uitstoot t.o.v. de huidige situatie
- De besparing door het park van fossiele brandstof t.o.v. de huidige situatie

Opbrengsten en besparingen moeten netto opbrengsten aangeven, dwz. rekening houdend met het fossiele brandstofgebruik en de uitstoot van CO₂ door back-up centrales.

Ik wil verder een gedegen onderzoek naar de duurzaamheid van de windturbines zelf:

- Hoe duurzaam zijn de materialen, waaruit de machines zijn opgebouwd, gewonnen en geproduceerd.
- Hoeveel neodymium wordt er in elke molen verwerkt.
- Waar en hoe duurzaam worden de rotorbladen verschroot als het park is afgeschreven.
- Hoeveel olie en elektriciteit gebruikt elke turbine.
- Hoeveel energie kost het om de infrastructuur aan te leggen voor het gehele plan.
- Hoeveel van deze infrastructuur is blijvend.

Verder wil ik onderzocht zien:

- Welke alternatieven er zijn op het gebied van duurzame energieopwekking in dit gebied, anders dan windenergie. Met name een onderzoek naar de haalbaarheid van bioraffinage aan -de -bron heeft mijn belangstelling.

Het volledige zoekgebied beslaat een groter gebied dan aangegeven in deze zienswijze.

Er is sprake van 3 deelgebieden:

Het gebied ten zuiden van Ommelandervijk/Zuidwending

Het gebied tussen Ommelandervijk /Zuidwending en Meeden

Het gebied ten noorden van Meeden.

Deze gebieden zijn zeer divers van ligging, karakter en leefomgeving.

Deze situatie vraagt om een MER die van deze diversiteit uitgaat.

Ik verzoek U daarom ook 3 afzonderlijke MER rapportages op te stellen.

Alle onderzoeken die ik in bovenstaande zienswijze heb aangehaald, zouden, voor zover van toepassing, ook moeten worden uitgevoerd voor de overige deelgebieden.

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE Voorschoten

ONTVANGEN

22 NOV 2011

Zuidbroek, 21 november 2011

Geachte heer/ mevrouw,

Betreft: zienswijze startnotitie voor de milieueffectenrapportage voor windpark N33

Hierbij dien ik een zienswijze in daar men mij op de inloopavond in de Menterne van 25 oktober jl. alleen maar kon vertellen over het gebied van het beoogde windpark en niet waar het mij echt om gaat de evt. ligging van de beoogde windturbines ten opzichte van mijn woning. Ik woon aan de N33, reden dan ook dat ik graag het volgende onderzocht wil zien:

Geluid:

Ik zou graag vooraf geïnformeerd willen worden wat het geluidseffect zal zijn op de gevel van mijn woning ervan uitgaande dat de beoogde windturbines op 2,5 kilometer afstand geplaatst zullen worden.

Slagschaduw:

Ook hier verzoek ik u vriendelijk maar met klem mij te informeren op welke afstand de eventuele windturbines zich tot de woning gaan verhouden, vergeet immers niet wat een impact de slagschaduw kan veroorzaken? 's Nachts zal ook de skyline worden verstoord door rood knipperende (disco) lichtbakens op de windturbines.

De N33: nu nog tweebaansweg, straks als vierbaansweg:

De N33 wordt verdubbeld doordat men ervan overtuigd is dat dit de veiligheid ten goede zal komen. De N33 werd immers lange tijd aangeduid als dodenweg. Nu met het beoogde windpark vraag ik mij af in hoeverre men dan nog van een veilige vierbaansweg kan spreken. (Inmiddels moeten er in de Eemshaven al 52 windturbines voorzien worden van nieuwe wieken. Dit naar aanleiding van haarscheurtjes, die al na een paar jaar zijn ontstaan in de rotorbladen van de windturbines). Men moet er toch niet aan denken dat één en ander straks ook kan gebeuren op de N33 en in het ergste geval de wieken op de weg neerkomen. Denk vooral aan vrachtverkeer met gevaarlijke stoffen. Immers bij ijzervorming kan een ijsklomp, op de wieken van de windturbines, die loslaat en op de N33 getorpedeerd wordt ook voor ravage zorgen.

De gezondheid:

De Amerikaanse arts Nina Piermont heeft onderzoek gedaan naar zowel de psychische als de fysieke klachten van mensen die in de buurt wonen van windturbines. Dit onderzoek heeft geleid tot het schrijven van een boek met als titel *Wind Turbine Syndrome*. Zeker een aanrader om te lezen. Ik verzoek u dan ook dit nader te onderzoeken.

Mijn woning:

Bij het tot stand komen van het beoogde windpark zal mijn huis zeker in waarde dalen c.q. onverkoopbaar worden.

De voordelen van windenergie, voortgebracht door windturbines wordt volgens mij te rooskleurig gepresenteerd.

Voor nu de handel in gas is toegenomen, de transportcapaciteit is vergroot en meer opslag mogelijk is. De productiecapaciteit van groen gas is in Nederland flink gestegen van 16 miljoen kuub in 2009 naar 37 miljoen kuub in 2010. Een stijging van maar liefst 21 kuub in 1 jaar tijd. De Nordstream is inmiddels in gebruik genomen en in september 2011 werd er een enorme terminal in Rotterdam geopend, waar vooral vloeibaar gas uit het woestijnstaatje Qatar aanlandt.

Ondanks dat ik niet tegen windenergie ben zal het toch niet zo kunnen en mogen zijn dat windturbines, zelfs met een hoogte van 190 meter, vogelvrij verklaard worden.

In de afgelopen 20 jaar is er ongeveer 3 miljard euro geïnvesteerd in windmolens. Ook na 20 jaar is men er achter dat zonder financiële ondersteuning windenergie nog niet rendabel is. De overheid stopt hier veel subsidie in. In 2010 ontvingen de producenten ongeveer 360 miljoen euro aan steun. Zal deze subsidie wellicht niet harder nodig zijn op andere gebieden? (Zelf denk ik aan kunst en cultuur). Voor nu de Nederlandse gasmarkt de afgelopen 3 jaar forse stappen vooruit heeft gemaakt.

Alternatief:

Zonnepanelenpark op een braakliggend terrein in de gemeente Oldambt. Windmolens en dan ver weg uit de buurt van bewoners, nml. Scheemda/Noordbroek?

Hopende dat men één en ander nog nader zal onderzoeken alvorens tot een besluit te komen.

Ik zal graag een reactie van u tegemoet zien.

Hoogachtend.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Ir. J.E. Mulder

MEEDEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

ONTVANGEN
22 NOV 2011

Meeden, 20 november 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik mijn zienswijzen omtrent de conceptnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33 indienen. In de aanloop tot deze brief heb ik mij ook laten informeren via de inloopavonden. Mede aan de hand van de gegeven informatie zijn een aantal aandachtsgebieden aan te wijzen waarnaar meer of beter onderzoek zou kunnen worden gepleegd.

Landschap

Het gegeven plangebied is aangewezen, omdat het hier een inpassing betreft, welke aan zou kunnen sluiten op de bestaande infrastructuur. Echter zal daarbij de druk van de bestaande en uit te breiden infrastructuur (verbreding N33) en reeds uitgebreide infrastructuur (verdubbeling spoor) mee moeten worden gewogen in de mogelijke plaatsing van windturbines. Er zijn tevens een waterweg, plaatselijke industrie en hoogspanningsleidingen aanwezig in het plangebied. Deze druk is al behoorlijk hoog en onderzocht zal moeten worden of de druk niet te hoog wordt door de plaatsing van de windturbines in de bestaande infrastructuur.

Speciaal in het geval van Meeden is er ook sprake van een Dorpsvisie welke door de gemeente Menterwolde is ondertekend onder toezien van de Provincie, waarin staat dat langs het gehele lint van Meeden en dan ten noorden van het lint, geen enkele bebouwing gewenst is. Hoe zal de inpassing van de windmolens zich verhouden tot deze Dorpsvisie?

Natuur

Er zal zeker onderzocht moeten worden in hoeverre zeldzame vogels, waarvoor boeren hun akkerland sommige periodes in het jaar niet bewerken, in gevaar kunnen worden gebracht door de windmolens. Te denken valt aan mogelijke periodes van stilstand van de wieken, echter valt hierdoor het mogelijk rendement slechter uit.

Effecten op mens en dier

Geluid

De effecten op mens en dier worden qua geluids- en lichteffecten kwantitatief benaderd volgens de geldende normen. Er worden geen metingen verricht, terwijl dit wel is aan te raden. Mede, omdat het achtergrondgeluid (van industrie, spoor en weg), zoals dit 's morgens vaak te horen is als het helder is, al hoog is. Wat is precies het effect van draaiende windmolens op dit geluid? In welke mate versterkt dit het al bestaande geluid, waardoor ramen wellicht niet meer open worden gezet? In relatie tot het hoge aantal inwoners van het omliggende gebied en het bestaande geluid graag onderzoeken of mogelijk laagfrequent geluid van de molens kan bijdragen tot significant meer zieke mensen en dieren.

Tevens zie ik graag berekend en gemeten, wat de invloed van de windsterkte en -richting is op het geluidsniveau op de gevels van nabije en verderaf gelegen huizen.

Licht

Lichteffecten kunnen zich manifesteren op twee manier: via slagschaduw of via de waarschuwingslichten voor het vliegverkeer. Gezien de mogelijke hoogte van de windturbines in de 5-8 MW klasse zie ik graag de effecten van de slagschaduw, ook op huizen die verder gelegen zijn, omdat door de hoge tip van een wiek de baan van de schaduw veel verder reikt. Wat is het effect van de waarschuwingslichten op de omgeving (niet frequent knipperen door de wieken) en hoever reiken die in de nacht.

Energieopbrengst

Belangrijk punt van de windmolens is de opbrengst van energie uit wind en daarmee een beperking van de CO₂-uitstoot. Het blijkt dat, om de opbrengst uit windenergie te kunnen gebruiken, de conventionele centrales op lager vermogen moeten produceren. Het rendement van deze centrales neemt daardoor af. Het kan zijn dat dit windpark op dusdanige wijze wordt ingepast, dat dit minder van toepassing is. Echter zie ik daarom graag een uitgewerkte berekening, met inachtneming van de betrokken centrale(s) die eventueel vermogen moeten terugdraaien, wat het windpark netto opbrengt qua vermogen en beperkt aan massa CO₂ uitstoot.

Sociale en economische aspecten

Een belangrijk detail is de gemoedsrust en welbevinden van de omwonenden. Het is nu al lastiger om woningen te verkopen die zich vlakbij het beoogde windpark bevinden. Tevens zal het park sommige mensen het woongenot dusdanig kunnen verstoren, dat zij gaan vertrekken en dat komt de krimp in het gebied niet ten goede. Alhoewel dit in eerste instantie geen letterlijke milieueffecten zijn, zijn het wel milieueffecten in de zin van de 'levensomgeving' van de mens. Graag zie ik dit effect op de levensomgeving met inachtneming van waarden van huizen en mogelijke extra krimp in het gebied meegenomen in het onderzoek. Aanvullend hierop een onderzoek naar de economische afweging om een gebied als de Veenwolden, welke voor de inpassing van de klasse 'zware industrie' kan worden gebruikt, in te passen voor windmolens. Aan gebieden voor zware industrie is momenteel een gebrek in de provincie Groningen en dit gebied kan hierdoor juist een impuls geven voor deze industrie met bijbehorende werkgelegenheid.

Veiligheid

Zoals al eerder genoemd, is de infrastructuur reeds volop aanwezig, ook onder de grond in de vorm van gasleidingen. Tevens is er sprake van vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor over het traject Veendam-Zuidbroek en Zuidbroek-Winschoten. In hoeverre wordt er rekening gehouden met de eerder genoemde infrastructuur, zoals de spoorwegen, snelweg, waterweg, hoogspannings- en gasleidingen. Hierbij valt te denken aan de kans dat een wiek kan afbreken en ijsafzetting in de winter.

Draagkracht en alternatieven

Zoals bekend moge zijn uit de diverse media, is er wel enige vorm van weerstand tegen het windpark. Aangezien draagkracht een vereiste is, hoe zal dit dan worden onderzocht en gekwantificeerd? Gemeenten Veendam en Menterwolde zijn tegen en ook de provincie Groningen laat zich nu uit om het windpark toch op kleinere schaal te laten bouwen. In hoeverre zal dit meewegen in de beslissing om het windpark, zoals gaandeweg het onderzoek wordt beoogt, te realiseren? Door de streekraad Oost-Groningen is destijds deze locatie afgewezen en zijn er alternatieven aangedragen. Deze alternatieven leveren naar verwachting een stuk minder tegenstand en schade voor mens en dier toe.

Tot slot

Op punten, zoals besproken in deze brief, is onvoldoende antwoord gegeven of is onvoldoende aangegeven in de startnotitie hoe en op welke manier de diverse onderzoeken niet voornamelijk kwantitatief, maar ook kwalitatief worden uitgevoerd. Elk windpark is maatwerk en elke omgeving is anders en er zal op duidelijke wijze onderzocht moeten worden of de beoogde turbineklasse op dusdanige wijze ingepast kan worden, zonder dat daar op enigerlei wijze teveel schade ontstaat. Graag zie ik mijn aandachtspunten terug in uw definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Vertrouwende op uw behandeling verblijf ik met vriendelijke groet,

ONTVAAN
22 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze mbt conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail (Startnotitie) windpark N33

Meeden 19 november 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het windmolenpark N33 welke ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Lokatiekeuze

Het windpark N33 is gelegen langs de meest dichtbevolkte plek van Oost Groningen. De keuze voor deze locatie is onlogisch en onbegrijpelijk.

Graag zie ik een gemotiveerde onderbouwing van deze lokatiekeuze.

Algemeen

In de concept notitie is onder 1.1 inleiding aangegeven het initiatief is ontstaan vanuit de wens van enkele lokale bewoners om gezamenlijk een windpark te ontwikkelen.

Hiermee wordt gesuggereerd dat er een lokaal belang is.

Aangegeven dient te worden welk aantal en percentage van de bewoners deelneemt in het project.

Dit dient afgezet te worden tegen het aantal inwoners van de gemeenten Veendam en Menterwolde en zichtbaar opgenomen te worden in de MER zodat men kan zien waar de belangen liggen en niet zoals nu dat gesuggereerd wordt dat dit een lokaal belang is.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Gezien de bestaande geluidsbelasting voor het gebied, in mijn situatie het verkeerslawaaï van de N33, kan er echter geen sprake zijn van "algemene voorwaarden". Windmolens veroorzaken een laagfrequent geluid. Windturbinegeluid heeft een impulsachtig karakter.

Beide elementen dienen te worden meegenomen in een onderzoek naar de geluidseffecten. Ook zal er aanvullend een onderzoek op de gezondheidseffecten van het geluid en beleving voor omwonenden en de aanwezige fauna plaats moeten vinden.

Voor wat mijn beleving betreft als het plan gerealiseerd wordt. Ik kan vanaf mijn woonadres in geen enkele richting wegstijgen om niet gek te worden van langsvliegende wieken.

De (verdubbelde) N33 geeft al een aanzienlijke geluidsbelasting. Het geluid van de winmolens zou bij realisatie van het windpark hier nog eens een keer bij komen.

Er zal onderzoek moeten plaatsvinden naar de cumulatieve effecten van de geluid in het gebied.

Flora en fauna

In de notitie is opgenomen dat er geen sprake is van een ganzenfourageergebied.

Dit is pertinent onjuist. Ik woon aangrenzend aan het noordelijk gebied waar de molens gepland zijn, dat is in de herfst en winter voor grote gedeeltes bevolkt met duizenden ganzen. Dit ieder jaar weer.

Ik ben van mening dat aanvullend onderzoek naar het niet aanmerken van het gebied als ganzenfourageergebied noodzakelijk is.

Tevens is er in dit gebied sprake van een groeiende populatie zilverreigers en een grote verscheidenheid aan roofvogels, waaronder de grauwe kiekendief.

Ook komt de grauwe gors in dit gebied voor.

Ook wil ik onderzocht zien wat het nadelig effect van plaatsing van de windmolens is voor bovenstaande vogelsoorten.

In de notitie wordt gesteld dat er naar verwachting geen vogels of vleermuizen uit het Zuidlaardermeergebied in het gebied ten oosten van Veendam fourageren.

Er is een dagelijkse trek van vogels vanaf de Dollard in de richting van het Zuidlaardermeer en omgekeerd.

Er dient onderzocht te worden wat voor een schadelijk effect de plaatsing van de windmolens op deze dagelijkse vogeltrek van en naar het fourageergebied heeft.

Mijn woning bevindt zich ten oosten van de N33.

Rond mijn woning is sprake van grote aantallen vleermuizen.

Onderzocht dient te worden wat de schadelijke gevolgen voor deze vleermuizen zullen zijn.

Veiligheid

Achter mijn woning bevinden zich een groot aantal hogedruk gasleidingen.

Graag wil ik onderzocht zien welke veiligheidsrisico's plaatsing van de windmolens in de nabijheid van de gasleidingen met zich meebrengt.

Verkeersveiligheid

Over de N33 vindt veel vrachtverkeer plaats.

Onderzocht dient te worden hoeveel gevaarlijke stoffen er over de N33 getransporteerd worden, en wat het risico is bij een calamiteit veroorzaakt door een van de windmolens.

Tot slot

De gepresenteerde startnotitie bevat feitelijke onjuistheden waardoor op een aantal terreinen een onjuist beeld ontstaat.

Met vriendelijke groet,

ONTVANGST

22 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Muntendam, 20 november 2011

Betreft: Zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Geachte heer/mevrouw,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv loodsen.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan. Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Aanvulling geluid

Het windpark kan in de toekomst mogelijk een complex van effecten hebben op de gezondheid van omwonenden, zoals door de Amerikaanse onderzoekster dr. Nina Pierpont is genoemd als het windturbinesyndroom. In Australië heeft men inmiddels windparken stilgelegd om nader onderzoek te doen. Ik verzoek u vooraf nauwgezet onderzoek te doen naar deze effecten in onze regio.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat met regelmaat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij tot het zogenaamde disco-effect. Nog een ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor en containeroverslag. Onze woonomgeving lijkt op een plattelandsomgeving maar als je alle zaken optelt gaat het meer op een

industrieomgeving te lijken. Zeker door de komst van de vele geplande windturbines. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Door de nieuwe ontwikkelingen wordt mijn huis onverkoopbaar. Daarom zie ik deze aspecten graag nader uitgewerkt in de Mer.

Aanvulling Beleving

In aanvulling op bovenstaande zou ik graag onderzocht willen zien in hoeverre de aanleg van onderhavig windpark effect heeft op de reeds nu al dalende bevolkingsaantallen in de regio Veendam/Menterwolde en diensgevolge de kwaliteit van de leefomgeving en de aanwezigheid van voorzieningen, zoals winkels, scholen en zorg. Ook zou ik onderzocht willen zien of er een leegstand dreigt van zowel koop- als huurwoningen.

De WOZ waarde van mijn woning, die midden op het windmolenpark zal komen te liggen, zal dalen na de eventuele komst van het windmolenpark. Het windmolenpark zal een negatief effect geven op de aantrekkelijkheid van het gehele gebied. Zelfs op dit moment, nu het windpark N33 nog niet is gerealiseerd. Toch heeft alleen al het bestaan van de plannen, en de op gang gebrachte procedure een negatief effect op de aantrekkelijkheid van het gebied om er een woning aan te schaffen. Met klem wil ik u verzoeken om mee te nemen in uw onderzoek wat de gevolgen zijn van het voorgenomen windmolenpark op de waarde van het onroerend goed in de regio, zeker met betrekking tot de woningen die binnen geluidsafstand van de windmolens liggen en/of uitkijken op de geplande mega hoge windmolens. Als nulmeting zou moeten gelden de werkelijke waarde op het moment vóór de eerste presentatie van de plannen.

Meer specifiek zou ik onderzocht willen zien in hoeverre de aanleg van een windpark langs de N33 betekent dat mijn woning onleefbaar wordt verklaard. Dit naar aanleiding van een toezegging van (destijds) wethouder van de gemeente Menterwolde, die in de periode dat het RSCG in Veendam gerealiseerd werd, liet weten dat indien er eveneens industrie (waaronder ook een windpark van deze omvang valt) gerealiseerd zal worden ten noorden van de Duurkenakker te Muntendam, de woningen aan de Duurkenakker als onleefbaar zullen worden gekwalificeerd en derhalve onteigend zullen worden.

Tevens zou ik graag beantwoord willen zien de vraag in hoeverre er voor andere industrie mogelijkheden voor ontwikkeling ontstaan, door eventueel noodzakelijke bestemmingsplanwijzigingen. Dient voor de aanleg van een windpark van de omvang waarover hier thans wordt gesproken de bestemming niet in industrie gewijzigd te worden?

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Wildervank, Veendam, Muntendam en Zuidbroek bij opkomende zon met slagschaduw te maken zullen krijgen en Meeden, Ommelandervijk en Zuidwending bij ondergaande zon. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, naar ons bekend is, zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in de praktijk de hele gemeenschap wordt getraakteerd op slagschaduw. Graag zien wij dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied kenmerkt zich van vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect)

Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht.

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard

energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbines heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Door dit aspect mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zie ik dat dan ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Aanvulling Duurzaam?

Volgens _____ een artikel in het Dagblad van het Noorden van 18 oktober jl. kosten windturbines miljarden euro's aan subsidie en leveren deze bijna niets op. Volgens _____ die zich baseert op officiële cijfers van gerenommeerde instituten, hebben we nog voor honderden jaren olie en gas in de grond zitten. Graag zou ik op grond daarvan onderzocht zien of het inderdaad noodzakelijk is om overal in een zo dicht bevolkt land als Nederland grootschalige windparken te realiseren. Is de noodzakelijkheid van windparken niet achterhaald door nieuwe inzichten, maar liggen er nu eenmaal afspraken waardoor er, ondanks achterhaalde inzichten, toch een bepaalde hoeveelheid aan windparken gerealiseerd moet worden?

Flora & fauna

Graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie is gewenst. Het bevreemdt ons dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Het Platform ziet daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Aanvulling Flora & fauna

Langs de N33, ter hoogte van het viaduct Duurkenakker bevindt zich een roekenkolonie. Wat is het effect van het geplande windpark op deze kolonie? Dient de kolonie verjaagd te worden en zo ja, bestaat er een vervangende broedgelegenheid? Graag zou ik dit onderzocht willen zien. 's-Nachts zal de skyline veranderen in een kermisattractie en worden verstoord door rood knipperende lichtbakens bovenop de windmolens. Naast de verstoring van het nachtelijk duister zal dit ook een grote invloed hebben op alle levende dieren in dit gebied. Ik verzoek u met klem dit effect eveneens nader te onderzoeken.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt thans niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten zullen onvoldoende of niet bij de besluitvorming worden betrokken. Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

Met vriendelijke groet.

22 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze mbt conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail (Startnotitie) windpark N33

Meeden 24 oktober 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het windmolenpark N33 welke ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Lokatiekeuze

Het windpark N33 is gesitueerd direct langs de meest dichtbevolkte plek van Oost Groningen. Voor een deel van het onderhavige gebied is al sinds een aantal jaren sprake van een geluidsproblematiek. Het opnemen van genoemde lokatie als zoekgebied voor een windpark in POP3 door Provinciale Staten en de keuze van de ontwikkelaars om te investeren in dit gebied moet worden gezien als een zeer risicovolle, maar bewuste keuze. De aanwijz in de POP3 vormde de basis voor de huidige Rijkscoördinatieregeling.

Het grote aantal woningen en mensen in het gebied maakt dat op voorhand geen enkele wijze onduidelijkheid kan en mag bestaan over de gevolgen van het realiseren van een windpark op de genoemde locatie.

Ten aanzien van de zorgvuldigheid van het proces houdt de locatiekeuze dan ook in dat er, tijdens en in het proces geen ruimte kan bestaan voor onvolkomenheden of onjuistheden.

Algemeen

In de concept notitie is onder 1.1 inleiding aangegeven: “het initiatief is ontstaan vanuit de wens van enkele **lokale bewoners om gezamenlijk** een windpark te ontwikkelen”.

Ik maak ernstig bezwaar tegen deze formulering.

De initiatiefnemer voor het deel van het windpark N33 gelegen ten noorden van het dorp Meeden is, volgens mijn informatie, het **bedrijf KDE Energy, een professionele ontwikkelaar van windturbineparken.**

Initiatiefnemer voor deel gelegen ten zuiden van het dorp Meeden was Blaaswind. Blaaswind wordt gevormd door een aantal landbouwers die belanghebbende zijn. Dit is veel relevanter dan het gegeven dat zij toevalligerwijs wellicht ook nog in het gebied wonen en daarmee “lokale bewoner” genoemd kunnen worden.

Door in de startnotitie aan te geven dat “het initiatief is ontstaan vanuit de wens van enkele lokale bewoners” wordt de indruk gewekt dat er draagvlak aanwezig is binnen het plangebied voor realisatie van het windpark. De indruk wordt immers bij de lezer gewekt dat de lokale bewoners zelf de wens hebben geuit om (gezamenlijk) een windpark te ontwikkelen.

Door deze formulering in de Concept Notitie ontstaat reeds in de inleiding een onjuist beeld van de ontwikkeling van het beoogde windpark. Immers de initiatiefnemer voor het windpark ten noorden van Meeden is geen "lokale bewoner" maar een professionele ontwikkelaar van windenergieprojecten.

Om genoemde reden is de opgestelde Concept Notitie onjuist, en ben ik van mening dat deze niet de Startnotitie voor het Windpark N33 mag vormen.

Ik verzoek u bovenstaande te onderzoeken.

Indien uit uw onderzoek blijkt dat het onder 1.1 genoemde initiatief, voor het deel van het windpark N33 ten noorden van Meeden, zoals door mij veronderstelt afkomstig is van KDE Energy (of een van zijn rechtsvoorgangers) verzoek ik u de opgestelde Concept Notitie Reikwijdte en Detail Windpark N33, van september 2011, niet ontvankelijk te verklaren als startnotitie voor het proces.

Deelgebieden

Het beoogde windpark is gesitueerd op aan aantal locaties.

-Dit betreft het gebied ten zuiden van de dorpen Ommelandervijk en Zuidwending.

-Het gebied gelegen tussen de dorpen Ommelandervijk, Zuidwending en Meeden.

-Het gebied ten noorden van Meeden.

De drie verschillende deelgebieden zijn verschillend qua ligging, karakter en leefomgeving.

Om deze reden dienen naar mijn mening voor elk afzonderlijk deelgebied een paragraaf in de MER te worden opgenomen.

In de MER dient, gezien het onderscheid in de deelgebieden, onderscheid te worden gemaakt in de milieueffecten per deelgebied.

Geluid

Ten noordoosten, direct grenzend aan het geplande windpark bevinden zich in de deelgebieden de dorpen Ommelandervijk, Zuidwending en Meeden.

Gezien de frequent in Nederland waaiende wind uit het zuidwesten zal de belasting voor deze dorpen onevenredig groot zijn. In het MER zal rekening moeten worden gehouden met de invloed van de in Nederland overwegende zuidwestelijke windrichting in combinatie met de ten noordoosten van het windpark gelegen dorpskernen.

Het beoogde windpark N33, kent, zoals aangegeven, door zijn situering verschillende situaties ten aanzien van de omgeving.

Het deelgebied ten noorden van het dorp Meeden kent bijvoorbeeld zowel ten oosten als ten westen van het geplande windpark op ruime afstand geen bewoning.

Anders is dit in het deelgebied gelegen tussen de dorpen Ommelandervijk, Zuidwending en Meeden. (Evenals het deelgebied ten zuiden van Ommelandervijk en ten oosten van Wildervank).

In deze gebieden is ten westen van de voorgenomen locatie sprake van een groot woongebied op zeer korte afstand van het geplande windturbines.

Het gebied Korte Akkers, Boven Veensloot en Beneden Veensloot, ten noorden van het (deelgebied ten zuiden van Meeden) en onmiddellijk grenzend aan het geplande windpark kent veel woningen en bewoners.

Het gebied Korte Akkers en Boven Veensloot wordt aan de westzijde begrensd door de rijksweg N33 en het daarnaast gelegen industrieterrein.

Door weerkaatsing van verkeers- en industrielawaai (met name Nedmag) op de bestaande loodsen van het Rail Service Centrum Groningen (RSCG) is reeds sprake van geluidsoverlast

voor omwonenden in dit gebied. Het bestaande industrieterrein kent geen of nauwelijks ruimte voor uitbreiding omdat de geluidsbelasting aan de grens van het maximale zit. De geplande verdubbeling van de N33 geeft naar het zich laat aanzien mede door de weerkaatsing op de loodsen van het RSCG een forse toename van de bestaande overlast. In de milieueffectrapportage zal dan ook rekening moeten worden gehouden met de weerkaatsing van het geluid op de loodsen van het RSCG.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Gezien de specifieke situatie met betrekking tot de reeds bestaande geluidsbelasting in het gebied kan er echter geen sprake zijn van "algemene voorwaarden".

In de startnotitie wordt het "activiteitenbesluit" genoemd.

Dit besluit is van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang.

In de startnotitie wordt uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden.

Aangegeven dient te worden welke akoestische berekening ten grondslag ligt aan genoemde waarden.

Tevens dient aangegeven te worden op welke deelgebieden dit betrekking heeft.

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen.

In de startnotitie wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid.

Bovengenoemde benadering van geluidseffecten zijn te algemeen, mede omdat dit een locatie betreft die, zoals genoemd, direct grenst aan het meest dichtbevolkte gebied in Oost-Groningen.

Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten op deelgebiedniveau noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: oa. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv de loodsen van het RSCG.

De loodsen van het RSCG en de fabriek van Nedmag bevinden zich in mijn directe woonomgeving.

De ten zuidwesten van mijn woning gelegen fabriek, Nedmag maakt voor warmteafvoer in het productieproces gebruik van een aantal enorme ventilatoren.

Met name in de nacht, wanneer achtergrondgeluiden wegvallen, leidt dit toch een voortdurend (laagfrequent) geluid. Onderzocht dient te worden wat de invloed van het geluid van de windmolens is in combinatie met het reeds aanwezige (laagfrequente) aanhoudende lawaai van Nedmag, met name daar waar dit plaatsvindt in de nachtelijke uren.

In de geluidsparagraaf dienen de gevolgen van het laagfrequent geluid nader te worden uitgewerkt. Zoals bekend heeft windturbinegeluid een impulsachtig karakter.

Zoals in het rapport Windfarmperception van de Rijksuniversiteit Groningen van juni 2008 is aangegeven ondervinden omwonenden veel overlast van windmolens. Het geluid van windmolens wordt volgens dit rapport als veel hinderlijker ervaren dan het lawaai van auto's, vliegtuigen of treinen, ook al produceren die evenveel decibel.

Bovenaanstaanden elementen dienen te worden meegenomen in een onderzoek naar de geluidseffecten. Aanvullend zal onderzoek moeten plaatsvinden naar de gevolgen van de bovengenoemde geluidseffecten op de gezondheid van omwonenden.

De geluidsbelasting in het gebied Korte Akkers, Boven Veensloot wordt met name gevoed door veelal heersende wind uit richtingen tussen zuidwest en noordwest.

Bij realisatie van het windturbinepark (ten zuiden en ten noorden) van genoemd gebied zal alleen bij windrichtingen uit noord-oost en oost geen sprake zijn van geluidsoverlast ten gevolge industrie, overslag van goederen, verkeerslawaaï (van de N33) en tengevolge van de windturbines.

Ik ben van mening dat, met rekening houdend met de bij de overheid bekende geluidsproblematiek in dit gebied, niet kan worden volstaan met uitsluitend de wettelijke voorschriften voor geluid.

Onderzocht zal moeten worden welke invloed de plaatsing van de windturbines hebben op het gebied, rekening houdend met dag- en nachtinvloeden, seizoensinvloeden, windrichting, windsnelheid en reflectie op de loodsen van het RSCG.

Dit alles in combinatie met de geluidsbelasting van een (verdubbelde) N33 en het reeds aanwezige industrielawaai.

De cumulatieve effecten van de geluidsbelasting in het gebied zal onderzocht moeten worden.

Gezien de complexe situatie van het geluid in het gebied Korte Akkers, Boven Veensloot dient reeds in de MER een paragraaf te worden opgenomen die voortdurend meting van het geluid waarborgt gedurende de jaren dat de windmolens zullen staan langs de N33.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw.

De windturbines zijn gepland, zoals genoemd direct aan de rand van de omliggende plaatsen. Bij zonsopkomst zal er sprake zijn van slagschaduw in de plaatsen Veendam, Wildervank, Muntendam en Zuidbroek. In de loop van de dag zal er, afhankelijk van het seizoen, sprake zijn van slagschaduw in de plaatsen Zuidwending, Ommelandervijk, Veendam en Meeden. Deze plaatsen zullen ook een belangrijk deel overlast ondervinden de slagschaduw in de avonduren.

Ik ben van mening dat er, gezien de locatiekeuze, aanvullend onderzoek noodzakelijk is waarbij in kaart wordt gebracht welke woningen gedurende het jaar de effecten van deze slagschaduw ondervinden.

Op deze wijze kan een ieder die in meerdere of mindere mate getroffen wordt door slagschaduw op voorhand kennis nemen van de effecten van de slagschaduw.

In de MER dient een paragraaf opgenomen te worden met de te verwachten slagschaduw per woning op molennivo en cumulatief gestaffeld op windparknivo.

Aanvullend zal onderzoek moeten plaatsvinden naar de gevolgen van de bovengenoemde slagschaduw effecten op de gezondheid van omwonenden.

Beleving

Windturbines geven visueel een zeer onrustig beeld. Dit wordt veroorzaakt doordat windturbines ongelijkmatig draaien ten opzichte van elkaar.

Een groot aantal woningen zal door de locatiekeuze worden geconfronteerd met direct zicht vanuit de woonkamer op het geplande windpark.

De constante beweging leidt ertoe dat dit constant de aandacht naar de beweging leidt.

Er zal aanvullend onderzoek moeten plaatsvinden naar de effecten op de gezondheid van omwonenden welke het windmolenpark met zich mee zal brengen door het voortdurende, gedwongen zicht op het windmolenpark.

Gezondheidseffecten

Het geplande winturbinepark is, zoals aangegeven, langs een dichtbevolkt gebied. Windturbines kunnen tot een straal van ca 2,5 kilometer overlast veroorzaken voor mensen. Naar schatting wonen er ca 20.000 mensen binnen een straal van 2 kilometer rond de geplande windturbines. Deze mensen zullen in meerdere of mindere mate overlast ondervinden van geluid, lichteffecten of de constante beweging van de molens. Statistisch zijn groepen bepaalde mensen, zoals bijvoorbeeld mensen met epilepsie, buitengewoon gevoelig voor deze effecten. Deze mensen zullen een toename van gezondheidsproblemen ondervinden ten gevolge van de plaatsing van de windturbines. Het is naar mijn mening zelfs niet uit te sluiten dat plaatsing van de windturbines zal leiden tot een toename van sterfgevallen onder risicogroepen.

Onderzocht dient te worden welke aandoeningen in het bijzonder gevoelig zijn voor de effecten als geluid, lichteffecten en constante beweging.

Er zal aanvullend onderzoek moeten plaatsvinden naar het aantal mensen in risicogroepen in een gebied van ca 2 kilometer rond het geplande windmolenpark.

Er zal aanvullend onderzoek moeten worden wat de gevolgen voor deze groep inwoners zullen zijn.

Leefmilieu en leefbaarheid

De (mogelijke) komst van windturbines slijt gemeenschappen van inwoners van gebieden waarin dit speelt, in voor en tegenstanders van windenergie.

Landbouwers die financieel voordeel halen uit de plaatsing van windturbines vormen in zijn algemeenheid voorstanders voor de realisatie van de windturbines. De tegenstanders zijn burgers die overlast ondervinden van de molens, en/of worden geconfronteerd met waardedaling van hun bezittingen.

Dit heeft als gevolg dat gemeenschappen worden gespleten. Daar waar in het verleden in agrarisch gebied landbouwers en omwonenden gemeenschappelijk activiteiten ondernamen zal dit niet meer mogelijk blijken.

Tijdens deze gemeenschappelijke activiteiten was er sprake van wederzijds begrip en werden zaken als overlast tijdens de oogsttijd in goed overleg besproken.

Gemeenschappelijke activiteiten van inwoners van het gebied zullen plaatsmaken voor verlies aan wederzijds respect en onbegrip.

De sociale cohesie in het gebied valt weg tengevolge van de voorgenomen plaatsing van windturbines.

Onderzoek naar de gevolgen voor het leefmilieu (leefbaarheid) en de afbraak van de sociale cohesie is bij het voorgenomen windpark N33 noodzakelijk.

Ook zal er onderzoek moeten worden gedaan naar de risico's op geweld die dergelijke projecten met zich mee kunnen brengen. Ervaringen uit projecten in het buitenland geven aan dat dit zelfs kan leiden tot ernstig fysiek geweld.

Ik ben dan ook van mening dat een dergelijk onderzoek moet worden uitgevoerd, vooral ook om hieruit lering te kunnen trekken voor komende projecten.

Sociaal economische gevolgen

De bevolking van het plangebied voor het windmolenpark wordt voor een groot deel gevormd door mensen die hebben gekozen voor rust, ruimte en een "eigen" plek.

Dit houdt in dat mensen hebben gekozen voor een plek, waarbij gerecreerd kan worden in de eigen tuin. Het recreëren in de eigen tuin zal voor een groot aantal bewoners van het gebied niet of niet meer aantrekkelijk zijn door de overlast van het windmolenpark.

Hiermee vervalt een belangrijke grondslag onder de aantrekkelijkheid van wonen in het gebied.

Mensen zullen wegtrekken, woningen zullen een waardedaling kennen. Woningen zullen onverkoopbaar blijken. Er zal verpaupering in het gebied ontstaan. Plaatsing van het windmolenpark zal leiden tot een onomkeerbare neerwaardse spiraal, met grote sociaal economische gevolgen voor het gebied en de inwoners.

Er zal aanvullende onderzoek moeten plaatsvinden naar de sociaal economische gevolgen van plaatsing van een windturbinepark voor zowel de individuele inwoners als het gebied.

Waardedaling woningen

Realisatie van het windturbinepark zal in de ruime, en zeker in de onmiddellijke nabijheid van het windturbinepark, een sterke daling van de huizenprijzen tot gevolg hebben.

Het voornemen om een windturbinepark te realiseren heeft reeds een daling van de waarde van de omliggende woningen tot gevolg.

Eigenaren van woningen zullen dan ook nu en bij plaatsing gecompenseerd moeten worden. Deze waardedaling zal ook zijn beslag kennen op de OZB waarde van de woningen waardoor ook de inkomsten van zowel de Rijks-als gemeentelijke belastingen zullen teruglopen.

Er zal aanvullend duidelijkheid komen op de volgende vraag:

Op welke wijze zal financiële compensatie voor door waardedaling getroffen woningeigenaren plaatsvinden.

Kredietcrisis

De waardedaling van de woningen ten gevolge van de kredietcrisis is een gegeven dat iedereen in Nederland treft. Hierdoor zullen mensen in de problemen komen met de afgesloten hypotheek.

Het voornemen om over te gaan tot realisatie van het windturbinepark op de betreffende locatie, zal gezien het grote aantal eigenaren, zonder twijfel leiden tot mensen die financieel in de problemen komen door het verschil in de hoogte van de hypotheek en de actuele (ten gevolge van het voorgenomen turbinepark sterk gedaalde) waarde van de woning.

Er zal aanvullend duidelijkheid komen op de volgende vraag:

Op welke wijze kunnen bewoners die door de voornoemde situatie in de problemen komen hulp verwachten. Aangegeven dient te worden of er sprake is van een vangnetconstructie door gemeenten, Provinciaal Bestuur of de Rijksoverheid of dat hiervoor geen regeling aanwezig is.

Flora en fauna

In de startnotitie wordt gesproken over het effect op vogels, maar is tevens aangegeven dat geen gegevens van een effectenstudie beschikbaar zijn.

In de notitie wordt gesteld dat er naar verwachting geen vogels of vleermuizen uit het Zuidlaardermeer in het gebied ten oosten van Veendam fourageren. Mijn woning bevindt zich ten oosten van Veendam. Rond mijn woning komen grote aantallen vleermuizen voor.

Aanvullend onderzoek is hier dan ook noodzakelijk, temeer daar de in de startnotitie opgenomen verwachting onjuist is.

In de startnotitie is opgenomen dat er geen sprake is van een ganzenfouragegebied.

Dit is onjuist. In het plangebied ten noorden van Meeden is jaarlijks, in de herfst en winter sprake van het fourageren door enorme aantallen ganzen.

Aanvullend onderzoek is hier dan ook noodzakelijk, temeer daar de constatering dat er geen sprake is van een ganzenfouragegebied onjuist is.

In het plangebied zijn, een aantal “dorpsbosjes” van Staatbosbeheer gelegen. Deze bosjes en de beboste erven rond de woningen onmiddellijk gelegen in het plangebied herbergen grote aantallen bijzondere vogels.

Aanvullend zal onderzocht moeten worden welke bijzondere danwel bedreigde soorten dit betreft. Overigens bevinden zich in het plangebied bijzonder soorten als de grauwe kiekendief en de grauwe gors. Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van bijzondere danwel bedreigde vogelsoorten en de gevolgen van het plaatsen van een windmolenpark voor deze vogels is dan ook vereist.

Veiligheid

In de notitie wordt gesproken over veiligheid voor omwonenden, verkeersdeelnemers en werknemers in de nabije omgeving van de turbines.

Het windpark N33 is voor een belangrijk deel gesitueerd langs een industrieterrein langs de N33. De lokatie heeft een aantal bedrijven die risicofactoren met zich meebrengen.

Dit betreft ondermeer brandbevaar, explosiegevaar en het vrijkomen van gevaarlijke gassen. Plaatsing van winturbines langs het betreffende bedrijventerrein kan leiden tot een calamiteit indien zich een probleem voordoet met een windturbine.

Indien een rotorblad afbreekt en bijvoorbeeld een van de op het bedrijventerrein gesitueerde bedrijven treft is het niet ondenkbaar dat een mogelijke explosie en vervolgens tot een kettingreactie zal leiden.

Er zal aanvullend onderzoek moeten plaatsvinden naar de risico's van het ontstaan van een kettingreactie op het bedrijventerrein indien zich een calamiteit voordoet met een langs het terrein gesitueerde windturbine.

Toetsing en handhaving

Het toetsen van de “wettelijke” normen aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid.

De overheid is echter in zijn algemeenheid, door de gemaakte afspraken met betrokken partijen (provincie en projectontwikkelaars) en de door de door de Rijksoverheid in internationaal verband, gemaakte afspraken omtrent het te realiseren vermogen aan windenergie, zelf belanghebbende.

In de concept-notitie is aangegeven dat het bevoegd gezag de werkelijk optredende milieugevolgen evalueert en zo nodig maatregelen neemt om de gevolgen voor het milieu te beperken. Deze formulering is te algemeen.

Aangegeven in de MER dient te worden welke overheidsinstantie het bevoegd gezag is ten aanzien van toezicht op nakoming van de “wettelijke normen”, welke bevoegdheden deze overheidsinstantie heeft. Ook dient nauwkeurig aangegeven te worden welke maatregelen het bevoegd gezag concreet zal nemen wanneer de werkelijk optredende milieugevolgen, zoals hinder door geluid en slagschaduw, groter blijken te zijn dan in de vergunning was voorzien.

In de MER dient tevens aangegeven te worden welke beroepsmogelijkheden de individuele burger heeft wanneer deze zich niet kan vinden in de aard en wijze van uitoefenen van het toezicht en het functioneren van deze toezichthouder.

Alternatieve locaties

Door een aantal gemeenten in Oost Groningen is aangegeven dat de locatie langs de N33 niet een juiste locatie is voor het realiseren van een windturbinepark.

De Oost-Groninger gemeenten hebben, in gezamenlijkheid met de in de zoeklocaties betrokken gemeenten Veendam en Menterwolde, aangegeven uitstekende alternatieve locaties voor het voorgenomen windturbinepark langs de N33 beschikbaar te hebben.

Het grote voordeel bij de alternatieve locaties is dat er nauwelijks tot geen overlast zal ontstaan voor de inwoners van de provincie Groningen doordat plaatsing plaats kan vinden in nagenoeg onbewoonde gebieden.

Er zal aanvullend duidelijkheid komen op de volgende vraag:

Met de plaatsing van het windturbinepark in het aangegeven gebied ontstaat veel overlast en gezondheidsproblemen voor onwonenden.

De gemeenten in de regio verenigd in de voormalige Streekraad Oost-Groningen, hebben in gezamenlijkheid met de betrokken gemeenten Menterwolde en Veendam, alternatieve locaties voorgesteld. Op deze locaties kunnen de windturbines worden gerealiseerd zonder dat sprake is van overlast voor de mens. In de MER zal duidelijkheid gemaakt moeten worden waarom is niet wordt gekozen voor de beschikbare alternatieve locaties.

Gemeenten Menterwolde en Veendam

De gemeentebesturen van Menterwolde en Veendam hebben aangegeven om reden van zoals bovengenoemd, onevenredige overlast voor bewoners en het beschikbaar zijn van goede alternatieven, aangegeven aanleg van het windturbinepark langs de N33 onacceptabel te vinden. Naar mijn mening verdienen deze, op democratische wijze verkozen bestuurders, gehoord te worden, ook in situaties waar er sprake is van een RijksCoördinatieRegeling.

Er zal aanvullend onderzoek moeten worden gegeven op de volgende vraag:

Welke overwegingen maken dat de Rijksoverheid, ondanks de weerstand van de betrokken gemeenten, het aanwezig zijn van uitstekende alternatieve locaties, en de overlast voor bewoners die zal optreden bij plaatsing van het windturbinepark in het gebied, toch kiest voor de locatie langs de N33.

Tot slot

De gepresenteerde startnotitie is veel te vaag en te summier. Bovendien bevat de startnotitie feitelijke onjuistheden waardoor op een aantal terreinen een onjuist beeld wordt geschetst. De locatiekeuze van het Windpark N33 laat door zijn reeds bestaande overlast en situering langs het meest dichtbevolkte gebied van Oost-Groningen geen ruimte voor onjuistheden en/of onvolkomenheden in het proces.

De gepresenteerde startnotitie kan naar mijn mening dan ook niet dienen als startnotitie voor een zorgvuldig proces.

Een juist en objectief uitgevoerd aanvullend onderzoek kan naar mijn mening tot geen andere conclusie leiden dan dat het **plangebied niet geschikt** is voor de realisatie van een windmolenpark.

Ik ga ervan uit dat ik persoonlijk antwoord zal ontvangen op de in deze brief vermelde zaken.

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

ONTVAANGT
22 NOV 2011

Betreft: **Zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33.**

Wildervank, 20 november 2011.

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33.

Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over de geluidseffecten voortgebracht door de windmolens- (turbines) :

- Het is bekend (en wetenschappelijk bewezen) dat windmolens en hun turbines een laagfrequent geluid voortbrengen. De *reikwijdte* van een laagfrequent geluid *is vele malen groter* en prominenter dan een hoger liggende frequenties: de factor is ongeveer 10x!
- Ook is het absorptievermogen van een woning (stenen, glas) laag als het een laagfrequent geluid betreft.
- Nadelig effect op de gezondheid is ook al aangetoond; **slapeloosheid** en **stress-stoornissen**, geheugen- en concentratieproblemen, hoge bloeddruk en zelfs hartproblemen.

Het geluidsniveau zou binnen de marge vallen van het toegestane niveau van de N33, Echter, het storende geluid zal voornamelijk 's nachts optreden, dit doordat de windmolens harder draaien door de convectie van warme lucht!

Licht

Slagschaduw zal zeer zeker optreden, gezien de locatie van de windmolens en de ligging van de bebouwde kom.

het effect kan desoriëntatie opleveren en zelfs latente epilepsie.

In de milieuwetgeving wordt getracht omwonenden te beschermen tegen de hinderlijke slagschaduw van met name windturbines. Veel (kleine) windturbines vallen onder het "Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer", waarin een voorschrift is opgenomen om hinder ten gevolge van slagschaduw te voorkómen. Volgens dit voorschrift moet een windturbine voorzien zijn van een stilstandvoorziening, die de windturbine uitschakelt indien slagschaduw ter plaatse van woningen of andere gevoelige bestemmingen optreedt. Deze verplichting geldt alleen als:

- de afstand van de windturbine tot woningen en andere gevoelige bestemmingen minder dan twaalfmaal de rotordiameter bedraagt;
- gemiddeld meer dan 17 dagen en maximaal meer dan 64 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw kan optreden.

Een stilstandvoorziening zal dus noodzakelijk zijn, wat de kosten voor de windmolens nog duurder maakt, en dus nog minder rendabel.

Natuur

Er wordt beweerd dat er geen ganzen-foerageer gebied aanwezig is.

Hoe men aan deze bewering komt is mij volkomen onduidelijk. Het gebied bevat een groot aantal vogels, met name ganzen, die iedere dag 's-ochtends en 's-avonds overvliegen, richting andere gebieden, maar altijd weer terugkeren naar dit gebied langs de N33.

Deze dieren en andere vogelsoorten worden vaak het slachtoffer van de windmolens.

Voorstanders zullen altijd wijzen op het feit dat er geen vogel-lijken worden aangetroffen, maar het is bekend en bewezen dat deze worden 'opgeruimd' door vossen en/of katten. De populatie hiervan zal dan ook aanmerkelijk toenemen.

Bewezen is ook dat vleermuizen gedesoriënteerd worden door de wieken, en ook slachtoffer worden van de windmolens. Als voorbeeld zie de 'vleermuizenpoort' geplaatst bij de voormalig rotonde van de N33/N34 bij Gieten.

Ook door luchtdrukverschillen, veroorzaakt door de draaiende wieken, klappen de longen in van de vleermuizen en vinden zo tragisch hun einde.

Er is nog onvoldoende inzicht in het effect van veel windmolens op een locatie o.a. op de windsnelheid en luchtdruk in de directe omgeving. de vraag is dan ook wat zijn daarvan de consequenties op het lokale klimaat? Dit noopt zeker tot een nader onderzoek.

Economie

In het rapport wordt niet gerept over de dalende huizenprijzen van de woningen in de nabije omgeving. Dus al helemaal niet over enige vorm van compensatie hiervoor. En dat zal dan ook een duurzame compensatie moeten zijn.

Windmolens kosten veel geld, en renderen (zeer) slecht. De kosten hiervan worden omgeslagen over het huidige tarief voor iedere burger. De werkelijke energiekosten bedragen maar 40% van het totale bedrag, de rest is belasting. Waar weer subsidie mee wordt verstrekt voor o.a. windmolens, en waar de deelnemende boeren gul mee worden beloond, en vandaar hun positieve houding ten opzichte van de windmolens.

Kosten van de versterking van het huidige energienet. Door de vele pieken en dalen door gebruik van windmolens, zal het energienet versterkt moeten worden met meerdere buffers.

Windmolens staan een deel van de tijd stil bij weinig wind en bij veel wind en draaien daarnaast een deel van de tijd ver onder hun opgestelde capaciteit je zult dus altijd ook fossiele centrales achter de hand moeten houden.

- Door de wisselende levering bij variabele wind moet het conventionele deel van het net snel pieken en dalen verwerken. Dat gaat sterk ten koste van het rendement van windmolens. Boven de 6% windenergie op het net is er geen CO2 winst meer.

De techniek

Een waterkracht turbine met een doorsnede van 6 meter levert bij gelijke stroomsnelheid net zo veel energie als een windmolen met een wiekdoorsnede van 170 meter die continu zou kunnen draaien.

Omdat wind maar beperkt aanwezig leveren windmolens door het jaar heen op het land maar 25% van het opgestelde vermogen. (op zee 33%)

Je moet dus deze ene waterkrachtcentrale van 6 meter in de praktijk vervangen door 4 windmolens met een wiekdoorsnede van 170 vervangen om door het jaar heen dezelfde hoeveelheid energie te leveren.

Je kunt dus niet de wereld redden door het land vol te zetten.

- windmolens leveren veel piekvermogen afgewisseld met perioden met weinig of geen vermogen.

Dit vereist een veel sterker net dus grote investeringen die ook door de maatschappij moeten worden opgehoest en daarnaast veel piekscheerders die het rendement van de totale levering van energie op het net omlaag drukken.

Conclusie

Volgens mij is de startnotitie véél te vaag, moeilijk leesbaar, en veel te summier. Er worden geen zaken uitgediept, eventuele alternatieven, en er is al helemaal geen sprake over enige winst voor het milieu. En daar zou het tenslotte om moeten 'draaien' ... !

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,

Veendammer Luchtvaart Club

ONTVANGEN

23 NOV 2011

Aan
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Veendam, 21 november 2011

Betreft: inspraak conceptnotitie reikwijdte en detail windpark N33

Geachte heer/mevrouw,

Met interesse hebben wij kennisgenomen van de ter inzage legging van de 'conceptnotitie reikwijdte en detail windpark N33' en het voornemen om een windpark van tenminste 120 Megawatt langs de N33 te realiseren.

Het modelvliegveld van de Veendammer Luchtvaart Club ligt in het door u aangewezen zoekgebied voor windpark N33. Wij willen u middels deze zienswijze vragen om in de milieueffectenstudie die u laat uitvoeren en de verschillende inrichtingsvarianten die u gaat ontwikkelen rekening te houden met het modelvliegveld inclusief het bijbehorende vlieggebied. In de bijlage hebben wij een fotobewerking gemaakt waarop ons veld staat aangegeven. Aangezien ons veld in het najaar van 2010 gereed is gemaakt, staat het veld nog niet op google-earth. Om onze locatie aan te geven hebben wij de plankaart uit het bestemmingsplan ingevoegd (bijlage foto 1). Verder hebben wij ons vlieggebied aangegeven waarvoor de gemeente Veendam in 2009 een milieuvergunning heeft verstrekt (bijlage foto 2). Dit gebied wordt bij benadering begrensd door de rijksweg N33 (oost), Adriaan Tripweg (west), A.G. Wildervanckkanaal (noord). De zuidzijde kent geen harde begrenzing maar ligt globaal tot halverwege het achterliggende perceel. Het vlieggebied beslaat in totaal ruim 1 km². Het modelvliegveld en het vlieggebied zijn te beschouwen als één onlosmakelijk geheel. Het plaatsen van windmolens in ons vlieggebied is onverenigbaar met onze activiteiten.

In het vervolg van deze brief lichten wij onze activiteiten toe.

De Veendammer Luchtvaart Club is een vereniging met ruim 60 leden en aangesloten bij de overkoepelende sportbond KNVvL¹. Binnen de vereniging wordt met een breed scala aan vliegtuigenmodellen gevlogen: zwevers, trainingsmodellen, schaalmodellen en ook straaljagers. De afmetingen van de vliegtuigen variëren van 1 meter tot circa 7 meter spanwijdte. Als aandrijving wordt door leden met zowel elektro (accu), methanol alsook benzine en turbine

¹ Algemene informatie over modelvliegen is te vinden op de website van de KNVvL: www.modelvliegsport.nl

aangedreven modellen gevlogen. Tijdens een vlucht met een gemiddeld model worden hoogtes van 300 meter bereikt. De grootste brandstof aangedreven vliegtuigen hebben een spanwijdte van 3 meter, gewicht van maximaal 25 kg en motoren met een cilinderinhoud tussen 100 cc en 150 cc. Hiermee worden snelheden van ruim 150 km/h bereikt. De snelheid van turbinemodellen (straaljagers) ligt nog hoger². Voor het gebruik van ons veld hanteren wij strikte veiligheidsregels zoals ook voorgeschreven door de KNVvL. Dit blijkt bijvoorbeeld uit ons huishoudelijk reglement, opleidingstraject, uitgebreide hekwerk langs het veld en afspraken met leden over aanvliegroutes e.d.

Leden kunnen gedurende 7 dagen per week tussen 10.00 uur 's morgens en zonsondergang gebruik maken van het veld en de bijbehorende faciliteiten. Dit betekent dat vrijwel het hele jaar gevlogen wordt. Wij vliegen met onze modellen in de zomer en in de winter onder droge omstandigheden tot circa windkracht 5.

Sinds begin september 2011 maken wij gebruik van ons nieuwe veld. Na enkele jaren samen met de gemeente gezocht te hebben naar een geschikte locatie voor onze activiteiten, zijn wij na veel overleg uiteindelijk verhuisd naar de nieuwe locatie aan de Polluxweg 10. Om het veld gereed te krijgen zijn door de vereniging de nodige investeringen gedaan. Hierbij kan worden gedacht aan kantine, toegangsweg, bestrating, hekwerk en het vlakken en zaaien van gras.

Wij verwachten dat het modelvliegveld en het vlieggebied van de Veendammer Luchtvaartclub worden uitgesloten van windmolens en als zodanig meegenomen in de beoordelingscriteria.

Tenslotte nodigen wij de leden van de Commissie-mer graag uit om een bezoek te brengen aan ons veld. Wij zijn graag bereid om een toelichting te geven over onze activiteiten en proefvluchten uit te voeren ten behoeve van uw studie. Hiervoor kan telefonisch of per mail contact met de voorzitter worden

opgenomen.

Een afschrift van deze zienswijze sturen wij ter kennisname naar het college van B & W van de gemeente Veendam en de KNVvL.

Hoogachtend,

Bijlage: luchtfoto's locatie modelvliegveld en vlieggebied

² Meer informatie over de Veendammer Luchtvaart Club is te vinden op de website van onze vereniging: www.veendammerluchtvaartclub.nl

Bijlage

Foto 1 *Locatie modelvliegveld Veendammer Luchtvaart Club (bewerking VLC 2011)*

Foto 2 *Vlieggebied Veendammer Luchtvaart Club (bewerking VLC 2011)*

Gebruikte bronnen: google-earth & ontwerp plankaart bestemmingsplan HKB

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Veendam, 21 november 2011

ONTVANGST

23 NOV 2011

LS

Hierbij dien ik mijn zienswijze in voor het windpark N33

Uit de voorlichtingsavond heb ik begrepen dat het geluid op de gevel 47 dB mag zijn gelet op de verdubbeling van de N33 waar voor zover ik weet de geluidsbelasting 50 dB op mijn gevel is wordt het geluid nog hoger, mijn woning is gelegen tussen de lokale weg Ommelanderswijk de N33 en de N366 welke binnenkort ook verdubbeld wordt, verder is in de nabijheid van mijn woning een motorcross terrein en vliegveld voor modelvliegtuigen. Hier heb ik het over gehad met iemand van Pondera deze meneer had het over stapeling. Omdat de situatie in Zuidbroek wijzigt voor wat betreft de N33 er komt een klaverblad kan de geluidsbelasting nog meer toenemen gaarne zie ik dat vermelde geluidsbronnen worden meegenomen in uw onderzoek.

Zomers wil mijn vrouw met het raam open slapen ik heb een nieuw raam met een rolluik laten installeren dat neemt nog een klein beetje het geluid weg maar als ik s nachts wakker tegen een uur of vijf dan vat ik de slaap niet meer.

Wil dan ook graag de invloed van het geluid op de gezondheid onderzocht hebben

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing.

In de veenkoloniën gelden de open velden als maat er mag dus niet in de open velden gebouwd worden. De windmolens doorkruizen dat aspect vanaf mijn dakterras kan heb ik een mooi uitzicht over het veld dit wordt verstoord door naar ik begrepen heb molens met een piekhoogte van 197 meter.

Dit gebied is niet veel werkgelegenheid de komst van de windmolens zal ondernemingen afschrikken om zich hier te vestigen wil graag dat dit ook meegenomen wordt in het onderzoek

De slagschaduw van de windmolens baart mij zorgen mijn woning aan de _____ zit tussen de windmolens in ik vrees dan ook dat de slagschaduw mijn woongenot en mijn gezondheid ernstig aantast

Graag zou ik onderzocht willen hebben wat de veilige afstand is als de molen door schade blikseminslag of mechanisch defect kapot raakt.

Tevens ben ik bezorgd over de elektriciteit voorziening als een windmolen stil valt door slagschaduw of een andere oorzaak kan dit het elektriciteitsnet onstabiel maken dit wil ik ook graag onderzocht hebben.

Tevens verzoek ik u te onderzoeken of deze windmolens het mobile data verkeer gaan storen, voor mijn werk en dat van mijn vrouw moeten we beide mobiel bereikbaar zijn

Graag zou ik onderzocht willen hebben wat de invloed van de windmolens is op de flora en fauna, met name de vogels die hier verblijven, Rijkswaterstaat is van plan om het stuk grond ingeklemd tussen de N33, N366, Noorderkwartier en Ommelanderswijk in te richten als natuurgebied ter compensatie van de gekapte bomen, dit stuk met de mogelijk gevestigde dieren moeten meegenomen worden bij het MER onderzoek

In de rijksstudie naar plaatsen voor windmolens lijken mij betere gebieden waar minder overlast voor bewoners voorhanden dit wil ik graag onderzocht hebben.

Met vriendelijke groet,

23 NOV 2011

Bureau Energieprojecten,
 inspraakpunt Windpark N33,
 Postbus 223
 2250 AE Voorschoten

Betreft: Windpark N33

Geachte Heer, Mevrouw

Wildervank 22-11-2011

Bij deze wil ik reageren op de voorgenomen plaatsing van windmolens aan de N33.

Ik ben volstrekt tegen de plaatsing op de voorgenomen locatie vlakbij de dorpskern van Wildervank en wel om volgende redenen.

Geluidsoverlast:

Zoals ik heb gelezen in de Startnotitie Windpark N33 zijn er nog geen harde bewijzen dat de geluidsoverlast voor omwonenden draagbaar is.

Het lijkt me dan ook veel te vroeg om deze molens al te plaatsen, temeer daar geplaatste windmolens niet zo makkelijk weer weggehaald zullen worden.

Ik heb een familielid, die zeer positief was betreffende de plaatsing van windmolens in de buurt van zijn vakantiewoning in Frankrijk en hij had zelfs toestemming gegeven om de leidingen onder zijn toegangsweg te laten doorlopen. Hij stond erg positief tegenover windenergie.

Tijdens zijn laatste vakantie was een windmolen op 700 m afstand van zijn woning geplaatst en nu bleek dat hij s nachts niet meer slapen kan van het lawaai !

Hij is zo geschrokken en teleurgesteld en bovendien hoeft hij daar nu geen vakantie meer te houden aangezien hij in zijn vakantiewoning niet meer kan slapen als het niet heel windstil is.

Ingesloten doe ik de brief toekomen waarin hij zelfs zijn woning te koop aanbiedt om deze reden. Daarom wil ik erop wijzen dat wij als, dichtbijgelegen woningbezitters niet het risico willen lopen dat wij onze nachtrust in de toekomst wel vergeten kunnen.

Het is dus zaak om **dit punt nog eens heel goed te onderzoeken** aangezien hier windmolens gepland zijn op 300 tot 500 meter van de dorpskern.

Gezondheidsredenen:

Mijn man kreeg 10 geleden een hartinfarct en hij kan sindsdien slecht tegen het diepe geluid van motoren en dat soort resonerende geluiden.

Om die reden hebben wij in 2006-2007 een huis hier vlakbij het gekocht waar nog rust en ruimte is.

Mijn man is verantwoordelijk in Wildervank voor ons eigen bedrijf en bovendien voor 150 mensen in waar wij eigenaar zijn van een in een ontwikkelingsgebied, te weten:

Vooral in is er niemand, die deze mensen van een baan zal voorzien, indien mijn man zijn werk niet kan voortzetten en ik denk, dat bij een constante belasting van nachtelijke rust, het uitgesloten is om deze bedrijven goed te kunnen blijven runnen.

U ziet dat de **verstoorde nachtrust** van enkele mensen, grote **gevolgen** kan hebben voor het levensonderhoud van veel mensen. Tot zelfs in in ons geval.

Ik vind dat u de **gevolgen van de plaatsing op deze plek nog eens goed moet onderzoeken**.

Waardedaling van woning en bedrijfsgebouwen;

Mocht dit windmolenpark N33 toch worden doorgezet op aangegeven wijze, dan verzoek ik u om **onze woning aan te kopen** voor het bedrag dat wij er een paar jaar geleden voor hebben betaald incl. de verbouwkosten etc. waarmee wij het tot een zeer aangenaam huis hebben gerenoveerd. Wij wonen prachtig nu, met uitzicht op de vijver en daarachter zijn de landerijen. Het is /was nl. onze bedoeling om er nog heel lang en gelukkig te kunnen leven en om ons bedrijf in en ons project in goed te kunnen voortzetten.

Ik stel mij voor dat de waarde van de woningen enorm zal dalen als deze molens zo dicht bij geplaatst gaan worden.

Ik vind het dan ook logisch dat voor de waarde daling gecompenseerd moet worden, echter, in ons geval zal een compensatie niet tot gevolg hebben dat het gezondheidsrisico verdwijnt en derhalve verzoek ik u de woning aan te kopen.

Ook verwacht ik dat ons , momenteel nog in een parkachtige omgeving gesitueerd, tevens in waarde zal dalen.

Ik verzoek daarvoor **compensatie of aankoop van het bedrijf** voor een acceptabel bedrag.

Landschapsvervuiling;

Verder vind ik dat de landschapsvervuiling ook verschrikkelijk is in dit mooie Groningse ruime en lege gebied waar de oneindige luchten reeds generaties mensen inspireren tot het maken van schilderijen en poëzie; niet voor niets dat wij Nederlanders beroemd zijn om schilderijen van schitterende luchten!

Dat is een deel van ons nationaal bezit en die worden nu zo makkelijk ingeleverd! En dat voor energie opwekkers **waarvan nog niet is bewezen dat zij wel zo gunstig voor het milieu en zo economisch zijn.** Zo raken we ver verwijderd van de sfeer, kenbaar gemaakt in die mooie dichtregels;

Denkend aan Holland zie ik brede rivieren traag door oneindig laagland gaan.

Rijen ondenkbaar ijle populieren, als stille wachters aan de einder staan.....

Wij hebben jaren in Nederland bij de bouw van woningen rekening moeten houden met een het uiterlijk van de woning (schoonheidscommissie) want alles moest esthetisch verantwoord iemand zou zich aan een ontsiering kunnen storen en nu wordt het landschap vanaf enorme afstanden ontsierd voor heel veel mensen.

Zulke belachelijk hoge, chaotisch bewegende torens van 150 tot 200 meter!

Ik wil wel weten of dit ons ongevraagd kan worden aangedaan en daarom verzoeken wij u nog eens **grondig de impact op onze gezondheid en op ons milieu** te onderzoeken.

Verder heb ik mijn vragen over de veiligheid voor de omgeving waar best veel mensen wonen. Wat gebeurt er als er een stuk afbreekt van zo'n roterende molenwiek?

Wat gebeurt er met onze vogels en vleermuizen?

Krijgen wij of de dieren last van alle bewegende lichtjes, die op de wieken komen?

Graag krijg ik bevredigende antwoorden op al mijn vragen.

Alvast bedankt voor uw inzet en met vriendelijke groet,

Inspraakformulier windpark N33

Startnotitie (Concept Notitie Reikwijdte en Detail)

ONTVANGEN

23 NOV 2011

Uw gegevens

Naam: heer / mevrouw

Straat + huisnummer:

Postcode + Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

U spreekt in als:

Particulier

Vertegenwoordiger van organisatie / bedrijf:

U wordt verzocht gericht aan te geven wat naar uw mening moet worden onderzocht in het MER en op welke wijze dat moet gebeuren.

Uw inspraak:

- 1 Toegangs weg naar de "windmolens" via Duurkenakker?
C.wegje tussen nr. 9 en nr. 11. lijkt mij voor dat soort transporten niet voldoende groot.
- 2 Geluid meting niet op papier maar meten & op gevel / achtergevel panden Duurkenakker
- 3 indien geluid te veel is verbetering woningen?
- 4 planschade voor betrokken bewoners?
- 5 te name verkeer tussen de woningen (weg langs de dijk) zie 1

U kunt uw inspraakreactie ook uiterlijk 24 november 2011 per post sturen naar:
Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt windpark N33, Postbus 223, 2250 AE Voorschoten

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Datum 21 November 2011

Onderwerp : Inspraak windpark N33, zienswijze startnotitie

Middels dit schrijven maken van de mogelijkheid gebruik om onze zienswijze te geven ten aanzien van de Startnotitie Windpark N33.

Wij zijn het samenwerkingsverband Windpark Eekerpolder dat samenwerkt met RWE Innogy Windpower Netherlands (RIWNL) om het windpark Eekerpolder te realiseren. De locatie voor dit windpark is gelegen ten oosten van de N33 tussen het Winschoterdiep en de spoorlijn en grenst aan de noordzijde van het Windpark N33. Ten noorden van ons voorgenomen windpark staat langs het Winschoterdiep WP Scheemda van RIWNL opgesteld. Voor een situering van de locatie t.o.v. de N33 zie bijlage. Het betreft een park van 45 tot 50 MW. Het WEOM rapport van april 2000 waarin potentiële windlocaties in Groningen in kaart werden gebracht is voor ons aanleiding geweest om het plan voor een windpark verder uit te werken. Uit het WEOM rapport blijkt namelijk dat de Eekerpolder tot het meest windrijke deel van het Groninger binnenland behoort. Sinds die tijd zijn wij bezig om de locatie in het provinciale POP opgenomen te krijgen. Dit is echter (nog) niet het geval.

Wij hebben met belangstelling de Startnotitie bestudeerd en zouden graag de volgende opmerkingen mee willen geven.

De locatie N33 komt al voor in de Provinciale Omgevingsplannen sinds het eerste POP van december 2000. In die tijd bedroeg de gemiddelde windturbine grootte 1 tot 1,5 MW en was een ashoogte van 80 meter al aanzienlijk. Op basis van die dimensies is destijds aansluiting gezocht bij het industrieterrein van Veendam.

De initiatiefnemer heeft het voornemen om uit te gaan van een windturbineklasse van 5MW tot 8 MW en de dimensies van deze windturbines zijn aanmerkelijk groter dan die waarvan bij het selecteren van de locatie destijds is uitgegaan.

De afmetingen van het door de initiatiefnemer genoemde alternatief een windturbine klasse van 3 tot 5 MW zijn ook nog steeds aanmerkelijk groter dan waarvan oorspronkelijk is uitgegaan.

Deze schaalvergroting heeft als nadeel dat geluids- en slagschaduw overlast kan toenemen. In het bijzonder in het zuidelijk deel van het plan zal dit aan de orde zijn. Wij voorzien dat op een aantal posities plaatsing in het geheel niet mogelijk zal zijn. Dit heeft een tweetal effecten.

Ten eerste zal het moeilijk zo niet onmogelijk zijn om de 100MW grens te halen, dat nodig is om voor de rijkscoördinatie-regeling in aanmerking te komen.

Ten tweede zal er geen sprake zijn van een ononderbroken rij windturbines met gelijkmatige tussenafstanden, zoals door de provincie Groningen gewoonlijk wordt voorgeschreven.

Seite 2

Wij verzoeken u om in de MER een bijzondere aandacht te besteden aan bovengenoemde geluids- en ruimtelijke aspecten.

Ten aanzien van de door de initiatiefnemers uitgesproken voorkeur voor een windturbine in de vermogensklasse van 5 tot 8MW vragen wij ons af hoe een dergelijk project rendabel te maken valt, zeker gezien de ontwikkeling van een afnemende subsidiëring door de overheid en de in 2015 in te voeren leveranciersverplichting. Wij beseffen dat dit niet door de MER wordt beoordeeld, maar wij zouden het jammer vinden indien uiteindelijk blijkt dat het economisch niet haalbaar is terwijl er nu heel veel ophef is over de omvang van het windpark.

Op pagina 17 van de startnotitie wordt onder het kopje 3.2 Alternatieven gesteld dat bij het locatieonderzoek naar alternatieven alleen landlocaties in overweging worden genomen die een project van mij of meer gelijke omvang mogelijk maken. Wij zijn van mening dat ook gekeken dient te worden naar een combinatie van 2 of 3 locaties die samen een vergelijkbaar vermogen/ energieproductie opleveren. Wij sluiten niet uit dat een dergelijk alternatief ruimtelijke voordelen biedt, maar dat zal het vergelijkende locatieonderzoek uiteindelijk uit moeten wijzen.

Mocht door geluids- of andere inpassingsproblemen onverhoopt het totale opgestelde vermogen dalen tot minder dan 100MW, dan geven wij in overweging om ons initiatief voor een windpark in de Eekerpolder (zie bijlage), gelegen aan de Noordoost zijde van het plan WP N33, te betrekken bij de planvorming.

Hoogachtend,

Het Samenwerkingsverband Windpark Eekerpolder (SWEP)

WP EEKERPOLDER Samenhang met zoekgebied N-33

Windpark Eekerpolder
sluit naadloos aan op
zoekgebied N33

Winschoterdiep

WP Scheemda 12 * 80kW, eigendom van
RWE Innogy Windpower Netherlands BV

WP Eekerpolder

Grens
Oldambt(Scheemda)-
Menterwolde

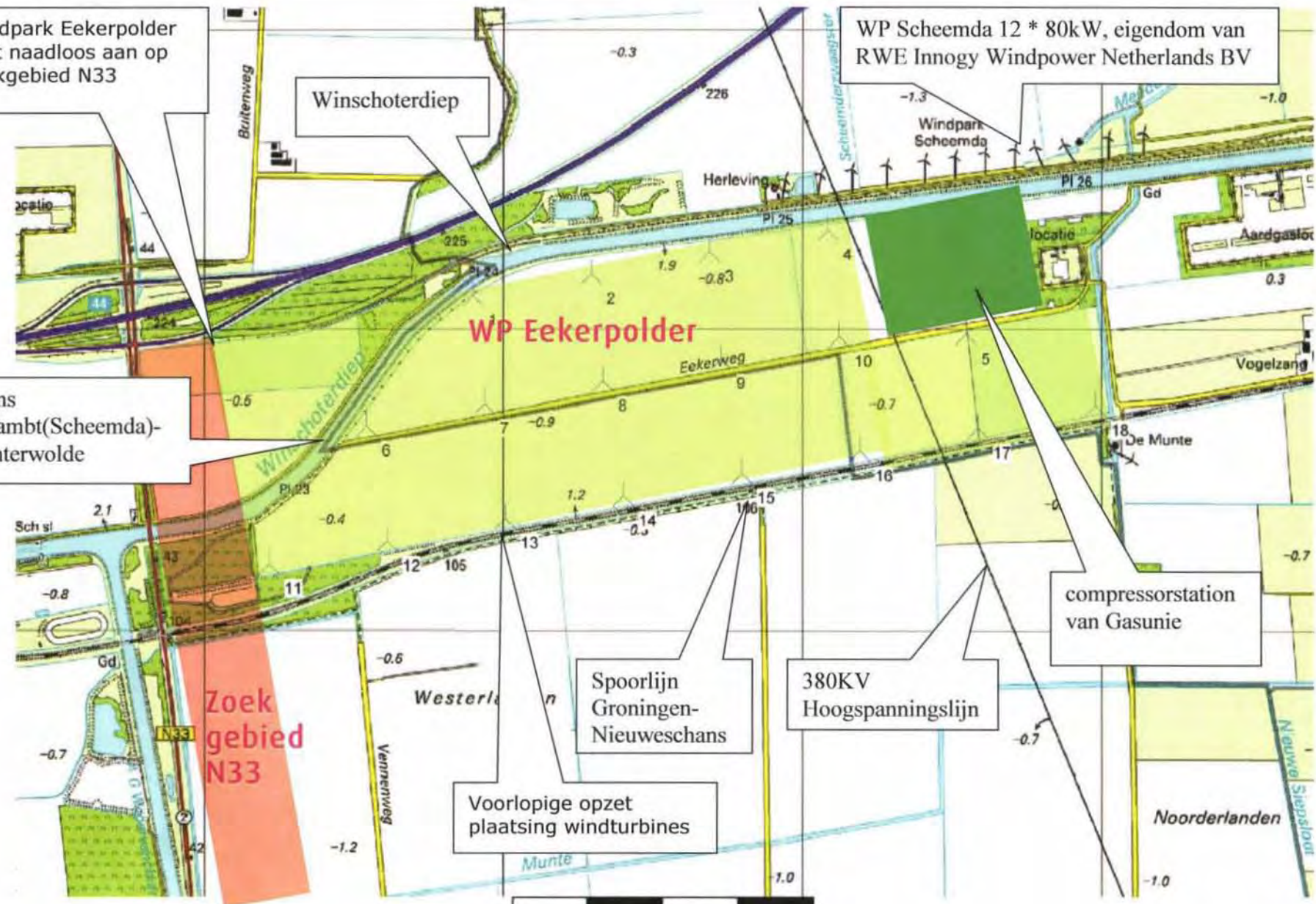
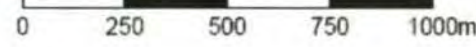
compressorstation
van Gasunie

**Zoek
gebied
N33**

Spoorlijn
Groningen-
Nieuweschans

380KV
Hoogspanningslijn

Voorlopige opzet
plaatsing windturbines

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Meeden, 20 november 2011

Geacht College,

Met deze brief willen wij reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Het verzoek is om onze ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook is aangegeven dat er wordt gekeken naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Ik ben hierbij bang dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met overige lopende en op stapel staande projecten. Wij denken daarbij o.a. aan de verdubbeling van de N33. Dit heeft ook een toename van het geluid tot gevolg. Uitbreiding van industrieële activiteiten in het gebied zal ook een effect op het geluid hebben.

Graag zien wij de gevolgen van deze cumulatie van geluiden nader uitgewerkt.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. In onze beleving is een windpark op geen enkele wijze in te passen in de bestaande ruimtelijke omgeving. Wanneer wij nu achter onze woning in noordelijke richting kijken kunnen we genieten van een ongekend vergezicht en ruimte. Aanplant van bomen en bouw van gebouwen is in de bestemmingsplannen uitdrukkelijk niet toegestaan. De gigantische windmolens zullen het uitzicht zeer negatief beïnvloeden. Graag zien wij onderzocht in welke mate deze ruimte ervaren wordt. In hoeverre is deze van doorslaggevende reden voor bewoners om te blijven en/of om hier te gaan wonen en wat is daarvan het resultaat op de leefbaarheid van het dorp. Een credo dat we hier in Meeden hoog in het vaandel hebben.

Er is veel weerstand tegen de plaatsing van de molens vanuit de dorpen die grenzen aan het windpark. Graag zien wij nader onderzocht wat het effect van de beleving zal zijn indien er toch molens worden geplaatst. Dus wat is het belevingseffect van een gemeenschap wanneer de

molens toch worden geplaatst ondanks het vele protest. Hoe gaan voor- en tegenstanders weer samen verder. En wat zijn hiervan de gevolgen voor de leefbaarheid van het dorp.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Meeden bij ondergaande zon met deze slagschaduw te maken krijgen. Wij vragen een nadere uitwerking van het effect van slagschaduw, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

En als wij als mensen deze slagschaduw als negatief ervaren willen wij graag onderzocht hebben wat de effecten van slagschaduw zijn op de aanwezige fauna. We weten dat er een toename aan diversiteit van de fauna is door de aangelegde natuurgebieden en veranderende teeltwijze van de agrariërs. Wat is het effect van plaatsing op de fauna(ontwikkeling)?

Tot slot

Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen.

Door de nieuwe ontwikkelingen wordt mijn wooncomfort en de leefbaarheid in Meeden en omgeving ernstig aangetast en zal de waarde van ons huis sterk dalen.

Graag zien wij dan ook onze standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

Met vriendelijke groet,

Handtekening

23 NOV 2011

Aan:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Meeden, 22 november 2011

Geacht college,

Bij deze wil ik reageren op de startnotitie voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. U kunt deze zienswijze opnemen in de definitieve notitie.

Natuur: gevolgen voor diversiteit aan vogels.

Het beoogde gebied is een belangrijk gebied voor akkervogels. De stand van soorten als Veldleeuwerik, Geelgors, Graspieper en Gele Kwikstaart is voor Nederlandse begrippen uitzonderlijk goed te noemen. Dit is mede te danken aan de gezamenlijke inzet van akkerbouwers en vogelbeschermingorganisaties als Stichting Werkgroep Grauwe Kiekendief die kruidenrijke akkerranden en wintervoedselveldjes hebben aangelegd en het maaibeeld afstemmen op de aanwezigheid van nog niet vliegvlugge jonge vogels. Onderzoek in het verleden heeft uitgewezen dat fourageer- en broedgebieden teruggedrongen worden door de komst van grootschalige windmolenparken. Ik zou aan willen dringen op een onderzoek naar de gevolgen voor de akkervogelstand en wat de kosten zijn van compenserende maatregelen.

Rode lijstsoorten:

In 2011 hebben zich ten noorden van Meeden op een perceel tussen de Zevenwoldsterweg en de Venneweg 3 broedgevallen voor gedaan van de **Grauwe Gors**. De spectaculaire terugkeer van deze Rode Lijstsoort die elders in Nederland uitgestorven is zegt veel over de waarde van de Meedener Westerlanden en Oosterlanden voor de vogelstand.

In hetzelfde gebied is o.a. in augustus en september 2011 vastgesteld dat zich op bovengenoemde locatie een belangrijke slaapplek voor kiekendieven bevindt. Dagelijks werden er bij het vallen van de avond tientallen Grauwe, Bruine en Blauwe **Kiekendieven** geteld die daar de nacht kwamen doorbrengen. Over het fenomeen slaapplek voor roofvogels in het algemeen en kiekendieven in het bijzonder is nog niet veel bekend maar dat het een voor de overleving belangrijk fenomeen is moge duidelijk zijn. Windturbines op zulke korte afstand kunnen dit gedrag verstoren en tevens leiden tot extra aanvaringssslachtoffers aangezien de vogels uit alle windrichtingen aan komen vliegen en dat op een hoogte tussen de 50 en 150 meter, precies op de hoogte van de draaicirkel van de rotorbladen van de beoogde windturbines.

In het hele gebied dat beoogd wordt voor plaatsing van windturbines komt de **Patrijs** voor. Dit is een rode lijst soort. Ik zou graag onderzocht willen hebben of hoenderachtigen zoals de Patrijs maar ook de Kwartel een groter aanvaringsrisico hebben met windturbines dan andere soorten.

Het gebied tussen Meeden en Zuidwending (de Polder Hoop op Beter) is door de Provincie aangewezen als kerngebied voor akkervogels. In het voorjaar broeden hier talloze akkervogels. In najaar en winter pleisteren hier vele duizenden ganzen, Kieviten, wulpen en plevieren.

In zijn algemeenheid zou ik onderzoek en publicatie willen zien van:

- Welke vogelsoorten van de rode lijst in het gebied broeden en/fourageren.
- Welke soorten een dan gemiddeld aanvaringsrisico met windturbines hebben.
- Hoe het verongelukken van diverse vogelsoorten ontstaat. (door luchtdrukverschillen, fysiek contact met de rotorbladen, tijdens de trek etc.)

Gevolgen voor Gezondheid en Recreatie.

Het moge bekend zijn dat de mogelijkheden tot recreatie in de dorpen langs de N33 niet legio zijn. Uitgebreide bosgebieden en meren ontbreken in de directe omgeving en fietspaden zijn schaars. De bewoners van mijn woonplaats Meeden maken zowel in de zomer als in de winter noodgedwongen gebruik van de Venneweg en de Zevenwoldsterweg (in het Noorden) en de Boven Veensloot (in het zuiden) om te wandelen, joggen, fietsen of paard te rijden. In het noorden is op deze manier ook een stukje bos van Staatsbosbeheer aan de N33 met een fietspad (langs het spoor) te bereiken. Het landschap dat door de komst van het windpark een industrieel karakter zal krijgen zal voor deze recreatieve activiteiten fors aan aantrekkelijkheid inboeten.

In een gebied waar de recreatieve mogelijkheden al gering zijn en waar de gezondheid van de bevolking meer dan gemiddeld te leiden heeft van overgewicht en depressiviteit is de komst van een windmolenpark geen positieve ontwikkeling.

In het belang van de volksgezondheid en de leefbaarheid dring ik er met klem op aan om onderzoek uit te voeren naar:

- De gevolgen van de komst van een windpark op het recreatie gedrag van de bevolking.
- De kosten en mogelijkheden van het aanleggen van compenserende recreatieve voorzieningen (zoals fiets- en ruiterspaden, wandelgebieden etc.) die goed bereikbaar zijn voor de bewoners in het beoogde gebied doch waar de storende aanwezigheid van windturbines beperkt is.
- Het gemiddelde gezondheidspeil van omwonenden op dit moment en de mogelijke invloed hierop door de komst van een windpark.

Woon- en leefomgeving

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is ons inziens te algemeen. Ik ben van

mening dat een specifieke benadering van geluideffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk: de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen. In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunnings-plichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening / metingen aan vooraf is gegaan? Bovendien is een vergunning (project) maatwerk, geen algemene regel. Windturbines maken geluid naargelang het waait. In de startnotitie wordt gesproken dat de geluidsnorm wordt getoetst aan de geldende norm. Deze norm is een kwantitatief getal dat op zich niets zegt. Een windsnelheidsafhankelijke geluidsmeting maar zeker ook en seizoen – en periode (dag, avond en nacht) meting kan inzichtelijk maken welke overlast een windturbine daadwerkelijk voor de omgeving zal opleveren. **Tevens moet ook uit de metingen blijken hoe aan de Lden norm, het zgn. jaargemiddelde, kan worden voldaan.** Ik verlang dan ook dat er windsnelheidsafhankelijke, seizoens- en periode geluidsmeting wordt uitgevoerd en bijgevoegd bij het project. Het toetsen van de “wettelijke” norm aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid. Maar welke woningen zijn gevoelige objecten? Graag zie ik een overzicht in de MER welke personen en adressen mee participeren, zodat duidelijk wordt wat de status van de woning is ten opzichte van het toetsen aan de norm. Ook wil ik graag onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van het impulsachtige karakter van windturbinegeluid voor de mens. Zo ook de gevolgen van laagfrequent geluid.

Licht

Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Wildervank, Veendam, Muntendam en Zuidbroek bij opkomende zon met slagschaduw te maken zullen krijgen en Meeden, Wildervank en Ommelanden bij ondergaande zon.

Graag zie ik de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Veiligheid

Het beoogde gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv. een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht. In de Startnotitie is niet genoemd de spoorlijn Veendam-Zuidbroek.

Er zal zeker onderzocht moeten worden welke gevaarlijke stoffen over deze lijn worden getransporteerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Energieopbrengst

In de startnotitie wordt niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines.

Nationale Ombudsman: "overheidsvoorlichting over windenergie is 'vooringenomen' en 'niet behoorlijk'. Uit landelijke en internationale onderzoeken was al gebleken dat de informatieverstrekking eenzijdig was en nu dit ook nog eens door onze Nationale Ombudsman wordt bevestigd, is het hoog tijd dat er een gedegen kosten/baten analyse betreffende windenergie op tafel komt. Daarin meegenomen alle aspecten en rapporten die op dit moment voorhanden zijn. In het onderzoek o.a. aandacht voor de volgende punten:

- ♦ 'Schommeling', het op- en afregelen van de conventionele centrales als gevolg van de variabiliteit van de wind kost extra brandstof. Hoeveel?
- ♦ De energiekosten van bouw en installatie van de molens.
- ♦ Idem de energiekosten van de bekabeling en voorzieningen nodig voor de aansluiting op het elektriciteitsnet.
- ♦ Opvang van snelle windveranderingen vergt vaker inzet van snel regelbare generatoren die niet energie-efficiënt zijn. Wat zijn de nadelige gevolgen hiervan?
- ♦ Draagt dit windpark, na een gedegen en eerlijke kosten/baten analyse, nog bij aan een beoogde CO2 reductie en zo ja in welke mate?

Verder wordt het gebied langs de N33 aangeduid als een windrijk gebied. Graag harde cijfers en afgezet tegen de echt windrijke gebieden, de grote grootschalige kustgebieden. Daarmee vergeleken is Oost-Groningen een windarm gebied. Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men veel te optimistisch geweest.

Sociaal economische aspecten

Door de komst van het park zal de waarde van woningen beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zullen worden is reëel. Dit kan grote gevolgen hebben voor de eigenaren. Op welke wijze denkt men deze sterk benadeelde partij te compenseren? Hoe gaat men om met individuele noodgevallen? Alleen al het bekend maken van de plannen heeft tot de nodige schade geleid. Op welke manier denkt de overheid hier haar burgers te beschermen?

Er zullen weinig nieuwe initiatieven worden genomen in dit gebied. De komst van al die turbines zet een rem op de ontwikkelingen in het Oldambt en het veenkoloniale gebied. Ons gebied heeft al de status van krimpgebied, door deze plannen zal de **krimp verder toenemen** en dat kan leiden tot economische gevolgen.

Hoe verhouden de plannen voor het windpark zich met de Dorpsvisie Meeden?

Een visie, goedgekeurd door de provincie en vervolgens door de gemeenteraad van Menterwolde.

Ik dring aan op een nauwkeurig onderzoek naar de veranderde beeldkwaliteit t.a.v. toerisme en de aantrekkelijkheid van nieuwkomers in ons gebied.

Alternatieve locaties

Wat zeker niet moet worden vergeten te onderzoeken zijn de alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen. Dit omdat men de locatie N33 ongewenst vond.

Deze vijf alternatieve locaties zullen naar verwachting minder weerstand opleveren en minder overlast voor mens en dier veroorzaken.

Ik hoop dat u er in zult slagen om naar alle vragen die ik stel gedegen onderzoek te doen en te komen met een heldere en eerlijke publicatie van de resultaten.

Met vriendelijke groet,

ONTVANGEN
23 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Wildervank, 18 november 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluideffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn o.a.

- de bronsterkte van de turbines onder realistische omstandigheden zoals afbladderende verf, aanwezigheid van algen en dergelijke op de rotorbladen
- de specifieke plaatsing van deze turbines
- de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv loodsen; waarbij rekening gehouden moet worden met toekomstige verharding en afgenomen demping
- geluid door turbulenties ten gevolge van het zog van nabijgelegen objecten zoals overige molens

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan. Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Het industrieterrein is een gezoned industriegebied. Vrije kavels zijn uitgerust met geluidsräume. Industriegebied dicht bij bebouwing is uitgerust met lagere geluidsräume om zodoende méér totale geluidsräume te creëren voor het totale industriegebied. De startnotitie maakt niet duidelijk hoe hiermee omgegaan wordt. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Graag zie ik nader uitgewerkt welke maatregelen er genomen worden voor de reeds geïsoleerde woningen op de zonegrens, waar inmiddels de maximum geluidsräume is ingevuld middels een hogere waarde procedure.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de erven, berm, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flietslicht wat met regelmaat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect. Nog een ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke

N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor en containeroverslag. Onze woonomgeving lijkt op een plattelandsomgeving maar als je alle zaken optelt gaat het meer op een industrieomgeving te lijken. Zeker door de komst van de vele geplande windturbines. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Door de nieuwe ontwikkelingen wordt mijn huis onverkoopbaar. Daarom zie ik deze aspecten ik graag nader uitgewerkt in de Mer.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Wildervank, Veendam, Muntendam en Zuidbroek bij opkomende zon met slagschaduw te maken zullen krijgen en Meeden, Ommelanderswijk en Zuidwending bij ondergaande zon. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, naar ons bekend is, zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in de praktijk de hele gemeenschap wordt getraakteerd op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Slagschaduw veroorzaakt last voor personen, niet voor objecten. Ik woon in Wildervank en ik werk op het industrieterrein Veendam-Noord. 's-Morgens fiets ik over het industrieterrein Dallen of over het Oosterdiep naar mijn werk aan de Billitonweg. Dan beweeg ik met de slagschaduw mee. In deze omgeving ben ik géén uitzondering, meerdere werknemers binnen het slagschaduwgebied wonen elders in het slagschaduwgebied. Graag zie ik dit nader uitgewerkt.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied kenmerkt zich van vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). In de omgeving zijn mijnen aanwezig, vindt bodemdaling plaats en treden aardbevingen op. Worden deze risico's meegenomen?

Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht. Onbalans vergroot vibraties en kans op rotorfalen. Wordt in geval van ijsvorming, rukwinden en/of onweer de turbine automatisch stilgezet? Wat is de kans dat dergelijke systemen falen.

De werpafstand neemt toe met ashoogte en rotordiameter. De molens dienen te worden geplaatst met halve rotordiameter van wegen en het A.G. Wildervanckkanaal en de werpafstand van de bebouwde kom en plaatsen waar mensen plegen te verblijven.

Graag zie ik de beperkingen nader uitgewerkt die de plaatsing van windmolens veroorzaakt op reeds door industrie ingevulde kavels. Is het nog mogelijk een kantoor- /verblijfsruimte te realiseren indien een bedrijfsterrein binnen de werpafstand van een nabij geplaatste windmolen ligt.

Er is nog weinig ervaring met de grotere windmolens in de startnotitie. Graag zie ik nader met sterkteberekeningen onderbouwd dat geen van de onderdelen van de windmolen in trilling kan raken doordat de eigenfrequentie ligt in de buurt van de mogelijke rotortoerentallen.

Rijkscoördinatie-regeling

Graag zie ik nader uitgewerkt hoeveel windmolens inpasbaar zijn binnen de ruimte in eigendom van de participanten als gevolg van de beperkende factoren werpafstand en rotordiameter. Wat is dan het totale opgestelde vermogen? Is de Rijkscoördinatie-regeling nog wel van toepassing indien de daartoe gestelde drempel onderschreden wordt?

In de directe omgeving van het windmolenpark uit de startnotitie (relatief ten opzichte van de omvang van het windmolenpark) liggen enkele andere voorgenomen windmolenparken. Ook voor deze windmolenparken wordt de Rijkscoördinatie-regeling van toepassing verondersteld. Graag zie ik de gevolgen van het samenstel voorgenomen windmolenparken uitgewerkt.

Stabiliteit van het electriciteitsnet

Wat zijn de gevolgen voor de stabiliteit van het electriciteitsnet en de continuïteit van electriciteitslevering? Graag zie ik dat hierop in gegaan wordt voor situaties waarbij de turbines plotseling stilgezet worden indien weersomstandigheden dat vereisen. Graag dit uitwerken in samenhang met de in de omgeving voorgenomen windparken. Wat zijn de gevolgen voor het net indien plotseling de stroomrichting omgedraaid wordt door op- of afschakelen van vermogens van groter dan de voorgenomen honderd(-en) megawatts?

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines en het stilzetten van turbines voor inspecties en vanwege veiligheid in verband met weersomstandigheden of voor geluid. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbines heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Bij de toepassing van substantiële hoeveelheden windenergie dient elders reservecapaciteit stand-by te zijn. Door deze aspecten mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zie ik dat dan ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Flora & fauna

Graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vlermuizen populatie is gewenst. Het bevreemdt ons dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Het Platform ziet daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt thans niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten zullen onvoldoende of niet bij de besluitvorming worden betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

ONTVANGEN

23 NOV 2011

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Wildervank, 21 november 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Landschap

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de erven, berm, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak.

Nog een ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in de vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor en containeroverslag.

Bovendien bevindt zich op het bedrijventerrein achter mijn woning Nijverheidskade 53 een categorie 1 inrichting, het chemisch afval verwerkende bedrijf van SITA aan de Meihuizenweg.

Wij wonen in een plattelandsgedebied. Een gebied wat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van windmolens van een dergelijke afmeting doen deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen door een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging.

De kans is groot dat zonder een herkenbaar en aansprekend landschappelijk plan het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt". Minister Verhagen heeft KDE Energy op

8-11-2010 het volgende geschreven: "Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het project in de regio". Waaruit blijkt dat dit draagvlak inderdaad aanwezig is?

Natuur

Door de komst van vele windturbines zal de kwaliteit en diversiteit van onze flora en fauna drastisch gaan wijzigen. Vogeltrek die zich geen weg meer weet tussen alle draaiende rotorbladen en ook als zodanig een negatief steentje bijdraagt aan de "krimp". Vleermuizen die gedesoriënteerd raken (beschermde diersoort), akker en weidevogels zijn nu aanwezig en zullen verdwijnen. Daarom graag een gedocumenteerd overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Het bevreemd mij dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn zienswijze te algemeen.

Ik ben van dat een benadering per woning, in mijn geval de woning beslist noodzakelijk is waarbij ook wordt gekeken naar het cumulatieve effect in combinatie met het geluid wat wordt geproduceerd door het chemisch afval verwerkende bedrijf SITA aan de Meihuizenweg. Dit milieuvergunning van dit bedrijf (vergund door de Provincie Groningen) zit o.a. op het gebied van van industrielawaai op de rand (en vaak er overheen) van wat wettelijk mogelijk is. De woningen aan de

Nijverheidskade liggen aan de rand van het door de gemeente vastgestelde bestemmingsplannen Geluidszonering en Bedrijventerreinen.

Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines en dus ook de simulatieve effecten van reeds bestaande bedrijvigheid en, zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid.

Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang.

In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan. Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Het toetsen van de "wettelijke" norm aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid. Maar welke woningen zijn gevoelige objecten? Graag zien wij een overzicht in de MER welke personen en adres mee participeren, zodat duidelijk wordt wat de status van de woning is ten opzichte van het toetsen aan de norm. Windturbines maken geluid naargelang het waait. In de startnotitie wordt gesproken dat de geluidsnorm wordt getoetst aan de geldende norm. Deze norm is een kwantitatief getal wat op zich niets zegt. Een windsnelheidsafhankelijke geluidsmeting kan inzichtelijk maken welke overlast een windturbine daadwerkelijk voor de omgeving zal opleveren. Ook wil ik graag onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van het impulsachtige karakter van windturbinegeluid voor de mens. Zo ook de gevolgen van laagfrequent geluid.

Graag zie ik deze geluidsparagraaf dan ook nader uitgewerkt waarbij ook de bestaande geluidsruimte van de reeds aanwezige bedrijven worden meegenomen.

Bovendien wil ik graag zien hoe de planne zich verhouden tot de door de gemeente vastgestelde geluidsc contouren zoals die in het bestemmingsplan Geluidszonering zijn vastgesteld.

Licht

Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat Meeden, Wildervank en Ommelanden met de ondergaande zon compleet met slagschaduw te maken zullen krijgen. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, naar mijn weten zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in de praktijk de hele gemeenschap wordt getraakteerd op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen.

Ons gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv. een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht.

In de Startnotitie is niet genoemd de spoorlijn Veendam-Zuidbroek. Er zal zeker onderzocht moeten worden welke gevaarlijke stoffen over deze lijn worden getransporteerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Energieopbrengst

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten.

De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines.

Nationale Ombudsman: "overheidsvoorlichting over windenergie is 'vooringenomen' en 'niet behoorlijk'. Uit landelijke en internationale onderzoeken was al gebleken dat de informatie-verstrekking eenzijdig was en

nu dit ook nog eens door onze ombudsman wordt bevestigd is het hoog tijd dat er een gedegen kosten / baten analyse betreffende windenergie op tafel komt.

Daarin meegenomen alle aspecten en rapporten die op dit moment voor handen zijn. In het onderzoek o.a. aandacht voor de volgende punten:

'Schommelings', het op- en afregelen van de conventionele centrales als gevolg van de variabiliteit van de wind kost extra brandstof. Hoeveel?

De energiekosten van bouw en installatie van de molens.

Idem de energiekosten van de bekabeling en voorzieningen nodig voor de aansluiting op het elektriciteitsnet.

Opvang van snelle windveranderingen vergt vaker inzet van snel regelbare generatoren die niet energie-efficiënt zijn. Wat zijn de nadelige gevolgen hiervan.

Verder wordt het gebied langs de N33 aangeduid als een windrijk gebied. Graag harde cijfers en afgezet tegen de echt windrijke gebieden, de grote grootschalige kustgebieden.

Daarmee vergeleken is Oost-Groningen een windarm gebied. Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men veel te optimistisch geweest. In het haalbaarheidsonderzoek ook graag aangeven welk scenario wordt gevolgd mocht de subsidiestroom van het rijk onverhoopt door bezuinigingsmaatregelen wordt verminderd of helemaal wordt afgeschaft.

Klimaat

Onderzoek de effecten die windmolens kunnen hebben op het lokale klimaat.

Sociaal economische aspecten

Door de komst van het park zal de waarde van onze woning beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zal worden is reëel. Dit heeft ook gevolgen voor de diverse belastingen en heffingen. De inkomsten van de overheid en personen komen onder druk te staan. Hoe hoog wordt dit ingeschat en hoe wordt dit effect gecompenseerd voor de partijen. Er zullen weinig nieuwe initiatieven worden genomen in dit gebied. De komst van al die turbines zet een rem op de ontwikkelingen in het veenkoloniaal gebied. Ons gebied heeft al de status van krimpgebied, door deze plannen zal de krimp verder toenemen en kan leiden tot economische gevolgen voor het gebied.

Ik zie graag een nauwkeurig onderzoek naar de veranderde beeldkwaliteit t.a.v. toerisme en de aantrekkelijkheid van nieuwkomers in ons gebied.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten worden onvoldoende of niet bij de besluitvorming betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

Met vriendelijke groet.

ONTVANGER
23 NOV 2011

Inspraakformulier windpark N 33

Startnotitie (Concept Notitie Reikwijdte en Detail)

Gegevens:

Naam:

Straat en huisnummer:

Postcode + woonplaats:

Telefoonnummer:

Ik spreek in als vertegenwoordiger van de Dorpsvereniging Wildervank Vooruit..

Onze inspraak:

1. Als weergegeven in bijlage A.

2. Aanvullend:

a. Geluid.

Uitgebreid onderzoek naar de overlast die de buurt kan ondervinden van de windmolens, in combinatie met het lawaai van het verkeer op de aanvoerroute naar de N33 en de N 33 zelf.

b. Alternatieve locaties zijn aanwezig aan de Oostkant van de N 33.

Byluse A

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE Voorschoten

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33.

Plaats: *Wildervank* en datum *12-11-2011*

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is in mijn inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen. In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening gemaakt is vooraf is gegaan? Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau, kleinere niveau zijn het de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht dat in het donker tot heilzaam en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disc effect. Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel vrachtverkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor- en containeroverslag. Wij wonen in een plattelandsgedebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van grote windmolens doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Door de nieuwe ontwikkelingen wordt mijn huis onverkoopbaar. Daarom zie ik deze aspecten ik graag nader uitgewerkt in de Mer.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde omgeving is dusdanig dat Meeden, Wildervank en Ommelanden tijdens de ondergaande zon met slagschaduw maken zullen krijgen. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen, echter naar mijn weten zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar de gehele gemeenschap getraakteerd wordt op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand liggen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect) Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect, te worden onderzocht.

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbine heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Door dit aspect mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zie ik dat dan ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Flora & fauna

Door de komst van vele windturbines zal de kwaliteit en diversiteit van onze flora en fauna drastisch gaan wijzigen. Vogeltrek die zich geen weg meer weet tussen alle draaiende rotorbladen en ook als zodanig een negatief steentje bijdraagt aan de "krimp". Vleermuizen die gedesoriënteerd raken (beschermde diersoort akker- en weidevogels zijn nu aanwezig en zullen verdwijnen. Het bevreemd mij dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker-en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop kan worden voorkomen.

Alternatieve locaties

Onderzoek ook de alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen. Dit omdat men de locatie N33 ongewenst vond. Deze vijf alternatieve locaties zullen naar verwachting minder weerstand opleveren en minder overlast voor mens en dier veroorzaken.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. wordt thans niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten worden niet of onvoldoende bij de besluitvorming betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Handtekening:

ONTVAAN

23 NOV 2011

Inspraakformulier windpark N 33

Startnotitie (Concept Notitie Reikwijdte en Detail)

Mijn gegevens:

Naam:

Straat en huisnummer:

Postcode + Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Ik spreek in als:

Particulier

Mijn inspraak:

1. Als weergegeven in bijlage A.

2. Aanvullend:

a. Geluid.

Duidelijk onderzoek naar extra geluidsoverlast in de
en de aansluitende buurt als gevolg van het nu
al hinderlijke lawaai, veroorzaakt door het vele verkeer door
deze straat, naar en van de N 33 en door de N 33 zelf.

b. Alternatieve locaties.

Rond de landbouwbedrijven aan de Oostkant van de N 33.
Hier staan al vele silo's en zijn de molens niet zo storend,
bovendien zijn de grondeigenaren daar de initiatiefnemers en
belanghebbenden.

Bylage A

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE Voorschoten

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33.

Plaats: Wildervank en datum 21-11-2011

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen. In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan? Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn het de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht dat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij een het zogenaamde disco-effect. Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor- en containeroverslag. Wij wonen in een plattelandsgebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van grote windmolens doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Door de nieuwe ontwikkelingen wordt mijn huis onverkoopbaar. Daarom zie ik deze aspecten ik graag nader uitgewerkt in de Mer.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat Meeden, Wildervank en Ommelanden tijdens de ondergaande zon met slagschaduw te maken zullen krijgen. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen, echter naar mijn weten zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar de gehele gemeenschap getrakteerd wordt op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand liggen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect) Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect, te worden onderzocht.

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbines heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Door dit aspect mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zie ik dat dan ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Flora & fauna

Door de komst van vele windturbines zal de kwaliteit en diversiteit van onze flora en fauna drastisch gaan wijzigen. Vogeltrek die zich geen weg meer weet tussen alle draaiende rotorbladen en ook als zodanig een negatief steentje bijdraagt aan de "krimp". Vleermuizen die gedesoriënteerd raken (beschermde diersoort), akker- en weidevogels zijn nu aanwezig en zullen verdwijnen. Het bevreemd mij dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker-en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop kan worden voorkomen.

Alternatieve locaties

Onderzoek ook de alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen. Dit omdat men de locatie N33 ongewenst vond. Deze vijf alternatieve locaties zullen naar verwachting minder weerstand opleveren en minder overlast voor mens en dier veroorzaken.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt thans niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten worden niet of onvoldoende bij de besluitvorming betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Handtekening:

DWA
23 NOV 2011

Inspraakformulier windpark N 33

Startnotitie (Concept Notitie Reikwijdte en Detail)

Mijn gegevens:

Naam:

Straat en huisnummer:

Postcode + woonplaats

Telefoonnummer:

Ik spreek in als particulier.

Mijn inspraak:

1. Zie bijlage A.

2. Aanvullend:

a. Geluid.

Bovenop het nu al hinderlijke lawaai van het verkeer van en naar de N 33 en van de N 33 zelf zal onderzocht moeten worden hoeveel extra geluidsoverlast het gevolg zal zijn in deze straat en de overige straten in de buurt.

b. Alternatieve locaties.

Rond de landbouwbedrijven aan de Oostkant van de N33 staan al vele silo's en zullen de molens niet zo storend zijn.

De grondeigenaren daar zijn bovendien de initiatiefnemers en belanghebbenden.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33.

Plaats: Wildervank en datum 22-11-2011

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Detail (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welke nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijns inziens te algemeen. Ik ben van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen. In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar mijn beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contourlijnen met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening is gemaakt vooraf is gegaan? Bovendien is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

Beleving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau, kleinere niveau zijn het de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker te meer vanwege de voor elke draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht dat in het donker tot heilzaam en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco effect. Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, hoogspanningslijnen, drukke N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel vrachtverkeer vanwege de gebrekkige infravoorziening, geluid, stof, spoor- en containeroverslag. Wij wonen in een plattelandgebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van grote windmolens doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Door de nieuwe ontwikkelingen wordt mijn huis onverkoopbaar. Daarom zie ik deze aspecten graag nader uitgewerkt in de Mer.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde omgeving is dusdanig dat Meeden, Wildervank en Ommelanden tijdens de ondergaande zon met slagschaduw maken zullen krijgen. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen, echter naar mijn weten zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar de gehele gemeenschap getraakteerd wordt op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand liggen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen. Ons gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino effect) Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect, te worden onderzocht.

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbine heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Door dit aspect mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zie ik dat dan ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Flora & fauna

Door de komst van vele windturbines zal de kwaliteit en diversiteit van onze flora en fauna drastisch gaan wijzigen. Vogeltrek die zich geen weg meer weet tussen alle draaiende rotorbladen en ook als zodanig een negatief steentje bijdraagt aan de "krimp". Vleermuizen die gedesoriënteerd raken (beschermde diersoort akker- en weidevogels zijn nu aanwezig en zullen verdwijnen. Het bevreemd mij dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Ik zie daarom graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop kan worden voorkomen.

Alternatieve locaties

Onderzoek ook de alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen. Dit omdat men de locatie N33 ongewenst vond. Deze vijf alternatieve locaties zullen naar verwachting minder weerstand opleveren en minder overlast voor mens en dier veroorzaken.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken is de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Er wordt thans niet diep genoeg ingegaan op basale dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten worden niet of onvoldoende bij de besluitvorming betrokken.

Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Handtekening:

Aantekennen

ONTVANGEN

23 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Veendam, 21 november 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Ik verzoek U om de door mij ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

De vele geluidseffecten

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten vind ik veel te algemeen. Ik ben van mening dat er een veel nauwkeuriger uitwerking van de gevolgen hiervan noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn onder andere de geluidsproductie van de diverse in aanmerking komende modellen turbines, de plaatsing van deze turbines, maar zeker niet onbelangrijk, de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv loodsen. In de startnotitie wordt uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan men dit als uitgangspunt nemen als hier nog geen akoestische berekeningen aan vooraf zijn gegaan. Bovendien is nergens vermeld dat er gekeken gaat worden naar het hoeveelheid laagfrequent geluid dat door de eventueel te plaatsen modellen molens wordt geproduceerd en wat hiervan de medische gevolgen zullen zijn op de inwoners van Veendam die hier gevoelig voor zijn. Al met al is een vergunning maatwerk, geen algemene regel. Ik zie het dan ook als een noodzaak dat deze paragraaf nader wordt uitgewerkt.

De samenstelling van de ondergrond

In de startnotitie wordt nergens genoemd wat het effect van de ondergrond is bij deze molens. Al de andere molens in onze provincie staan op zware kleigrond, de ondergrond van het boven genoemde park bestaat uit veen- en zandgrond wat weleens een heel ander effect kan hebben op de door deze grote molens veroorzaakte trillingen. Door de ander samenstelling van de ondergrond kan het wel een zijn dat de veroorzaakte trillingen op een veel grotere afstand nog hinder veroorzaken dan op andere locaties. Graag zie ik deze paragraaf dan ook nader uitgewerkt.

De beleving door de omgeving

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen

Aantekennen

behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn de erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt mij wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Zeker te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat met regelmaat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect. Nog een ander punt is de aanwezigheid van al vele industriële bedrijvigheid in vorm van Nedmag, Kisuma, Mobacc, transportbedrijf v/d Lee, biogas installaties, hoogspanningslijnen, drukke verdubbelde N33, de stikstoffabriek, NAM locatie, scheepvaart, veel vrachtverkeer, veel verkeer vanwege de gebrekkige infrastructurele voorzieningen, geluid, stof, spoor en containeroverslag. Onze woonomgeving lijkt op een plattelandsomgeving maar als je alle zaken optelt gaat het meer op een industrieomgeving lijken. Zeker door de komst van de vele geplande windturbines. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Door de nieuwe ontwikkelingen zal de waarde van mijn woning behoorlijk dalen. Daarom zie ik deze aspecten graag nader uitgewerkt in de MER.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. Er wordt verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, in de praktijk blijken, deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in werkelijkheid de hele gemeenschap wordt getrakteerd op slagschaduw. Graag zie ik dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen. Zeker gezien het feit dat het windpark grotendeels is gepland ten oosten van de stedelijke bebouwing van de gemeente Veendam, met als gevolg dat iedere morgen de eerste paar uur na zonsopkomst heel Veendam en Wildervank last zal hebben van slagschaduw en in de avond Ommelanderswijk, zuidwending en Meeden

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze definitie is veel te beperkt te noemen. Ons gebied kenmerkt zich van vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, diverse bedrijven met een hoog risico (Mobacc, Kisuma en Nedmag, v/d Lee) en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht.

Duurzaamheid

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de vermogenscurve van de turbines. Vooral door de aanwezigheid van de Hondsrug die zich bij deze locatie net in de baan van de overheersende windrichting bevindt. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze

Aantekennen

turbines heeft al zoveel CO₂ gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Ook het feit dat er als back-up voor die uren dat het windpark, door te veel of te weinig wind, niet kan produceren er conventionele capaciteit stand-by moet zijn, heeft een zeer negatief effect op CO₂ reductie. Door deze aspecten mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Ik vind dan ook dat dit nader uitgewerkt dient te worden in een haalbaarheidsonderzoek.

Flora & fauna

Wat ook ontbreekt is een onderbouwd overzicht van diersoorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken met als gevolg afname van deze soorten. Ook is onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie gewenst. Het bevreemdt mij ten zeerste dat het plangebied door de provincie Groningen is aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en dat men juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark wil realiseren. Temeer omdat enkele kilometers verderop (verkeersplein Gieten) speciaal voor de welzijn van bv vleermuizen, behoorlijk kostbare voorzieningen zijn aangebracht. Daarom is een ecologisch onderzoek, waarin de gevolgen voor flora en fauna door de komst van de windturbines duidelijk in beeld worden gebracht, noodzakelijk met hier aan gekoppeld een pakket van maatregelen hoe deze terugloop voorkomen kan worden.

Temperatuur

Uit recent onderzoek van het MIT blijkt dat deze grote molens, doordat ze hogere luchtlagen vermengen met de lagere, zorgen voor een lokale temperatuurverhoging welke kan oplopen tot enkele graden. Dit fenomeen, dat toch behoorlijke gevolgen kan hebben voor onze leefomgeving, zie ik negens in de MER terug, daarom vind ik dat deze toch zeer belangrijke aspecten nader moeten worden uitgewerkt.

Ten eind

Zoals u uit bovenstaande opsomming heeft kunnen opmaken is deze startnotitie op zeer vele vlakken veel te vaag en te simplistisch. Er wordt op dit moment lang niet diep genoeg ingegaan op belangrijke dingen, zoals onderzoek naar alternatieven en milieuwinst die juist in dit stadium belangrijk zijn. Het windmolenpark zal een veel grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten zullen onvoldoende of niet bij de besluitvorming worden betrokken. Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

In afwachting van uw reactie, verblijf ik,

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Meeden, 20 november 2011

Geacht college,

Met deze zienswijze vertegenwoordigt de Stichting Platform Tegenwind N33 (het Platform) alle mensen die de bijgevoegde machtigingen hebben ondertekend.

Ons verzoek is om deze zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Algemeen

Omdat het Rijk al een Ontwerp Tracé Besluit voor de verbreding van de N-33 heeft vastgesteld is dat project in een zodanig concreet stadium dat het voor de plaatsing van de windmolens moet worden meegenomen in de (cumulatieve) effecten op milieu- en natuurgebied, zoals geluid (ook het laag frequent geluid!), landschap, flora en fauna (vooral vleermuizen en roofvogels).

Het lijkt ons onbestaanbaar dat een Rijksinpassingsplan Windpark N33 wordt vastgesteld voordat de structuurvisie Wind op Land is vastgesteld. Het RIP ontbeert dan een deugdelijke ruimtelijke onderbouwing en er kan geen antwoord worden gegeven op de vraag waarom er een windpark langs de N33 zou moeten komen.

Wij willen u ook het volgende voorstellen.

Aangezien een groot deel van de bijna 30.000 mensen in allerlei opzicht hinder zullen hebben bij de geplande plaatsing van de windmolens is het een eis dat naast de gebruikelijke inventarisatie van effecten, ook een GES-analyse wordt opgesteld voor het gehele gebied op alle sectoren en facetten! Op deze wijze kan geobjectiveerd inzicht ontstaan in dit type gezondheidsrisico's. In het bijzonder voor de opzet van dit onderzoek zou –onder vooraf af te spreken condities- een klankbordgroep kunnen worden gevormd. Dit is een betere vorm van omgevingsmanagement voor een dergelijk project.

Na informatie informatie te hebben ingewonnen hebben bij de Cie-mer, blijkt dat zij hier ook voorstander van zijn.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Deze setting is te vaag en ontoereikend te noemen.

Ons gebied wordt gekenmerkt door vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv. een rotorblad kan grote gevolgen hebben (domino-effect). Zo dient het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico, incl. domino-effect te worden onderzocht. In de Startnotitie is niet genoemd de spoorlijn Veendam-Zuidbroek.

Er zal zeker onderzocht moeten worden welke gevaarlijke stoffen over deze lijn worden getransporteerd en welke voornemens Prorail in de toekomst heeft met deze lijn.

Klimaat

Onderzoek de effecten die windmolens kunnen hebben op het lokale klimaat.

Sociaal economische aspecten

Door de komst van het park zal de waarde van woningen beduidend minder worden; de mogelijkheid dat deze niet meer verkocht zullen worden is reëel. Dit kan grote gevolgen hebben voor de eigenaren. Op welke wijze denkt men deze sterk benadeelde partij te compenseren? Hoe gaat men om met individuele noodgevallen? Alleen al het bekend maken van de plannen heeft tot de nodige schade geleid. Op welke manier denkt de overheid hier haar burgers te beschermen?

Er zullen weinig nieuwe initiatieven worden genomen in dit gebied. De komst van al die turbines zet een rem op de ontwikkelingen in het Oldambt en het veenkoloniale gebied. Ons gebied heeft al de status van krimpgebied, door deze plannen zal de krimp verder toenemen en dat kan leiden tot economische gevolgen. Veenwolde is een beoogd industriegebied voor zware industrie en aan dergelijke gebieden is gebrek in de provincie. Volgens de plannen wordt het vol gezet met windmolens. Weg mogelijke werkgelegenheid in een krimpgebied. Een grootschalig open agrarisch productielandschap met een diversiteit aan overige activiteiten wordt met de voorgenomen plannen gewijzigd in een zeer grootschalig industriegebied voor de levering van elektriciteit.

Hoe verhouden de plannen voor het windpark zich met de Dorpsvisie Meeden?

Een visie, goedgekeurd door de provincie en vervolgens door de gemeenteraad van Menterwolde.

Het Platform ziet graag een nauwkeurig onderzoek naar de veranderde beeldkwaliteit t.a.v. toerisme en de aantrekkelijkheid van nieuwkomers in ons gebied.

Energieopbrengst

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten.

De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Echter de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines.

Het Platform wenst een gedegen kosten/baten analyse betreffende windenergie.

Daarin meegenomen alle aspecten en rapporten die op dit moment voorhanden zijn. In het onderzoek o.a. aandacht voor de volgende punten:

- ♦ ‘Schommeling’, het op- en afregelen van de conventionele centrales als gevolg van de variabiliteit van de wind kost extra brandstof. Hoeveel?
- ♦ De energiekosten van bouw en installatie van de molens.
- ♦ Idem de energiekosten van de bekabeling en voorzieningen nodig voor de aansluiting op het elektriciteitsnet.
- ♦ Opvang van snelle windveranderingen vergt vaker inzet van snel regelbare generatoren die niet energie-efficiënt zijn. Wat zijn de nadelige gevolgen hiervan?
- ♦ Draagt dit windpark, na een gedegen en eerlijke kosten/baten analyse, nog bij aan een beoogde CO2 reductie en zo ja in welke mate?

Verder wordt het gebied langs de N33 aangeduid als een windrijk gebied. Graag harde cijfers en afgezet tegen de echt windrijke gebieden, de grote grootschalige kustgebieden.

Daarmee vergeleken is Oost-Groningen een windarm gebied. Hierbij mag ook de te verwachten afname van winduren per jaar niet worden vergeten. Tot dusver is men veel te optimistisch geweest.

Natuur

Graag een overzicht van Rode lijst soorten die in het gebied voorkomen en van soorten die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Onderzoek naar de gevolgen voor de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie is gewenst. Het Platform ziet graag een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld zijn gebracht en daaraan gekoppeld hoe de terugloop voorkomen kan worden.

Landschap

In de startnotitie wordt aangegeven dat er naar verschillende criteria wordt gekeken als het gaat om ruimtelijke inpassing. Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen behoren tot het grote schaalniveau. Op kleiner niveau zijn het de erven, berm, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus dient het park aan te sluiten op het landschap. Echter het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit lijkt ons wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak.

Nog een ander punt is de aanwezigheid van industriële bedrijvigheid. Wij wonen in een plattelandgebied. Een gebied dat het in hoge mate moet hebben van landschap, rust en ruimte. Plaatsing van windmolens van een dergelijke afmeting doet deze kwaliteiten ernstig teniet. Het landschapsbeeld zal drastisch veranderen door een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Waarom wordt er niet geluisterd naar de Rijksadviseur voor het landschap?

“Een rommelige en willekeurige compositie van windparken wordt niet als mooi ervaren, omdat de molens niet meer worden gezien in samenhang met de landschapspatronen waarbij ze geplaatst zijn. Een tweede belangrijke voorwaarde is dat er alleen nieuwe megawindturbines geplaatst worden op de aangewezen locaties langs de kust. Allerlei losse windprojecten elders in het land zullen afbreuk doen aan de herkenbaarheid van het grote landschappelijke verhaal. Voor het realiseren van de taakstelling voor wind-op-land zou dat ook niet nodig hoeven zijn. En de kans is groot dat zonder een herkenbaar en aansprekend landschappelijk plan het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt”. Minister Verhagen heeft KDE Energy op 8-11-2010 het volgende geschreven: “Tevens bent u in eerste instantie verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor het project in de regio”. Waaruit blijkt dat dit draagvlak inderdaad aanwezig is?

Licht

Met betrekking tot de visuele rust die het windpark zal moeten uitstralen dient o.a. in te worden gegaan op de onderlinge afstand van de turbines. Te meer vanwege de voor elkaar draaiende rotorbladen. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Wildervank, Veendam, Muntendam en Zuidbroek bij opkomende zon met slagschaduw te maken zullen krijgen en Meeden, Ommelandervijk en Zuidwending bij ondergaande zon. Mooi dat er verwezen wordt naar wettelijke normen. Echter, naar ons bekend is, zijn deze normen zo beperkt dat volgens de norm er niemand last van heeft, maar in de praktijk de hele gemeenschap wordt getraakteerd op slagschaduw. Graag zien wij dan ook de nadere uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Ook wordt aangegeven dat er gekeken zal worden naar de wettelijke voorschriften voor geluid. Bovengenoemde benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Het Platform is van mening dat een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk is. Factoren die van belang zijn bij de berekening van geluid zijn: o.a. de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines maar zeker niet onbelangrijk: de reflectie van geluid vanwege aanwezigheid van bv. loodsen. In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Zo wordt in één adem het activiteitenbesluit genoemd. Naar onze beleving is dit besluit van toepassing voor niet-vergunnings-plichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt nu al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 dB met daarbij aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe kan dit standpunt al bekend zijn als er nog geen akoestische berekening / metingen aan vooraf is gegaan? Bovendien is een vergunning (project) maatwerk, geen algemene regel. Windturbines maken geluid naargelang het waait. In de startnotitie wordt gesproken dat de geluidsnorm wordt getoetst aan de geldende norm. Deze norm is een kwantitatief getal dat op zich niets zegt. Een windsnelheidsafhankelijke geluidsmeting maar zeker ook een seizoen en periode (dag, avond en nacht) meting kan inzichtelijk maken welke overlast een windturbine daadwerkelijk voor de omgeving zal opleveren. Tevens moet ook uit de metingen blijken hoe aan de Lden norm, het zgn. jaargemiddelde, kan worden voldaan. Wij verlangen dan ook dat er windsnelheidsafhankelijke, seizoen en periode geluidsmeting wordt uitgevoerd en bijgevoegd bij het project. Het toetsen van de "wettelijke" norm aan gevoelige objecten (woningen) is een taak van de overheid. Maar welke woningen zijn gevoelige objecten? Graag zien wij een overzicht in de MER welke personen en adressen mee participeren, zodat duidelijk wordt wat de status van de woning is ten opzichte van het toetsen aan de geluidsnorm. Ook wil het Platform graag onderzocht hebben wat de gevolgen zijn van het impulsachtige karakter van windturbinegeluid voor de mens. Zo ook de gevolgen van laagfrequent geluid. Graag zie wij deze geluidsparagraaf dan ook nader uitgewerkt.

Alternatieve locaties

Wat zeker niet moet worden vergeten te onderzoeken zijn de alternatieve locaties die destijds door de Streekraad Oost-Groningen zijn aangewezen. Dit omdat men de locatie N33 ongewenst vond. Deze vijf alternatieve locaties zullen naar verwachting minder weerstand opleveren en minder overlast voor mens en dier veroorzaken.

Conclusie

Het Platform vindt de startnotitie op vele vlakken te vaag en te summier. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Relevante aspecten worden onvoldoende of niet bij de besluitvorming betrokken.

Met vriendelijke groet,

Namens alle mensen die de Stichting Platform Tegenwind N33 hebben gemachtigd hun belangen te vertegenwoordigen,

LIES ZONDAG

ONTVANGEN

24 NOV 2011

Veendam 23-11-2011

L. S. ,

Het verzoek deze 3 nagekomen
machtigingen te voegen bij de
reeds verzonden hoeveelheid uit
Veendam.

(t.a.v. zeeswijze conceptnotitie reikwijdte
en detail windpark N33.)

Met vriendelijke groet,
namens stichting Platform Tegenwind N33

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: Aanvulling op de doos met machtigingen van Stichting Platvorm TegenwindN33

Wildervank, 23 november 2011

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij stuur ik u nog 26 machtigingen als aanvulling op de zending die onze voorzitter u reeds heeft gestuurd. Ik verzoek u deze machtigingen bij de eerdere zending te voegen.

Met vriendelijke groet,

LIES ZONDAG

ONTVANGEN

25 NOV 2011

23 - 11 - 2011

L. S.

Gaarne toevoegen aan de reeds
uitgebrachte zienswijzen en machtigingen
van Stichting Platform Tegenwind N33.
(t.a.v. conceptnotitie Redusjette detail
Windpark N33 Jan

Vr. gr.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

ONTVANGEN
25 NOV 2011

Betreft: Aanvulling op de doos met machtigingen van Stichting Platvorm TegenwindN33

Wildervank, 24 november 2011

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij stuur ik u nog 9 machtigingen als aanvulling op de zending die onze voorzitter u reeds heeft gestuurd. Ik verzoek u deze machtigingen bij de eerdere zending te voegen.

Met vriendelijke groet,

Stichting Platform Tegenwind N33 biedt hulp bij het indienen van uw zienswijze.

017

24 NOV 2011

Om het u iets makkelijker te maken heeft de Stichting Platform Tegenwind N33 besloten met Machtigingen te werken. Het Platform zal in samenwerking met deskundigen een zienswijze opstellen waarin alle milieu-aspecten met betrekking tot het windpark aan de orde komen. Bent u van mening dat het Platform uw belangen het beste kan vertegenwoordigen, print dan onderstaande machtiging en vul de gevraagde gegevens in. (per persoon 1 formulier)

Het machtigingsformulier kan worden ingeleverd op de volgende adressen: (gewoon in de brievenbus)

Steunpunt "De Bank" in Meeden- Steunpunt Muntendam Domela Nieuwenhuisweg 28 9649 AJ Muntendam .
Bij de infobalie in het gemeentehuis van Veendam. Per post naar

U begrijpt dat hoe meer zienswijzen of volmachten worden ingediend, hoe duidelijker het wordt dat er geen draagvlak voor een windpark langs de N33 bestaat.

Kopieer daarom deze volmacht en vraag aan vrienden, bekenden en buurtgenoten om ook een volmacht in te dienen. Elke ingediende machtiging telt mee!

✂

Machtiging

Ondergetekende machtigt hierbij de **Stichting Platform Tegenwind N33** om namens hem/haar, een zienswijze in te dienen betreffende de Startnotitie Windpark N33.

Ondergetekende verklaart tevens, stellig en zonder voorbehoud, met de zienswijze in te stemmen.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Datum: 21-11 2011

Handtekening: _____

e-mailadres _____

Zodat wij u van de ontwikkelingen op de hoogte kunnen houden. Niet invullen als u onze Nieuwsbrief al ontvangt.

✂

ONTVANGEN

24 NOV 2011

AANTEKENEN

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE Voorschoten

Musselkanaal, 23 november 2011

Betreft: concept-notitie Reikwijdte en Detail milieueffectrapportage Windpark N33

Geachte heer/mevrouw,

Middels het schrijven van 14 oktober 2011 van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (kenmerk ETM/ED/11149593) wordt de gemeenteraad van Stadskanaal gevraagd haar zienswijze te geven op de concept-notitie Reikwijdte en Detail die ter inzage ligt voor de milieueffectrapportage voor het Windpark N33. De fractie van de Partij van de Arbeid gemeente Stadskanaal meent dat zorgvuldigheid moet worden betracht ten aanzien van het onderzoek naar de gevolgen voor haar burgers bij het plaatsen van windmolens in genoemd Windpark en vragen u de effecten van het plan voor haar burgers te onderzoeken.

Het Windpark is gepland ten noorden van de gemeente Stadskanaal. Stadskanaal-Noord (Unikenstraat) en het dorp Alteveer liggen in de nabijheid van de geplande locatie. In het centrum van Stadskanaal is hoogbouw gepleegd. Het centrum van Stadskanaal ligt weliswaar verder verwijderd van de N33, maar juist deze bewoners kunnen negatieve effecten op hun woon- en leefklimaat ervaren door de horizonvervuiling van de windmolens, vooral wanneer deze worden voorzien van rode knipperende lampjes.

Wij hebben de volgende onderzoeksvragen:

- Naast regulier geluid, zoals in normen is vastgelegd, vragen wij aandacht voor de belevingswaarden van het geluid, met name laagfrequent geluid als gevolg van resonantie, interferentie of 'eigen' geluid van de molens buiten het reguliere meetbereik. Dit ten aanzien van Stadskanaal-Noord en Alteveer. Wat zijn de mogelijke effecten hiervan op het woon- en leefklimaat?
- Wij vragen aandacht voor het visueel effect van de windmolens, vooral het effect van de rode lampjes in de nachtelijke uren. Dit geldt voor het gehele gebied, maar met name voor de bewoners van de hoogbouw in het centrum van de gemeente Stadskanaal. De vraag is ook hier: Wat zijn de mogelijke effecten op het woon- en leefklimaat?
- Wat zijn de mogelijk cumulatieve effecten op het woon- en leefklimaat en de sociaal-economische situatie van dit plan samen met het plan Drentse Monden? Als beide projecten doorgang zouden vinden zou onze gemeente namelijk min of meer omringd zijn door windmolens.

Wij verzoeken u uw schriftelijke reactie hierop aan onderstaand correspondentieadres te richten.

Met vriendelijke groet,

~~Namens de fractie~~ Partij van de Arbeid gemeente Stadskanaal

ONTVANGEN

24 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Veendam, 22 november 2011

Geacht College,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept-notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Economische gevolgen

In de startnotitie wordt niet gesproken over de effecten van het Windpark op de waarde van het onroerend goed in de directe omgeving van het geplande Windpark. De neveneffecten hebben mijn inziens, behalve negatieve invloed op het woongenot, ook zeker een drukkende werking op de waarde van woningen. Hier wordt in de startnotitie met geen woord over gerept. Veendam, Wildervank en Muntendam maken deel uit van in alle opzichten een kwetsbare regio en worden door het voorgenomen Windpark nog meer op de proef gesteld. Zo zijn er nu al woningen in het plangebied in waarde gedaald en ik ben benieuwd hoe de overheid de getroffen eigenaren tegemoet zou willen komen. Verder worden woningen veel minder courant en dat kan de mensen grote beperkingen opleggen. Een ieder die wil of moet verhuizen, emigreren, van baan veranderen of simpelweg zijn of haar oudedagsvoorziening te gelde wil maken wordt zwaar benadeeld.

Ik ben van mening dat bovengenoemde gevolgen onvoldoende zijn onderzocht en dat er aan waardevermindering van onroerend goed voorbij wordt gegaan. Vanuit mijn vakgebied is het vanzelfsprekend dat mijn focus op dit aspect ligt. Ik kom op voor de belangen van alle huiseigenaren in het 'getroffen' gebied in het algemeen en onze (toekomstige) opdrachtgevers in het bijzonder.

Graag zie ik dan ook bovenstaande standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail.

Met vriendelijke groet,
Alders Makelaars BV

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE VOORSCHOTEN

Ons kenmerk 2011-HA-EP-ZW
 Behandeld door
 Telefoon
 Telefax
 E-mail
 Datum 22 November 2011

Onderwerp : Zienswijze op startnotitie Windpark N33

Geachte commissie,

RWE Innogy Windpower Netherlands en haar rechtsvoorgangers zijn vanaf medio jaren 80 actief in ontwikkeling, bouw en exploitatie van windparken. Op dit moment exploiteren wij ca. 9% van het in Nederland opgestelde windvermogen. Bij de ontwikkeling van windparken hechten wij waarde aan een zeer goede samenwerking met omwonenden, alhoewel wij beseffen dat het niet zal lukken om het iedereen naar de zin te maken.

Al heel wat jaren volgen wij met belangstelling de ontwikkelingen rondom de plannen voor een windpark langs de N33. Wat ons opvalt is de zeer sterke oppositie tegen deze plannen. En het feit dat die is ingegeven door enerzijds de volgens tegenstanders te korte afstand tot woonbebouwing en anderzijds de geluidsoverlast die het park zal veroorzaken volgens een onderzoek in opdracht van de gemeente Veendam.

Wij verzoeken u zeer goede nota van deze bezwaren te nemen. En wij vragen u om in de MER in het bijzonder aandacht te besteden aan bovengenoemde geluidsaspecten.

Mocht dit ertoe leiden dat gekozen wordt voor invulling met minder windturbines dan oorspronkelijk gepland, dan zou dat wellicht de weerstand en bezwaren kunnen helpen verminderen. Wij vrezen dat ongewijzigd doorvoeren van de plannen aanzienlijke schade kan toebrengen aan het imago van de windenergie, waardoor andere windplannen in de toekomst extra hinder zullen ondervinden. Dit brengt ons tot de stelling dat een iets beperkter plan op deze locatie ruimte biedt om nog op andere locaties windprojecten te realiseren.

Verder vragen wij ons af in hoeverre de economische onderbouwing van de initiatiefnemers tegen het licht wordt gehouden. Naar onze mening is het niet mogelijk om op deze locatie te komen tot een rendabel windpark, dat bestaat uit windturbines in de vermogensklasse van 5 tot 8 MW. Wij betwijfelen of het verstandig is om omwonenden een plan te presenteren waarin sprake is van windturbines met zeer grote afmetingen (ashoogte 135 m en wiekdiameter 127 m) waar dat op dit moment economisch niet haalbaar is.

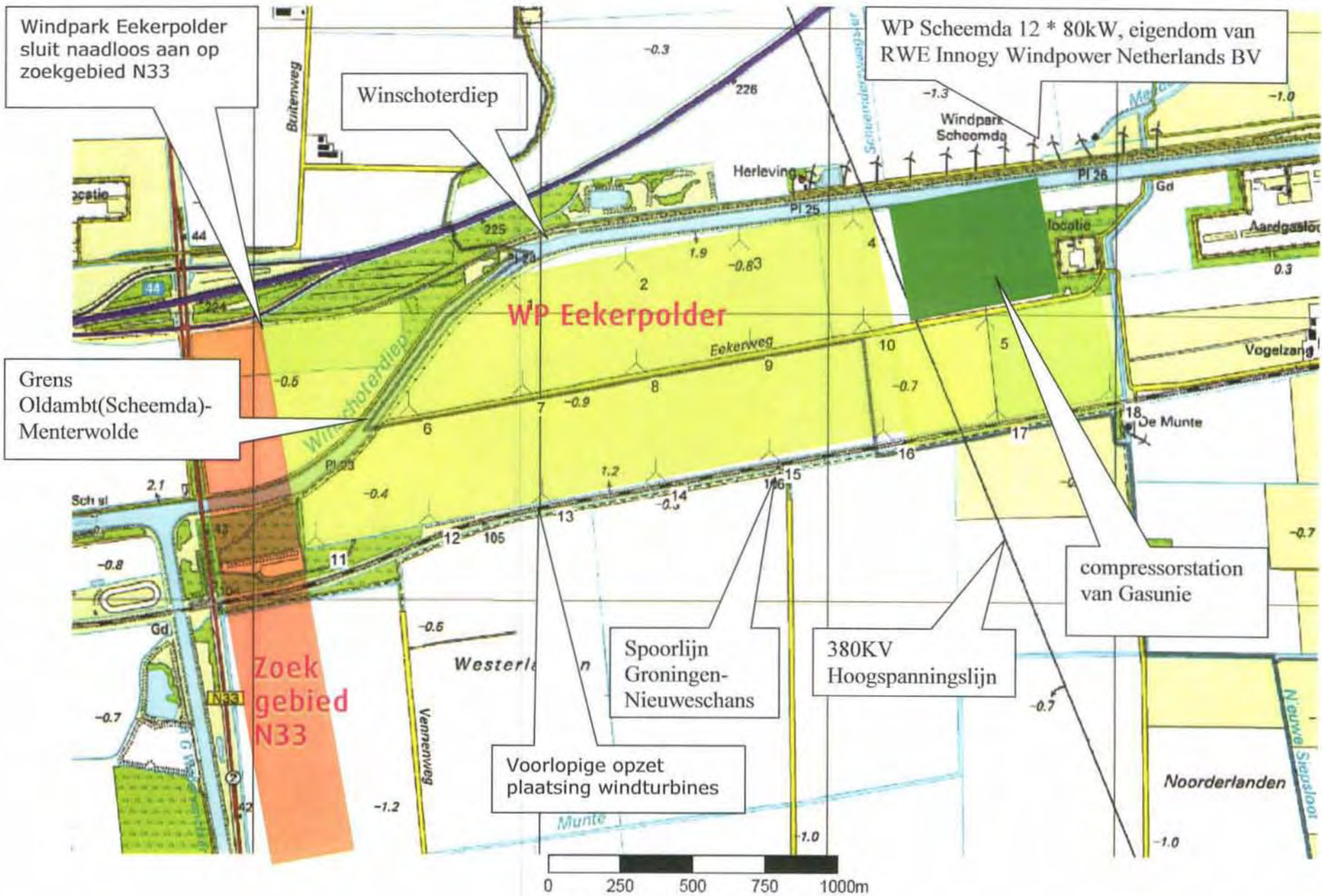
Seite 2

Onze inschatting is dat er gerede kans is dat het totale opgestelde vermogen van het project WP N33 - vanwege geluids- en/of andere inpassingproblemen - tot onder 100 MW zal dalen. In dat geval zal de rijkscoördinatie-regeling niet meer van toepassing zijn. Om die reden geven wij u in overweging om een ander initiatief bij de planvorming te betrekken. Het gaat om de plannen voor Windpark Eekerpolder (zie bijlage), gelegen aan de noordoostzijde van het plan WP N33, dat in plaatsing van ca. 15 tot 18 windturbines in de 3 MW-klasse zou voorzien.

Tenslotte reageren wij op hetgeen op pagina 17 van de startnotitie wordt gesteld over de alternatieven, die bij het onderzoek zullen worden betrokken. Wij van mening dat het uiteindelijk te behalen resultaat geldt en dat dat zich niet hoeft te beperken tot één project of locatie. Als alternatief voor het oorspronkelijke project van 120 MW zouden bijvoorbeeld twee projecten van circa 60 MW in overweging genomen kunnen worden.

Hoogachtend,
RWE Innoav Windpower Netherlands BV

WP EEKERPOLDER Samenhang met zoekgebied N-33

Windpark Eekerpolder sluit naadloos aan op zoekgebied N33

Winschoterdiep

WP Scheemda 12 * 80kW, eigendom van RWE Innogy Windpower Netherlands BV

Grens Oldambt(Scheemda)-Menterwolde

WP Eekerpolder

compressorstation van Gasunie

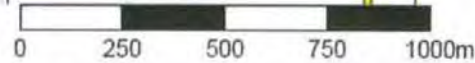
Spoorlijn Groningen-Nieuweschan

380KV Hoogspanningslijn

Voorlopige opzet plaatsing windturbines

Zoek gebied N33

Noorderland

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

ONTVANGEN
24 NOV 2011

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Muntendam, 22 november 2011

Geacht college,

De PvdA-fractie in Menterwolde wil reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 die nu ter inzage ligt. Ons verzoek is om deze ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

De in de startnotitie genoemde benadering van geluidseffecten is volgens ons niet voldoende. Bij de berekening van geluid moeten onder andere de volgende zaken worden meegenomen: de bronsterkte van de turbines, de plaatsing van deze turbines, de reflectie van geluid door aanwezigheid van grote gebouwen, zo als loodsen.

In de startnotitie wordt gesproken over enkele algemene voorwaarden met betrekking tot geluid. Dit besluit is van toepassing voor niet-vergunningsplichtige activiteiten en niet voor een project van deze omvang. In de startnotitie wordt al uitgegaan van een geluidsniveau van Lden 47 met aanvullende contouren met afwijkende waarden. Hoe komt u aan deze norm, terwijl er nog geen akoestische berekening aan vooraf is gegaan? Een vergunning is maatwerk, geen algemene regel. Wij zien dit graag verder uitgewerkt.

Beleving

Bij de landschappelijke structuur is het belangrijk op twee verschillende schaalniveaus te beoordelen. Wegen, sloten, hoogspanningslijnen en spoorwegen, het grote schaalniveau. En op kleiner niveau: erven, bermen, singels e.d. die het landschap vormen. Op beide schaalniveaus moet het park aan sluiten op het landschap. Het detailniveau is niet uitgewerkt; alternatieven zijn (nog) niet bekeken en vernoemd in de startnotitie. Dit is wel een belangrijke uitgangsbasis voor maatschappelijk draagvlak. Dit zal verder uitgewerkt moeten worden. Ook moet ingegaan worden op de onderlinge afstand van de turbines. Elke windturbine zal worden voorzien van een flitslicht wat met regelmaat in het donker tot heinde en ver zichtbaar zal zijn. De positie van de rotorbladen draagt dan nog eens bij aan het zogenaamde disco-effect. Door de komst van de vele geplande windturbines zal het landschapsbeeld drastisch veranderen. Door het geplande windmolenpark gaat de leefbaarheid sterk achter uit. Wij zien dit graag verder uitgewerkt in de Mer.

Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw. De positie van alle windturbines ten opzichte van de bewoonde kom is dusdanig dat de inwoners van Wildervank, Veendam, Muntendam en Zuidbroek bij opkomende zon met slagschaduw te maken zullen krijgen en Meeden, Ommelandervijk en Zuidwending bij ondergaande zon. Naar ons bekend zijn de wettelijke normen dus danig beperkt dat volgens die normen er niemand last van heeft. In de praktijk wordt de gemeenschap getrakteerd op slagschaduw. Graag zien wij dan ook de nadere

uitwerking van het effect van slagschaduw tegemoet, waarin ook de woningen in beeld zijn gebracht die op een grotere afstand zijn gelegen.

Veiligheid

In de startnotitie wordt gesproken over de veiligheid bij het plaatsen en het in werking hebben van turbines. In de notitie wordt alleen gesproken over omwonenden, verkeersdeelnemers en arbeiders in de nabije omgeving van de turbines. Dit is te vaag en ontoereikend. Wij hebben vele zichtbare en onzichtbare risicobronnen, zoals gasleidingen, scheepvaart, wegen en spoorwegen met transport van gevaarlijke stoffen, hoogspanningslijnen, Nedmag, de biovergistingsinstallatie en RWZI. Het afbreken van bv een rotorblad kan grote gevolgen hebben.

Het plaatsgebonden risico maar ook het groepsrisico moet worden onderzocht.

Duurzaam?

In de startnotitie wordt het niet duidelijk hoe de energieopbrengst zal worden gemeten. De methodiek die moet worden gehanteerd gaat er van uit dat elke turbine een standaard energieproductie heeft. Maar de lokale windsituatie en de ruwheid van terrein zal een ander beeld opleveren evenals de powercurve van de turbines. Onder het mom van CO2 reductie worden windturbines neergezet. De fabricage van deze turbines heeft al zoveel CO2 gebruikt dat dit nimmer zal worden terugverdiend. Door dit aspect mee te nemen in de berekening wordt een meer realistisch beeld van de milieuwinst en rendement verkregen. Graag zien wij dit ook nader uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek.

Flora & fauna

Wij willen graag een gedocumenteerd overzicht van de zogenaamde "Rode lijst" soorten die in het gebied voorkomen en die door de komst van windmolens hun foerage- en/of overnachtinggebied dreigen kwijt te raken. Ook moet de in het gebied aanwezige vleermuizen populatie onderzocht worden. Het plangebied is door de provincie Groningen aangewezen om de akker- en weidevogels, trekvogels en ganzen meer ruimte te geven en het bevreemdt ons dat er juist in dit gebied een grootschalig windturbinepark zal worden gerealiseerd. Een ecologisch onderzoek waarin de gevolgen voor flora en fauna vanwege de komst van de windturbines, nader in beeld zijn gebracht lijkt ons zeer wenselijk.

Plangebied

De Oost Groninger gemeenten zijn niet tegen windenergie, maar tegen een grootschalig windpark in dit gebied. Deze gemeenten hebben gezamenlijke alternatieve locaties aangeboden, die zonder nader onderzoek door de provincie van de hand zijn gegaan. Wij vinden dat de door de Oost Groninger aangedragen locaties: Scheemda/Menterwolde, Veendam en Pekela serieus moeten worden onderzocht en meegenomen in de startnotitie.

Met vriendelijke groet,

PvdA-fractie Menterwolde.

ONTVANGEN

24 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze m.b.t. conceptstartnotitie Reikwijdte en Detail Windpark N33

Wildervank, 23 november 2011

Geacht college,

Middels deze brief wil ik reageren op de concept notitie Reikwijdte en Details (startnotitie) voor de milieueffectrapportage van het Windpark N33 welk nu ter inzage ligt. Mijn verzoek is om mijn ingebrachte zienswijze op te nemen in de definitieve notitie.

Geluid

In de startnotitie wordt gesproken over kwantitatieve geluidseffecten door de geluidsbelasting te bepalen op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen. Gesteld wordt dat bij het voorgenomen windpark de geluidseffecten in de aangewezen contouren binnen de wettelijke gestelde norm 47 dB blijft, ook zouden er twee contouren met afwijkende waarden zijn. Deze benadering van geluidseffecten is mijn inziens te algemeen. Voor de geplande locatie is een specifieke benadering van geluidseffecten noodzakelijk. Bij de berekening van het geluid dient rekening gehouden te worden met de factoren, bronsterkte van de turbines, de plaatsing van de turbines en de reflectie van geluid op in de omgeving aanwezige industriële bebouwing. Ook dient uitgewerkt te worden wat de afwijkende waarden zijn en op welke leefomgeving dit betrekking heeft. Verder wordt verwezen naar thans aanwezige geluidsbronnen zoals de bestaande N33. Niet duidelijk wordt of bij de bepaling van geluidseffecten rekening gehouden wordt met de voorgenomen verdubbeling van de N33. Een verdubbeling van de N33 zal zorgen voor meer verkeersdruk en daarmee ook toenemende geluidseffecten. Graag zie ik ook deze punten graag nader uitgewerkt.

Leefmilieu

Het is duidelijk dat het landschapsbeeld drastisch zal veranderen in een zichtbare en continue aanwezigheid van beweging. Het valt op dat vooral ingegaan wordt op het visuele en geluidsaspecten die als hinderlijk kunnen worden ervaren. Echter, wat niet nader wordt genoemd zijn de financiële gevolgen voor de omwonenden. Uit de huidige jurisprudentie blijkt dat omwonenden bij een nieuw gerealiseerd project als deze, te maken krijgen met zgn. planschade. Veel van deze claims worden ook toegewezen. In de MER dient in beeld te worden gebracht welke omwonenden te maken kunnen krijgen met zgn. planschade. Graag zie ik dit aspect ook nader uitgewerkt.

Veiligheid

Met betrekking tot de veiligheid, komt niet naar voren of de geplande turbines ook gevaar opleveren c.q. gevolgen heeft voor de ballonvaart Veendam. Graag zie ik dit punt nader uitgewerkt

Flora & fauna

Uit de startnotitie valt op te maken dat vooral wordt gekeken naar mogelijke effecten op een beperkte categorie vogels en vleermuizen. Voor het overige wordt gesteld dat er in het voorgenomen gebied geen sprake is van effecten op beschermde vogelsoorten dan wel habitatten. Graag wil ik u attenderen op de aanwezigheid van de groene glazenmaker in de omgeving Wildervank/Wildervanksterdallen. Mogelijke effecten op deze libellensoort zie ik graag nader uitgewerkt.

Tot slot

Zoals u uit bovenstaande heeft kunnen opmaken, vind ik de startnotitie op vele vlakken te algemeen. Het windmolenpark zal een grote inbreuk op landschap en leefomgeving te weeg brengen. Daarom vind ik het van belang dat specifiek gekeken wordt naar factoren die betrekking hebben op het voorgenomen gebied. Graag zie ik dan ook mijn standpunten uitgewerkt in de definitieve notitie Reikwijdte en Detail

Met vriendelijke groet,

handtekening

naam :

adres :

woonplaats

ONTVA' EN

24 NOV 2011

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark N33
 Postbus 223
 2250 AE Voorschoten

Stichting Landschap Oldambt

Zienswijze op de "Conceptnotitie reikwijdte en detail Windpark N33" van de Stichting Landschap Oldambt

L.S.,

De Stichting Landschap Oldambt vraagt in de MER-procedure aandacht voor het feit dat het windpark langs de N33 is geprojecteerd in en langs de rand van een landschap dat door de vorige Rijksadviseur Landschap "het meest bijzondere landschap van Nederland" werd genoemd en dat de Raad voor de Wadden een gebied acht "van Werelderfgoedwaardige waarden". Het laatste Provinciaal Omgevingsplan (POP III) spreekt van "een landschap van internationale betekenis". Het gaat dan over de zeeleigebieden langs de Waddenkust

Kernkarakteristiek van dat landschap is grootschalige openheid. Plaatsing van windturbines vormt een aanslag op die grootschalige openheid en tast het landschap daarmee in zijn kern aan. Het is daarom om te beginnen de vraag of het een geschikte locatie is; ook een grootschalig agrarisch productielandschap kan zodanige kwaliteiten hebben dat plaatsing van een windpark onwenselijk is. Als het nochtans een geschikte locatie wordt geacht is *maximale* aandacht voor inpassing in dat even hoogwaardige als kwetsbare landschap geboden. Daartoe zal:

- landschap als beoordelingscriterium (tabel 4.1) een zware wegingsfactor dienen te krijgen;
- het cultuurhistorisch erfgoed, zoals dat gestalte kreeg in het landschap, expliciet onderdeel van de studie uit moeten maken;
- het studiegebied m.b.t. de visuele effecten zich moeten uitstrekken tot tenminste Delfzijl, tot ver in de Dollard en de Eems, tot Bad Nieuweschans, Bellingwolde en Blijham;
- zichtbaarheid in en verstoring van het donker expliciet onderdeel van de studie uit moeten maken;
- de te engageren landschapsarchitect (§ Landschap, blz. 20) bewezen kennis van en affiniteit met het gebied dienen te bezitten.

Hoogachtend,

Cc:

22 november 2011

Bestuur afdeling Veendam-Wildervank

Veendam, 23 november 2011,

ONTVANGEN

Betreft: Inspraak voornemen windpark N33.

25 NOV 2011

Geachte heer

Naar aanleiding van het voornemen een milieueffectrapportage uit te voeren voor de realisatie van een winmolenpark langs de N33 te Veendam, het volgende.

Op zich zijn wij als CDA afdeling Veendam-Wildervank een voorstander van het duurzaam opwekken van energie, waaronder windenergie. Echter met betrekking tot de gang van zaken en de locatie van de geplande windmolens langs de N33 vinden wij het noodzakelijk om onze zienswijze aan u kenbaar te maken.

Het is al minstens 10 jaar geleden dat de provincie Groningen in hun POP aangaf dat de N33 als positieve locatie voor het plaatsen van windmolens in aanmerking komt. Toen nog molens van ca. 30-40- m hoog.

Verschillende malen is vanuit onze afdeling en de CDA afdelingen in de omgeving aangegeven dat de locatie onwenselijk is en te dicht bij de bewoonde omgeving van Veendam. Steeds zijn alternatieve locaties aangegeven, zoals bijvoorbeeld langs de A7 tussen Zuidbroek en Scheemda. Het provinciebestuur hield vast aan de locatie langs N33.

Inmiddels zijn particuliere initiatieven ontplooit voor het plaatsen van windmolens langs de N33. Nu echter met molens van 138 m hoog. Op basis hiervan is de voorliggende MER ingezet. Tegen dit initiatief zijn zowel door gemeente Veendam, de politiek, alsook door actiegroepen bezwaren geuit. Ook de provincie keert op zijn schreden terug.

In een MER studie is het gebruikelijk om meerdere locaties te onderzoeken op geschiktheid en mogelijke hinder voor de omgeving. Op deze wijze kan een goede keuze voor een locatie worden gemaakt. Goede alternatieve locaties zijn in dit geval voorhanden, zoals bijvoorbeeld aangegeven door de Streekraad Oost Groningen. Wij verzoeken u dan ook meerdere locaties in de studie mee te nemen, in ieder geval de locatie Zuidbroek-Scheemda langs de A7.

De huidige locatie geeft veel onrust bij de bevolking met name ook doordat deze door het Rijk wordt opgelegd zonder goede alternatieven te hebben onderzocht.

Zie ook de genoemde bezwaren op de bijlage.

Voorzitter.

Secretaris.

Bijlage: Een aantal bezwaren geven wij u hieronder weer:

1. De windmolens waren bij aanvang 30 á 40 meter hoog. Toen was nog de gedachte dat windmolens op industrieterrein elkaar aanvulden. Er volgens het plan ca. 30 windmolens geplaatst gaan worden van 138 meter met wieken 198 meter.
2. De windmolens in Veendam gezichtsbepalend worden en nadelig zijn voor het imago van Veendam
3. In Nederland de afstand tot bebouwing 160 meter mag zijn, in het buitenland is dat 1500 tot 3000 meter.
4. Geluid tot hinder kan leiden en groei van industrie kan tegenhouden (geluidszonering).
5. Er schaduw effecten kunnen optreden bij opkomende zon.
6. Tijdens het omwentelen er wel eens wieken los laten en dat de brokstukken tot 800 meter kunnen neervallen. Dat kan op de N33 of zelfs een woonwijk zijn.
7. Boven op de molen altijd rood knipperlicht brandt wat hinderlijk is voor de nabije Woonbebouwing.

AANTEKENEN, met bewijs van ontvangst

Bureau Energieprojecten
inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

Per fax vooruit gezonden

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 10100
5000 JC Tilburg

Dr. Hub van Doorneweg 195
Tilburg

Telefoon (088) 462 37 00
Fax (088) 462 27 99
www.achmearechtsbijstand.nl

Datum
24 november 2011
Onderwerp
Zienswijze conceptstartnotitie reikwijdte en
detail Windpark N33

Ons kenmerk
R204894440
Uw kenmerk

Behandeld door
Telefoon (088) 462 37 00
Fax (088) 462 27 99
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
aanwezig op maandag tot en met donderdag

Geachte heer, mevrouw,

U hebt de conceptstartnotitie 'reikwijdte en detail Windpark N33' ter inzage gelegd. Namens de heer
in licht ik u met deze brief zijn
zienswijze toe.

Feitelijke situatie

Cliënt is woonachtig in het plangebied dicht tegen de N33. Aan weerszijden van zijn woning zullen de windmolens geplaatst worden.

Zienswijze

Geluidsoverlast

In de conceptstartnotitie is opgenomen dat de locatie voor het windpark N33 ligt binnen de bestaande geluidszone van de N33. Het geluid dat geproduceerd wordt door windturbines zal volgens de notitie deels wegvallen tegen het weggeluid. In de omgeving van het plangebied bevinden zich enkele dorpen (Menterwolde, Muntendam, Meeden, Korte Akker, Veendam, Wildervank, Ommelandervijk) en komen verspreid woningen en boerderijen voor. Met het oog op de het feit dat het geluid van windturbines door veel mensen als hinderlijk wordt ervaren, zelfs hinderlijker dan verkeersgeluid, is het gezien de ligging van het windpark aannemelijk dat bewoners hinder gaan ondervinden. Daarom wordt er in de notitie een negatief effect (- -) toegekend, hetgeen wil zeggen dat het voornemen leidt tot een sterk merkbare negatieve verandering.

Vervolg op de brief van
24 november 2011

Bestemd voor

Bladnummer
2

Het feit dat in de notitie wordt uitgegaan van een sterk merkbare negatieve verandering voor de woon- en leefomgeving op het gebied van geluid maakt dat cliënt sterke weerstand heeft tegen de komst van de windmolens. Hij is het ook niet eens met de inschatting in de notitie dat het geluid van de windturbines deels zal wegvallen tegen het weggeluid.

Het zal eerst goed onderzocht moeten worden wat de effecten zijn van de windturbines ten opzichte van het weggeluid vanaf de verbrede N33. In dit nadere geluidsonderzoek zal tevens zorgvuldig bezien moeten worden wat het effecten is van de weerkaatsing van het geluid. Cliënt vreest namelijk dat de weerkaatsing van het geluid van de windturbines tegen de loodsen van het railservicecentrum aan de overzijde van de N33 zal leiden tot een onevenredige inbreuk op zijn gezond woon- en leefklimaat.

Verder zullen de windturbines – mede gelet op het soort geluid - vooral 's nachts geluidsoverlast veroorzaken, aangezien in de nachtelijke uren het weggeluid zal afnemen. Ook hiermee zal rekening gehouden dienen te worden in een nog nader uit te voeren akoestisch onderzoek.

Ook zal in dit nadere onderzoek rekening gehouden moeten worden met de exacte plaatsing van de windturbines, de bronsterktes van de turbine en de ligging van de geluidsgevoelige objecten ten opzichte van deze turbines in relatie tot de ligging van de N33 en de weerkaatsende loodsen.

Nader onderzoek noodzakelijk

Cliënt is van mening dat er op verschillende onderwerpen nader onderzoek gedaan moet worden:

- Nader onderzoek naar het feit dat zeven gemeenten in Groningen ruimte hebben aangeboden voor plaatsing van windmolens
- Nader onderzoek naar de gevolgen van de plaatsing voor de waardebepaling van onroerend goed
- Nader onderzoek naar de gevolgen van de sterkere afname van de bevolking in de regio
- Nader onderzoek naar de gevolgen van de plaatsing van de windturbines voor het nabijgelegen natuurgebied De Wiede
- Nader onderzoek naar de hinder van de rode knipperlichten die op de molens komen
- Nader onderzoek naar de gevolgen van de plaatsing van de molens op veengrond. Heeft men meer last van ondergrondse trillingen dan op kleigrond?
- Nader onderzoek naar de kosten/baten van windmolens ten opzichte van de kosten/baten van een solarpark

Vervolg op de brief van
24 november 2011

Bestemd voor

Bladnummer
3

- Nader onderzoek naar de mogelijkheid van inrichten van een waterbuffer ten noorden van Meeden. Wat voor risico is dit voor plaatsing van de windmolens?
- Nader onderzoek naar slagschaduw hinder in voor- en najaar als de zon erg laag staat. De woonkamer van cliënt ligt op het zuiden en de kans is groot dat hij daar hinder van zal ondervinden.

Verder wil cliënt weten wat de achterliggende reden is dat de ondernemers/agrariërs die zich verenigd hebben in _____ zich niet bekend willen maken.

Tenslotte is in pop3 Groningen opgenomen dat het de ambitie van Provinciale Staten is om Bij te dragen aan een hoge leefkwaliteit voor alle inwoners en dat de kernkarakteristieken van de Veenkoloniën grootschalige openheid en duisternis en stilte zijn. Cliënt vraagt zich af hoe dat te rijmen valt met de plaatsing van minimaal 32 windmolens van 200 meter hoogte.

Verzoek

Namens cliënt verzoek ik u de conceptstartnotitie niet definitief te maken alvorens nader onderzoek is gedaan naar de hierboven gestelde hiaten dan wel de conceptnotitie aan te passen tegemoetkomend aan deze zienswijze.

Hooachtend,

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windpark N33
Postbus 223
2250 AE VOORSCHOTEN

ONTVANGEN
25 NOV 2011

Betreft: Windturbines N33 Veendam-Menterwolde.

Veendam, 22 november 2011

Geacht college,

Bij deze reageer ik op de startnotitie betreffende plaatsing van windturbines langs de N33 tussen Veendam-Menterwolde. Ik verzoek u dan ook vriendelijke mijn visie hieromtrent serieus ter harte te nemen.

Sinds 1974 ben ik woonachtig in de provincie Groningen. Het heeft een aantal jaren moeten duren dat ik het landschap ben gaan waarderen maar nu vind ik de ruimte en de weidse blik prachtig. Wint de laatste jaren de belangstelling van toeristen wat betreft deze provincie, dan wordt dat m.i. geheel teniet gedaan alleen al door de aanblik van de windturbines. Overal waar men komt is op grote afstand de afschuwelijke, landschapverstorende aanblik van windturbines te zien. Als dan nu ook in de provincie Groningen een heel park aangelegd gaat worden met enorme turbines, blijft er weinig landschapsschoon over van dit deel van de provincie. Door de jaren heen kom je natuurlijk meerdere windturbineparken tegen maar om het langs de N33, zo dicht bij bewoning en langs een verkeersweg te plaatsen, is voor mij onbegrijpelijk.

Daarnaast is de locatie toch ook niet geschikt gezien het enorme aantal en soorten vogels wat de provincie rijk is en waar de provincie juist trots op moet zijn en blijven. Wordt hier ook onderzoek naar gedaan zodat niet de flora en fauna in moeten leveren ten behoeve van het plaatsen van windturbines?

Dan wanneer ik mijn huis wil verkopen, wie gaat de prijsdaling van mijn huis compenseren? Nu kan ik bij oostenwind de bedrijvigheid van het industriegebied en het verkeer van de N33 horen. Gezien de afstand van mijn huis en de N33 zal de geluidsoverlast wel meevallen maar voor de omwonenden dicht bij de N33 zal dit een zeer onaangenaam geluid kunnen veroorzaken en zeker ook de lichtval van draaiende turbines? Ook hebben nu al veel huizen vanwege andere bedrijvigheid in ons deel van de provincie last van het zakken van de bodem wat tot gevolg heeft gehad dat veel huizen teveel scheuren vertonen. Uiteindelijk draaien de eigenaren van huizen zelf voor de verliezen op. Dit wordt alleen maar hoger als op termijn de nadelen van de windmolens duidelijk worden. Wordt hier ook onderzoek naar gedaan zodat de eigenaren van dit gedeelte van de provincie gecompenseerd gaan worden?

Wat betreft energiebewust in het leven staan, dan kan ik u garanderen dat ik dat zeker doe. Er komt bij mij geen blik in huis omdat ik mij ervan bewust ben dat de fabricage hiervan niet milieubewust plaatsvindt. Hoe milieubewust is de fabricage, het vervoer, de montage en het onderhoud van windmolens? Windenergie zal in zekere mate geen windeieren leggen maar m.i. moet er veel meer energie gestoken worden in onderzoek naar toekomstgerichte energielevering. Waarom moeten her en der windmolenparken aangelegd worden. Is het niet veel logischer wat betreft energiebewust zijn, om energiesteden (b.v. Noordzee, wat al gebeurt) te creëren. Hiermee kunnen m.i. energiekosten bespaard worden wat betreft plaatsing, onderhoud, montage etc. Wordt er ook onderzoek naar gedaan om toekomstgericht milieubewuste energie te leveren en niet dat er veel te veel stil gestaan blijft worden bij het her hier en daar plaatsen van zgn. parken (te denken aan zonnecellen).

Dan de veiligheid. In de provincie hebben wij al te maken gehad met hevige sneeuwoverlast (1979), zware ijzel (1987) en dan de Nederlandse stormen. Nu ziet men dat voor de winter al beveiligingen aangelegd worden bij hoge energiemasten langs verkeerswegen in de vorm van een soort hooggeplaatst hekwerk. Het is bekend dat door de klimaatverandering het weer steeds extremer gaat worden. Hoe veilig is het dan om zo dicht bij bewoning, verkeersweg, spoorweg etc. deze enorme windturbines te plaatsen. Ook dan lijkt het veel gunstiger om zo'n park in b.v. de Noordzee aan te leggen. Hoe wordt zo een onderzoek gemeten?

En zo zijn er volgens mij nog veel meer onderzoeken nodig om het belang van windmolens in de toekomst te meten. Ook om de gezondheid (geestelijk en lichamelijk) van de mensen in de nabijheid van windturbines niet te schaden. De invloed op het milieu, de flora en de fauna, de algehele veiligheid en de feitelijke energielevering.

Al met al kunt u in dit schrijven lezen dat ik absoluut geen voorstander ben van het plaatsen van windturbines langs de N33 (in de nabije toekomst A33) en hoop hiermee dat mijn bezwaar in ieder geval meetelt met de besluitvorming.

Met vriendelijke groet

Machtiging

Ondergetekende machtigt hierbij de **Stichting Platform Tegenwind N33** om namens hem/haar, een zienswijze in te dienen betreffende de Startnotitie Windpark N33.

Ondergetekende verklaart tevens, stellig en zonder voorbehoud, met de zienswijze in te stemmen.

Naam: _____ Adres: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Datum: 19 nov 2011

Handtekening:

Opmerking: voor
Windmolens
meer op een andere
plaats (minder dicht bij
de bebouwd kom)

Machtiging

Ondergetekende machtigt hierbij de **Stichting Platform Tegenwind N33** om namens hem/haar, een zienswijze in te dienen betreffende de Startnotitie Windpark N33.

Ondergetekende verklaart tevens, stellig en zonder voorbehoud, met de zienswijze in te stemmen.

Naam: _____ Adres: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Datum: 31-10-11 2011

Handtekening:

Windmolen, prima! Maar niet in de bewaande wereld.
Er is elders plek zat. → Waddenzee → polders, velders +
alternatieven voor windenergie; koude kernenergie